Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

1 ЧЭРВЕНЯ 2007 г. ПЯТНІЦА

№ 100 (25965)

Кошт 400 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

ТАЛЕНАВІТАЯ МОЛАДЗЬ — НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЗДАБЫТАК КРАІНЫ

У Беларусі створаны ўсе ўмовы для развіцця здольнасцяў і талентаў маладых людзей. Аб гэтым заявіў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка 31 мая на традыцыйнай штогадовай сустрэчы з навучэнцамі — пераможцамі міжнародных прадметных алімпіяд, творчых конкурсаў і фестываляў, лаўрэатамі спецыяльных фондаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў, студэнтаў, таленавітай моладзі.

Фота БЕЛТА.

За 11 гадоў існавання спецыяльнага фонду Прэзідэнта па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў фінансавую падтрымку атрымалі больш як 14 тыс. вучняў, студэнтаў, выкладчыкаў і іншых асоб, якія ўнеслі асабісты ўклад у работу з таленавітай моладдзю.

Па даручэнню кіраўніка дзяржавы ў 2005 годзе былі створаны банкі даных лаўрэатаў і стыпендыятаў спецыяльных прэзідэнцкіх фондаў па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў, студэнтаў, таленавітай моладзі. Лёс уключаных у іх маладых людзей пастаянна адсочваецца. Звесткі аб іх перадаюцца наймальнікам — кіраўніцтву буйных айчынных кампаній, дырэктарам дзяржаўных прадпрыемстваў. Гэта стварае неабходныя ўмовы для рэалізацыі патэнцыялу таленавітай моладзі ў нашай краіне.

Зараз па ўсёй краіне праводзіцца вялікая работа па стварэнню ўмоў для інтэлектуальнага, фізічнага і духоўнага развіцця падрастаючага пакалення. Адораным дзецям удзяляецца асаблівая ўвага як з боку кіраўніцтва дзяржавы, так і грамадскіх арганізацый. Аб гэтым, паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, сведчыць паспяховая рэалізацыя праграмы «Маладыя таленты Беларусі».

Больш як палавіна школьнікаў ахоплены рознымі формамі дыферэнцыраванага навучання. Для іх адкрыты дзверы 165 гімназій і 36 ліцэяў. Працуюць шматлікія профільныя класы і класы з паглыбленным вывучэннем асобных дысцыплін.

Больш як паўмільёна юнакоў і дзяўчат штогод прымаюць удзел у рэспубліканскай прадметнай алімпіядзе. Нашы каманды выдатна выступаюць на міжнародных алімпіядах і турнірах. З 1990 па 2006 год 286 беларускіх школьнікаў заваявалі медалі гэтых прэстыжных спаборніцтваў.

Як адзначыў Прэзідэнт, сёння ў Беларусі працуе больш як паўтысячы дзіцячых школ мастацтваў, творчыя ВНУ, вучылішчы і каледжы, ствараюцца дзяржаўныя прадзюсарскія цэнтры ў Мінску і абласцях. У мінулым годзе больш як 200 юных талентаў сталі лаўрэатамі міжнародных і рэспубліканскіх конкурсаў і фестываляў.

Аляксандр Лукашэнка назваў значнымі творчымі дасягненнямі выступленні Андрэя Кунца і Дзмітрыя Калдуна на конкурсах песні «Еўрабачанне». «Беларускія канкурсанты праявілі не толькі талент, але і выдатную прафесійную падрыхтоўку, і самае галоўнае — сапраўдны байцоўскі характар. Іх выступленні спадабаліся мільёнам людзей не толькі ў Беларусі, але і ва ўсёй Еўропе», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Ён падкрэсліў, што поспехі моладзі знаходзяць прызнанне на самым высокім дзяржаўным узроўні. У 2006 годзе заахвочванні спецыяльных фондаў Прэзідэнта атрымалі больш як 1700 навучэнцаў, студэнтаў, выкладчыкаў і вучоных, больш за 200 прадстаўнікоў творчай моладзі і 18 мастацкіх калектываў.

Дзейнасць спецыяльнага фонду Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай моладзі накіравана на выхаванне будучай творчай эліты беларускай нацыі. На гэтыя мэты ў 2006 годзе было выкарыстана Br677 млн, у тым ліку Br274 млн — на выплату стыпендый, прэмій, гранд-прэмій і іншых відаў адрасных заахвочванняў. Усяго ў мінулым годзе падтрымку фонду атрымалі 223 чалавекі і 18 мастацкіх калектываў, у тым ліку звання лаўрэата ўдастоены 39 таленавітых юнакоў і дзяўчат, 8 калектываў.

На думку Прэзідэнта, здабытак народа вызначаецца ў першую чаргу яго творчым патэнцыялам, здольнасцю ствараць культурныя каштоўнасці, дынамічна развіваць навуку і вытворчасць. Звяртаючыся да ўдзельнікаў сустрэчы, ён падкрэсліў: «Вашы поспехі і ваш талент — гэта нацыянальны здабытак, сапраўдны залаты запас краіны».

Як адзначыў Аляксандр Лукашэнка, у духоўным і інтэлектуальным развіцці нацыі неацэнная роля падзвіжнікаў сваёй справы, сапраўдных патрыётаў. «Адзначаючы сёння поспехі нашай моладзі, мы аддаём даніну павагі вашым здольнасцям і верым у дастойны працяг шляху да высокага майстэрства і служэння сваёй Айчыне», — сказаў ён. Прэзідэнт заклікаў адораных навучэнцаў і студэнтаў з павагай адносіцца да старэйшых таварышаў і настаўнікаў, якія дапамаглі пракласці дарогу да перамогі, а таксама не паддавацца «зорнай хваробе». «Помніце, што талент — гэта 10 працэнтаў прыроднага таленту і 90 працэнтаў працы. Толькі пастаянная работа над сабой, няспыннае прафесійнае ўдасканаленне дапамогуць вам дасягнуць сапраўдных вышынь у выбранай сферы дзейнасці», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Пры гэтым ён заявіў, што абавязак дзяржавы — быць надзейнай апорай адоранаму чалавеку на яго шляху да поспеху. Бо чым больш сродкаў мы будзем укладваць у культуру і навуку сёння, тым больш дастойна мы будзем жыць заўтра, сказаў Прэзідэнт.

«Беларусь любіць вас і паважае, я вельмі спадзяюся, што гэта любоў будзе ўзаемная. Працуйце на карысць любімай Радзімы — іншай у вас не будзе», — сказаў кіраўнік дзяржавы, звяртаючыся да ўдзельнікаў сустрэчы.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў навучэнцаў і студэнтаў са знамянальнай падзеяй у іх жыцці і ўручыў ім пасведчанні і нагрудныя знакі лаўрэатаў спецыяльных фондаў Прэзідэнта па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў, студэнтаў, таленавітай моладзі, а таксама Падзякі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Пасля цырымоніі адбыўся канцэрт лаўрэатаў спецыяльнага фонду Прэзідэнта па падтрымцы таленавітай моладзі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Чачэрск — горад блізнят і двайнят. У першай школе горада вучыцца ажно пяць такіх пар: першакласніцы Настасся і Людміла ПЕНЯЗЬКОВЫ, чацверакласніцы Алена і Вольга БУЛКА, пяцікласнікі Ілья і Аляксей ЧЫГРЫНЦЫ, васьмікласніцы Святлана і Марына РЫБЦОВЫ і Аксана і Марына АНДРЫЯНАВЫ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПРЭЗІДЭНТАМ ЛАТВІІ АБРАНЫ ТРАЎМАТОЛАГ

У чацвер дэпутаты латвійскага сейма абралі новага прэзідэнта рэспублікі. Ім стаў 52-гадовы ўрач-траўматолаг Валдзіс Затлерс. Як паведаміла Інтэрнэт-выданне NovoNews, за яго кандыдатуру прагаласавалі 58 парламентарыяў, а за яго саперніка — суддзю Айвара Эндзіньша — 39. Колькасць набраных галасоў дало Затлерсу права стаць прэзідэнтам без другога тура выбараў.

Паўнамоцтвы цяперашняга прэзідэнта Латвіі — Вайры Віке-Фрэйбергі заканчваюцца 7 чэрвеня, і яна не мае права на перавыбранне. Цікава, што перад выбарамі Затлерсу ставілі ў віну «грошы ў канвертах», які той быццам бы браў, будучы ўрачом, а Эндзіньшу ўзгадалі яго камуністычнае мінулае. У чацвер у ходзе дэбатаў у сейме выказваліся думкі, што «перадвыбарная кампанія» ў адносінах да абодвух кандыдатаў будавалася на ачарненні і крытыцы. Прэзідэнт Латвіі выбіраецца парламентам краіны на чатыры гады.

Добрая навіна

Жыллёвыя ўмовы палепшылі амаль 13 000 маладых сем'яў

У Беларусі ў 2006 годзе палепшылі свае жыллёвыя ўмовы 12 756 маладых сем'яў, якія стаяць на ўліку на паляпшэнне гэтых умоў. Аб гэтым паведаміла на пасяджэнні «круглага стала» «Вырашэнне жыллёвых праблем маладых сем'яў, паляпшэнне жыллёвых умоў: рэаліі і перспектывы» галоўны спецыяліст упраўлення жыллёвага будаўніцтва Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Беларусі Мар'яна Еўтушэнкава.

Паводле яе даных, усяго ў мінулым годзе палепшылі свае жыллёвыя ўмовы 34 тыс. 12 сем'яў, што складае 5,5 працэнта колькасці ўсіх тых, хто мае патрэбу. У прыватнасці, па горадзе Мінску на ўліку стаялі 89 387 маладых сем'яў, палепшылі свае жыллёвыя ўмовы — 1 тыс. 339 сем'яў, або 1,5 працэнта. Усяго ж на 1 студзеня 2007 года на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў стаялі 623 тыс. сем'яў, што на 10 працэнтаў больш, чым на 1 студзеня 2006 года, з іх маладых сем'яў — 295 782 тыс., або на 15 працэнтаў больш.

Як адзначыла Мар'яна Еўтушэнкава ў размове з карэспандэнтам БЕЛТА, колькасць тых, хто стаіць на чарзе, павялічваецца. Гэта тлумачыцца тым, што Жыллёвы кодэкс Рэспублікі Беларусь, які ўступіў у сілу з ліпеня 1999 года, значна пашырыў падставы, па якіх грамадзяне могуць стаяць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. У іх ліку павелічэнне нормы агульнай плошчы да 15 кв.м, пры якой грамадзянін мае права стаяць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, а таксама прадастаўленне магчымасці стаць на ўлік маючым патрэбу грамадзянам, якія ўпершыню ўзялі шлюб і не маюць уласнага жылля без уліку існуючага жылля ў бацькоў.

Каб зрабіць жыллё больш даступным для грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, пачынаючы з 2007 года забяспечваецца паэтапнае павелічэнне долі будаўніцтва шматкватэрных жылых дамоў для гэтай катэгорыі. Плануецца, што гэты паказчык да 2010 года будзе даведзены да ўзроўню не менш як 80 працэнтаў ад аб'ёму ўводу такіх дамоў у гарадах. Так, у 2007 годзе ў цэлым па краіне плануецца ўвесці ў эксплуатацыю 4 700 тыс. кв.м агульнай плошчы жылых памяшканняў, з іх 3 333 тыс. кв.м (71 працэнт ад агульнага аб'ёму) будзе пабудавана для грамадзян, якія стаяць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў.

БЕЛТА.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводит открытый аукцион по продаже следующего имущества:

№ лота	Наименование имущества	Год выпуска	Начальная цена с НДС, бел. руб.
1.	Автомобиль легковой «ГАЗ 3110», седан	1998	3 022 797
2.	Автомобиль грузовой «ИЖ 271501», фургон	1992	758 996
3.	Автомобиль грузовой «ЗИЛ 130», фургон (разукомплектован)	1980	697 400
4.	Автомобиль грузовой «МАЗ 55371», фургон тентовый	1992	8 673 922
5.	Автомобиль грузовой «ГАЗ 3307 ГЗСА 891», фургон	1992	2 162 427
6.	Автомобиль грузовой «ГАЗ 3307», фургон	1993	2 300 454

Задаток в размере 10% от начальной цены лота перечисляется на р/с № 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «Белпромстройбанк», МФО 153001357, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Оплата объекта производится победителем аукциона в течение 30 дней со дня проведения торгов. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 05.07.2007 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 04.07.2007 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 322.

Контактный телефон (8017) 2246134. Сайт в Интернете: www.rlt.by.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

У ВЫХАДНЫЯ — ДОЎГАЧАКАНАЯ ПРАХАЛОДА

Даволі цёплае і вільготнае паветра з боку Чорнага мора прынясе сёння ўдзень месцамі кароткачасовыя дажджы і моцныя навальніцы, паведаміла рэдакцыі галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідраметцэнтра Вольга Фядотава. Пры навальніцах чакаюцца моцныя парывы ветру. Тэмпература паветра 23—29, па паўднёваму захаду — да 31 градуса цяпла.

У выхадныя характар надвор'я істотна зменіцца. Цёплае вільготнае паветра з тэрыторыі нашай краіны пачне выціскацца на поўдзень Еўропы Скандынаўскім антыцыклонам. Вецер зменіцца на паўночны. У суботу ў многіх раёнах пройдуць дажджы, часам з навальніцамі. Тэмпература паветра ўначы будзе вагацца ад 10 градусаў на поўначы да 20 — на поўдні. Удзень чакаецца 19—25 градусаў, а ў Брэсцкай і Гомельскай абласцях да 29 градусаў.

У нядзелю дажджы чакаюцца толькі ў паўднёвай частцы краіны. Тэмпература паветра істотна не зменіцца.

Згодна з папярэднімі прагнозамі, у пачатку наступнага тыдня дажджы будуць толькі па паўднёваму захаду Беларусі. Тэмпература паветра ўначы 9—14 градусаў цяпла, удзень 21—26. Аднак дзённая тэмпература паветра пачне павялічвацца: ужо ў сераду чакаецца да 23—28 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

ГАРЭЛКА ПАДАРАЖЭЛА

У Беларусі з канца мая павысіліся на 1,5 працэнта розничныя цэны на гарэлку ў стандартнай шкляной тары.

Як адзначаюць у Міністэрстве эканомікі краіны, адпаведнае рашэнне прынята пастановай ад 28 мая № 104 «Аб цэнах на алкагольную прадукцыю» і тлумачыцца падаражэннем сыравіны і ростам акцызнага падатку ў другім квартале гэтага года. Дарэчы, таксама на 1,5 працэнта павялічыліся мінімальныя адпускныя цэны на алкагольную прадукцыю моцнасцю звыш 28 працэнтаў, адпускныя цэны на спірт этылавы сырэц і спірт этылавы рэктыфікаваны выраслі на 5 працэнтаў.

Ігар ГРЫШЫН.

БЕЛАРУСКАЯ ПОШТА — ЛЕПШАЯ

Нядаўна паштовым службам Беларусі, Германіі і Венгрыі былі ўручаны пасведчанні вышэйшай якасці і прэміі па выніках аказання імі паслуг. Такое рашэнне было прынята Сусветным паштовым саюзам.

Нагадаем, праграма сертыфікацыі Сусветнага паштовага саюза (СПС) была заснаваная ў 2003 годзе. Яна накіравана на ўшанаванне тых паштовых аператараў, якія выкарыстоўваюць працэдуры кіравання якасцю ў сваіх структурах, гарантуюць выкананне асабліва высокіх стандартаў пры аказанні міжнародных паслуг, а таксама прымаюць актыўны ўдзел у праграмах павышэння якасці. Яшчэ раней узнагароды СПС атрымалі Швейцарыя, Данія, Іарданія і шэраг іншых краін.

Гэта ўзнагарода ўяўляе сабой міжнароднае прызнанне намаганняў, зробленых паштовымі прадпрыемствамі Беларусі для дасягнення сусветных стандартаў якасці, па забеспячэнню патрэбнасцяў кліентаў, інвестыцый у яе структуры і персанал.

Леанід ТУГАРЫН.

ЗА НЯПЛАТУ — ВЫСЯЛЕННЕ!

За няплату камунальных плацяжоў гараджане змогуць пазбавіцца сваіх кватэр. Так, у Ленінскім раёне сталіцы сёння ўжо тром сем'ям пагражае перасяленне з уласных кватэр у іншыя — меншыя па плошчы.

Як расказала юрысконсульт ЖРЭА Ленінскага раёна Таццяна Лявіцкая, гэтыя мінчане не аплочваюць рахункі за камунальныя паслугі ўжо больш за паўгода. Усяго ў судзе Ленінскага раёна знаходзіцца сёння 417 іскаў ад ЖРЭА на спагнанне з жыльцоў нявыплачаных камунальных плацяжоў. Агульная запазычанасць па раёну — больш за мільярд рублёў. Нагадаем, што ў мінулым годзе ў раёне адна сям'я злосных неплацельшчыкаў была пераселеная ў кватэру меншай плошчай, а яшчэ дзве — выселены без прадастаўлення іншага жылля.

Настасся САМУСЕНКА, *«Мінск-Навіны».*

ЗЛАДЗЕІ «ДАІЛІ» АЎТАМАБІЛІ

У Мінску на праспекце газеты «Звязда» міліцыянеры затрымалі дваіх «паляўнічых» на чужое паліва.

Паводле слоў намесніка камандзіра 3-й роты палка патрульна-паставой службы ГУУС Мінгарвыканкама Сяргея ГАЛІЗІНА, інфармацыя аб асобах, якія, «ўзброіўшыся» каністрамі і гумавымі шлангамі, «церліся» вакол прыпаркаваных на вуліцы машын, паступіла міліцэйскаму нараду ноччу. Вартавыя правапарадку тэрмінова выехалі на пошукі магчымых зламыснікаў. У двары аднаго з дамоў міліцыянеры заўважылі аўтамабіль «Жыгулі» і дваіх падазроных грамадзян. Хутка высветлілася, што гэтыя малойцы «даілі» прыпаркаваныя на вуліцы аўтамабілі. Міліцыянеры знайшлі ў багажніку «Жыгулёў» і «зброю» злачынства — гумавыя шлангі і каністры. Каністры і бак «легкавушкі», куды зладзеі злівалі здабычу, між іншым, былі запоўненыя пад гарлавіны. Усяго двое зладзеяў «выпампавалі» амаль 120 літраў бензіну. Супраць ахвочых да чужога паліва ўзбуджана крымінальная справа.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

ДАР ПАЛАЧАНКІ Нінэль Шчаснай

Сёння ў Полацку адкрываецца пастаянна дзеючая выстаўка Нінэль Шчаснай. Мастачка перадае ў родны горад 50 работ

...За больш чым дзвюхгадзінную размову мы ні разу не прыселі. Гэта быў своеасаблівы мастакоўска-журналісцкі перфоманс. Нінэль Іванаўна шукала ў шарэнгах састаўленых ля сцен палотнаў партрэты людзей, пра якіх гаварыла... Расказвала гісторыю стварэння той ці іншай работы... Паказвала свае «даўгабуды»-незавяршонкі, распачатыя 5—10 і нават 20 гадоў таму....

Яшчэ дзень — і майстэрня стане іншай, дзесяткі карцін зменяць прапіску.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

«Твар душы не схаваеш у вопратку» — менавіта гэты дэвіз вызначыла для сябе Шчасная яшчэ ў пачатку творчага шляху. І невыпадкова.

...Яна нарадзілася ў Полацку ў сям'і настаўнікаў. Сям'я была сапраўды класічная: сем «я» — бацькі і пяцёра дзяцей, чатыры дзяўчынкі і хлопчык. Нэла — старэйшая. З пахвальнай граматай скончыла 7 класаў, на выдатна — Мінскае мастацкае вучылішча. Потым — Ленінградскую акадэмію мастацтваў (інстытут імя Рэпіна), факультэт жывапісу.

(Заканчэнне на 5-й стар.)

АДНЫМ — САМАГОНКА, А ДРУГІМ — РАЗБАЎЛЕНЫ СПІРТ

У Пружанскім раёне падчас аперацыі па барацьбе з незаконным вырабам і рэалізацыяй алкагольнай прадукцыі былі выяўлены стацыянарныя апараты для вырабу гарэлкі. У лесе каля вёсак Броды, Тарасы, Шпакі, Шчэрбы такія апараты былі ліквідаваны. На некаторых жыхароў вёсак Шчэрчава і Арабнікі склалі пратаколы аб адміністрацыйнай адказнасці. У першай вёсцы прадавалі разбаўлены спірт, а ў другой — самагонку.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ISSN 1990 - 763X

07100>

9 771990 763008

Калі вы падпісаліся на газету **«Звязда» на III квартал або II паўгоддзе 2007 года** — запаўняйце картку ўдзельніка, выразайце і дасылайце яе ў рэдакцыю па адрасу **220013 Мінск, вул.Б. Хмяльніцкага, 10А**.

Падпісчык можа выйграць у якасці прыза гадзіннікі, майкі, бейсболкі, мікрахвалевую печ, тэлевізар «Віцязь» і суперпрыз — халадзільнік «Атлант». Карткі, наклееныя на паперу ці плёнку, або дасланыя **пасля 2 ліпеня 2007 года** па паштоваму штэмпелю атрымання да ўдзелу ў гульні не прымаюцца. Розыгрыш прызоў праводзіцца **5 ліпеня 2007 г.**, вынікі публікуюцца ў газеце «Звязда» **да 17 ліпеня**.

Атрымаць прыз можна ў рэдакцыі **да 20 верасня 2007 г.** пры прад'яўленні квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на III квартал або II паўгоддзе 2007 года і пашпарта. Дастаўку печы СВЧ, тэлевізара і халадзільніка ажыццяўляе рэдакцыя. **Пасля 20 верасня** выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Больш падрабязна правілы гульні «Падпішыся на «Звязду» чытайце ў нумары газеты за 5 чэрвеня 2007 года. Удачы ў гульні!

1 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або II паўгодзе 2007 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку ______________________

____

Падпіска афармлена і аплачана ў ______________________
(аддзяленне сувязі)

______________________ на III кв. або II паўгодз. 2007 года

Хатні адрас і тэлефон [ ] ______________________
(індэкс)

____

____

Удачы ў розыгрышы!

Ф.СП-1

Міністэрства сувязі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету **ЗВЯЗДА** з бясплатнымі ўкладкамі: «ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ», «КРАІНА ЗДАРОЎЯ», «ЖЫРАНДОЛЯ», «КУПЛЯЙ ЛЕПШАЕ!» «НАСУПЕРАК ЧАРНОБЫЛЮ»

(індэкс выдання)

Колькасць камплектаў

на 2007 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды ______ (паштовы індэкс) ______ (адрас)

Каму ______ (прозвішча, ініцыялы)

ПВ | месца | літар

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА на газету

(індэкс выдання)

ЗВЯЗДА з бясплатнымі ўкладкамі: «ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ», «КРАІНА ЗДАРОЎЯ», «ЖЫРАНДОЛЯ», «КУПЛЯЙ ЛЕПШАЕ!» «НАСУПЕРАК ЧАРНОБЫЛЮ»

Кошт	падпіскі	______ руб.	Колькасць камплектаў	
	пераадрасоўкі	______ руб.		

на 2007 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды ______ (паштовы індэкс) ______ (адрас)

Каму ______ (прозвішча, ініцыялы)

Метэазводка

Спякота б’е рэкорды. Ці надоўга?

Канец мая ў краіне выдаўся анамальна спякотным. Метэастанцыі ў многіх раёнах зарэгістравалі тэмпературныя рэкорды, адзначыў начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага гідраметэаралагічнага цэнтра Дзмітрый Рабаў. Гэта датычыцца Гомельскай, Магілёўскай, Мінскай, часткі Брэсцкай абласцей. Сярэднесутачная тэмпература складала на 6—10 градусаў вышэй кліматычнай нормы, што нават больш, чым для самага спякотнага нашага месяца — ліпеня.

Гэта звязана з тым, што на нашу тэрыторыю з заходняй Еўропы змясціўся антыцыклон, які сфарміраваўся ў вельмі цёплай паветранай масе. Ён і прынёс нам спякоту. Потым ён пачаў змяшчацца на Маскоўскую вобласць, дзе зараз і знаходзіцца. А наша атмасферная прастора ссоўваецца да поля паніжанага ціску з цэнтрам над Заходняй Еўропай, і да нас ідзе вельмі цёплае, але вільготнае паветра, якое стварае тэндэнцыю да ўтварэння кучададжджавой воблачнасці. Гэта і прыносіць да нас пасляабедзенныя лівні і навальніцы. Тэмпература паветра перавышае 30—31 градус.

З пачатку чэрвеня надвор’е ў краіне крыху зменіцца. Да нас завітае антыцыклон, які ўтварыўся ў больш прахалоднай паветранай масе над раёнам Скандынавіі. І ён паціху будзе спускацца ўніз. Тэмпература ў дзённыя гадзіны складзе 20—25 . Гэта блізка да кліматычнай нормы, якая роўная для чэрвеня 15—17 градусаў.

У далейшым па меры перамяшчэння гэтага антыцыклона паветра будзе награвацца і тэмпература яго ў другой пяцідзёнцы чэрвеня зноў павысіцца. Да нас пойдзе цёплае паветра з Міжземнамор’я, зноў утворыцца кучададжджавая воблачнасць. Без дажджоў не абыдзецца, але яны будуць насіць кароткачасовы характар і пройдуць у асноўным у дзённы і вячэрні час.

Паводле папярэдняга прагнозу, у другой палове чэрвеня на змену антыцыклону будуць прыходзіць цыклоны са сваімі атмасфернымі франтамі, таму вельмі спякотнага надвор’я не будзе. Тэмпература паветра складзе 20—25 , а ў паўднёвых раёнах — да 30 цяпла. Чакаюцца дажджы, але непрацяглыя.

ЧАМУ Ў ВЫХАДНЫЯ ДНІ ЧАСЦЕЙ ЗА ЎСЁ ПСУЕЦЦА НАДВОР’Е?

Нямецкія метэаролагі на гэты конт правялі даследаванні. Яны вывучылі 6 мільёнаў метэазводак па ўсёй Еўропе, уключаючы нашу рэспубліку, і прыйшлі да высновы, што самая халодная тэмпература паветра і воблачнае надвор’е бывае па суботах. Радзей за ўсё дажджы ідуць у панядзелак. А самым сонечным днём з’яўляецца аўторак. Даследчыкі мяркуюць, што ў гэтым вінаваты сам чалавек. На працягу ўсяго рабочага тыдня людзі актыўна выкарыстоўваюць аўтатранспарт, выхлапныя газы якога быццам утвараюць дробны пыл, які закрывае сонца і паскарае ўтварэнне воблакаў. Таму ў выхадныя дні надвор’е псуецца. Гэта толькі адзін з варыянтаў, што можа паўплываць на атмасферныя працэсы.

Вольга ШАЎКО.

Звязда-90: адваротны адлік

Да юбілею «Звязды» засталося **69** дзён

Смелая, аб’ектыўная, аператыўная

Больш за 30 гадоў выпісваю і чытаю «Звязду» і ўвесь гэты час не было аніводнай прычыны для расчаравання ў любімым выданні. Хоць у газеты ёсць пэўныя недахопы (мяжы дасканаласці, як вядома, няма), але выдатных якасцяў значна больш. Мне асабліва імпануе беларускі характар газеты. «Звязда» адначасова разважлівая, памяркоўная, смелая, аб’ектыўная і аператыўная. Памятаю, як на пачатку 90-х гадоў мінулага стагоддзя газета вяла бескампрамісную барацьбу з карупцыянерамі і «прыхватызатарамі» дзяржаўнай маёмасці. Напрыклад, менавіта, дзякуючы карэспандэнцыі ў «Звяздзе» рэспубліканскай Пракуратуры ў 1994 годзе ўдалося спыніць незаконную прыватызацыю памяшкання ў цэнтры Мінска і нават прадухіліць міжнародны скандал, бо ў тым будынку былі і зараз знаходзяцца амбасады дзвюх еўрапейскіх краін. І падобных смелых і, галоўнае дзейсных публікацый на старонках старэйшай беларускай газеты за ўсю яе гісторыю было мноства. Я ўпэўнены, што і надалей журналісты выдання не здадуць сваіх прынцыповых пазіцый.

Міхаіл СНЯГІР, пракурор Мінскай вобласці, заслужаны юрыст Беларусі.

ПАВАЖАНЫЯ МІНЧАНЕ!
з 4 па 25 чэрвеня г.г. з 11.00 да 17.00 на Галоўпаштамце (пр. Незалежнасці, 10) праводзяцца Дні падпісчыка.
Толькі ў гэтыя дні, афоміўшы падпіску на друкаваныя сродкі масавай інфармацыі, Вы зможаце ўзяць удзел у розыгрышы латарэі і атрымаць прыз. У праведзенні Дзён падпісчыка ўдзельнічаюць рэдакцыі газет і часопісаў. Запрашаем Вас аформіць падпіску на другое паўгоддзе 2007 г. Вас чакаюць прыемныя сюрпрызы!
БЕЛПОЧТА
Адміністрацыя вытворчасці «Мінская пошта».

МАЦЯРЫНСТВА І ДЗЯЦІНСТВА АБАРОНЕНЫ ДЗЯРЖАВАЙ

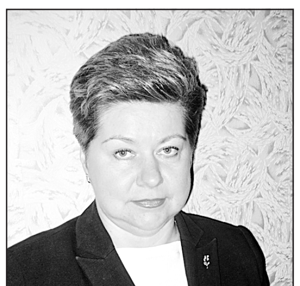

Мінулы год быў названы Годам маці, сёлетні, як вядома, Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь аб’яўлены Годам дзіцяці. У нашай краіне ўжо шмат зроблена для падрастаючага пакалення, і ў гэтым годзе будзе працягвацца актыўная работа па далейшаму паляпшэнню становішча дзяцей, абароне іх правоў. Хто як не дзіцячы ўрач можа ведаць лепш праблемы беларускіх дзяцей і іх маці? Таццяна АРЦЮШЫНА, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і член парламенцкай камісіі па працы і сацыяльных пытаннях, справах ветэранаў і інвалідаў, 27 гадоў свайго жыцця прысвяціла дзіцячай медыцыне. Сёння яна — наша суразмоўніца.

— Таццяна Анатольеўна, як часта вы праводзіце прыёмы, з якімі пытаннямі да вас звяртаюцца выбаршчыкі?

— Прыёмы праводзяцца штомесячна. Па кансультацыйную або іншую дапамогу звяртаюцца кожны месяц у сярэднім каля 30 чалавек. Часцей за ўсё гэта цэлы блок пытанняў па ахове здароўя, звяртаюцца людзі з жыллёва-камунальнымі праблемамі. Цікавяць насельніцтва пытанні прававога характару, асветы. Я падтрымліваю рабочыя сувязі з бабруйскімі паліклінікамі, дзіцячымі бальніцамі, у якіх 27 гадоў працавала ўрачом-педыятрам, бо Ленінскі раён горада Бабруйска з’яўляецца маёй галоўнай выбарчай акругай.

— Як прадстаўнік медыцыны і дэпутат Палаты прадстаўнікоў што вы можаце расказаць аб праблеме мацярынства і дзяцінства ў нашым грамадстве?

— Мацярынства і дзяцінства заўсёды былі абаронены нашай дзяржавай. І колькасць нованароджаных з кожным годам, дзякуй Богу, у нас павялічваецца. У Беларусі нізкая дзіцячая смяротнасць (у 2006 годзе яна склала 5,3 на тысячу народжаных супраць 13,3 у 1995-м). Але прагнозы па колькасці насельніцтва, на жаль, па-ранейшаму застаюцца несуцяшальнымі: пры тых узроўнях нараджальнасці і смяротнасці, якія мы зараз маем, як прагназуецца, колькасць насельніцтва рэспублікі да 2010 года знізіцца прыблізна на трэць мільёна чалавек. У цяперашні час галоўнымі праграмнымі дакументамі па падтрымцы і абароне дзяцей і жанчын з’яўляюцца дзяржаўная праграма «Дэмаграфічная бяспека», Прэзідэнцкая праграма «Дзеці Беларусі», нацыянальны план дзеянняў па паляпшэнню становішча дзяцей і ахове іх правоў на 2004—2010 гады. Распрацаваны і прыняты праект закона «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб дзяржаўных дапамогах сем’ям, якія выхоўваюць дзяцей». Гэтым праектам замацавана права на атрыманне дапамогі ў поўным памеры асобам, якія выхоўваюць дзіця да трох гадоў і якія працуюць ва ўмовах няпоўнага рабочага дня, або якія працягваюць адукацыю на дзённай форме навучання. У цяперашні час дапамога складае 65 працэнтаў пражытковага мінімуму, да ста працэнтаў яе плануецца павялічыць ужо праз два гады. Што датычыцца матэрыяльнай падтрымкі сем`яў, то зараз пры нараджэнні першага і другога дзіцяці выплачваецца прыкладна 340 тысяч рублёў, або два бюджэты пражытковага мінімуму. Да 2008 года пры нараджэнні першага дзіцяці выплаты павялічацца да пяці бюджэтаў пражытковага мінімуму, а пры нараджэнні другога — да сямі. І яшчэ адна навіна. Матулям, якія своечасова сталі на ўлік у жаночых кансультацыях, каб пазбегнуць ускладненняў цяжарнасці, плануецца выплачваць адзін бюджэт пражыткавага мінімуму.

Таксама варта адзначыць, што ў новай рэдакцыі Працоўнага кодэкса, прынятага ў першым чытанні, дазваляецца працаваць жанчынам, якія маюць дзяцей да трох гадоў, у начны час з пісьмовай згоды жанчыны, што для многіх з’яўляецца зручным і неабходным.

— Таццяна Анатольеўна, ёсць асобыя дзеці, якія абдзелены лёсам. Гэта дзеці-інваліды. Што робіцца для іх падтрымкі?

— Безумоўна, гаворачы аб дзяржаўнай сістэме па абароне мацярынства і дзяцінства, абавязкова трэба сказаць аб такой катэгорыі дзяцей, як дзеці-інваліды, якіх у нашай краіне паўтара працэнта. У прававой, інтэлектуальнай, сацыяльнай абароне гэтых дзетак нашай краінай зроблена вельмі шмат: прыняты Закон «Аб спецыяльнай адукацыі», паспяхова працуюць карэкцыйна-развіваючыя цэнтры (за мінулы год дапамога была аказана 7151 дзіцяці), адбываецца далучэнне дзяцей да навучальна-выхаваўчага працэсу. Аднак яшчэ шмат трэба зрабіць у пытаннях прафілактыкі і папярэджання дзіцячай інваліднасці, правядзення рэабілітацыйных мерапрыемстваў па аднаўленню ў сацыяльных правах.

— Ужо 21 год прайшоў з моманту чарнобыльскай аварыі. Ці захавалася, на ваш погляд, актуальнасць гэтай праблемы?

— Безумоўна, актуальнасць гэтага пытання ніхто не аспрэчвае. Праблема па-ранейшаму існуе не толькі ў памяці. Аздараўленне патрэбна як дзецям, так і дарослым.

— Як вы лічыце, дзе лепш аздараўляцца дзецям: за мяжой або ў Беларусі?

— Усё ж такі акліматызацыя і адаптацыя звычайна адмоўна адбіваюцца на самаадчуванні людзей, таму лепш адпачываць у Беларусі. Тым больш беларускія аздараўленчыя комплексы, санаторыі добра абсталяваныя, у іх працуе высокакваліфікаваны персанал.

— Ці можна даведацца, над якімі законапраектамі зараз праводзіцца работа ў Палаце прадстаўнікоў?

— Рыхтуюцца законы да першага і другога чытанняў. Гэта законапраекты «Аб ахове працы», «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях дзяржаўнай абароны дзяцей у няўдалых сем’ях», «Аб занятасці насельніцтва», «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у некаторыя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь па пытаннях спагнання аліментаў для дзяцей».

— Таццяна Анатольеўна, калі не сакрэт, наколькі камфортна працаваць дэпутату?

— Гэта не сакрэт. У кожнага дэпутата ёсць асабісты кабінет, у якім знаходзіцца неабходны для прадуктыўнай работы мінімум. Гэта камп’ютар, тэлефон і тэлевізар. Што датычыцца машыны, то яна прадастаўляецца кожнай камісіі і можа выкарыстоўвацца выключна ў службовых мэтах. Яшчэ ў мяне ёсць службовая кватэра ў Мінску, якую я аплачваю сама. Можа нехта лічыць, што дэпутаты карыстаюцца асаблівымі льготамі, але гэта зусім не так.

Наталля НОВІК.

Імпрэза

У ЧЭРВЕНЬ — З МІРАМ!

Першыя выхадныя чэрвеня хіба не самымі насычанымі будуць у пасёлку Мір. Гэта і зразумела — там жа «Мірскі замак». Не толькі той, што ўзвышаецца непрыступнымі мурамі. Але яшчэ такую назву атрымаў рэгіянальны фестываль мастацтваў, які даступны і цікавы для людзей самых розных узростаў і прыхільнасцяў. Лічыце:

- будзе камерная музыка з праграмай «Знакамітыя імёны Беларусі». Яе выканаюць камерныя калектывы Нацыянальнага канцэртнага аркестра Беларусі. Між іншым, будуць іграць музыку былых уладароў замка. А хто не хоча адчуць сябе хоць трошкі панам, для якога іграюць лепшыя музыкі дзяржавы?;

- папулярная музыка будзе для таго, «...Каб песняй напоўніць нябёсы». Гэта ўмеюць рабіць салісты таго ж аркестра, якія спяваюць без «фанеры» на любой пляцоўцы. А калі побач замак, то і ён дапаможа перадаць асаблівы дух Беларусі. Тым больш, што песні будуць услаўляць Янку Купалу і Якуба Коласа. Песняроў, якія ўмеюць кранаць словамі з самой вечнасці;

- народная музыка, здаецца, адтуль жа. Яна зараджае энергіяй і шчырасцю «Напеваў Карэліччыны». Асабліва, калі побач народны кірмаш і горад майстроў, нібыта з даўніх часоў;

- пра тое, што было раней, і як узнікалі іншыя беларускія гарады і знакавыя будынкі, ведаюць нашы навукоўцы. У іх у «Мірскім замку» свая праграма. І часам бывае вельмі шкада, што выступленні навукоўцаў не транслююцца на ўсю тэрыторыю вакол замка;

- затое даступная для наведвальнікаў фотавыстава «Мірскі замак — крыніца натхнення», якую прадстаўляюць сябры фотаклуба «Гродна», якія па-свойму глядзяць на галоўны будынак гістарычнага мястэчка;

- дык і ёсць тут адчуванне сапраўднага старажытнага беларускага горада, дзе ходзяць рыцары пры поўнай амуніцыі. У іх свая мэта — адстаяць гонар у рыцарскім турніры. Хоць зразумела, што тут усе свае і ніхто ні з кім не змагаецца;

Фота Васіля ЗЯНЬКО.

- нават процілегласці сустракаюцца ў адной праграме, дзе наша будзе супраць іхняга. «Наша» ўвасобіць Народны хор імя Цітовіча пад кіраўніцтвам прафесара Дрынеўскага. «Іхняе», зразумела, — джаз ад аркестра пад кіраўніцтвам прафесара Фінберга. Значыць, што яно ўжо таксама наша. Тым больш што ў Міры джаз будзе гучаць не ўпершыню.

Фестываль пяты і арганізатары навучыліся рабіць яго зручным для публікі. Тым больш што на яго збіраюцца не толькі мясцовыя жыхары, а прыязджаюць людзі спецыяльна нават са сталіцы. Таму што каб атрымаць яшчэ дзе-небудзь столькі задавальнення адразу — трэба вельмі пастарацца.

Ларыса ЦІМОШЫК.

«Белая Русь» — у Магілёўскім раёне

31 мая ў пасёлку Буйнічы Магілёўскага раёна адбыўся ўстаноўчы сход раённага грамадскага аб’яднання «Белая Русь».

Як вядома, гэта аб’яднанне з’явілася ў Гродзенскай вобласці ў 2004 годзе і мае на мэце падтрымку курса, які праводзіць кіраўніцтва дзяржавы. Сёння членамі «Белай Русі» з’яўляецца больш за 12 тысяч чалавек і працуе 800 пярвічак. Ініцыятыву гродзенцаў вырашылі падтрымаць у Магілёўскім сельскім раёне. Некалькі дзесяткаў чалавек сабраліся ў зале Буйніцкай дзіцячай школы мастацтваў: у іх ліку жыхары ўсіх сельсаветаў раёна, прадстаўнікі інтэлігенцыі і сялянства, маладыя людзі, ветэраны вайны і працы ды іншыя.

— Я прачытаў у газеце заклік гродзенскай «Белай Русі» і зацікавіўся, — расказаў дырэктар школы мастацтваў Пётр Алтынаў, якога ўстаноўчы сход абраў старшынёй раённай арганізацыі «Белай Русі». — Мне спадабалася праграма і мэты грамадскага аб’яднання. І мы вырашылі стварыць такое і ў нас. Я мяркую, што падобныя арганізацыі будуць створаныя па ўсёй краіне, таму што «Белая Русь» ставіць перад сабой высакародныя мэты: аб’яднанне прагрэсіўных сіл краіны і аказанне дапамогі моладзі, ветэранам, працоўным калектывам і гэтак далей. Вельмі важнае — наша падтрымка кіраўніка краіны.

Выкладчыца Буйніцкага агралесатэхнічнага каледжа і дэпутат абласнога Савета Святлана Арлоўская лічыць, што людзі нездарма падтрымліваюць сённяшні курс дзяржавы: яны бачаць, адчуваюць вынікі — эканамічны рост, стабільная палітычная сітуацыя, моцная сацыяльная абарона насельніцтва. На думку дэпутата, і на прыкладзе Буйнічаў можна прасачыць выкананне праграмы адраджэння вёскі: тут шмат пабудавана і прыводзіцца ў парадак.

— Арганізацыя Магілёўскага раёна — гэта, так бы мовіць, «першая ластаўка» ў нашай вобласці, — сказала на сходзе Святлана Арлоўская. — Мы спадзяёмся, што нас многія падтрымаюць і далучацца да нас, таму што, я лічу, мы робім добрую справу.

Ва ўстаноўчым сходзе бралі ўдзел прадстаўнікі розных пакаленняў.

— У нас шмат грамадскіх арганізацый, але я мяркую, што калі мы будзем у адным аб’яднанні, то нам будзе лягчэй разам пайсці ў будучыню, — сказала другі сакратар раённай арганізацыі БРСМ і дэпутат раённага Савета Алеся Купцова.

— Я хачу, каб гэта арганізацыя была створана, — паведаміў ветэран вайны з вёскі Сідаравічы Іван Гуркоў. — Ветэраны ідэю падтрымліваюць і будуць разам з іншымі працаваць і знаёміць насельніцтва з праграмай і мэтамі «Белай Русі».

Устаноўчы сход у Магілёўскім раёне выступіў з прапановай аб стварэнні Магілёўскай абласной арганізацыі грамадскага аб’яднання «Белай Русі».

Ул. інф.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ВАСІЛЕВІЦКІ ХЛЕБ

Яго хваляць ва ўсім Рэчыцкім раёне і нават за межамі. «Каралінскі», «Жыткавіцкі», «Васілевіцкі», «Васілевіцкі палепшаны» з карыцай і разынкамі... Любому вырабу хлебазавода палескага горада рады спажыўцы — ён сапраўды смачны. Апошняя ўласная распрацоўка васілевіцкіх хлебапёкаў — заварны хлеб па 4-стадыйнай тэхналогіі.

— Мы штодня імкнёмся вытрымліваць якасць нашых вырабаў, — кажа зменны тэхнолаг прадпрыемства Наталля Абдукерына (на фотаздымку), — цяпер вельмі вялікая канкурэнцыя.

Дзесяць гадоў таму Наталля Абдукерына закончыла Баранавіцкі тэхналагічны тэхнікум і прыйшла працаваць на Васілевіцкі хлебазавод. Сёння магутнасці прадпрыемства дазваляюць выраб 6—7 тон прадукцыі за год.

ЗЯМЛЯ І ЛЮДЗІ МІНШЧЫНЫ

ПЕРШЫ І ГАЛОЎНЫ

Ён можа ўтрымліваць марскую капусту, тапінамбур, назынкі, курагу, грэцкі арэх, чарнасліў, селен, ёд, фоліевую кіслату, жалеза, бэтакарацін, мёд, патаку, нават сала. У распрацоўцы яго складальнікаў удзельнічаюць вядучыя навуковыя лабараторыі краіны, напрыклад, такія, як «Унітэхпрам» БДУ. Штогод ствараюцца новыя віды гэтага прадукту, міжнародныя конкурсы і кірмашы, на якіх аўтарытэтнае журы прысуджае залатыя ўзнагароды і дыпломы за яго высокую якасць і карысныя ўласцівасці, нязменна збіраюць вялізарную колькасць удзельнікаў. Для яго вытворчасці сёння выкарыстоўваецца найноўшае абсталяванне, а між тым першая спроба стварэння гэтага прадукту зафіксавана, прыблізна, у каменным веку.

Час ідзе, свет мяняецца, але гэты прадукт заўсёды заставаўся сярод самых любімых страў чалавека, без якіх немагчыма было ўявіць ніводную эпоху. Хлеб, а менавіта пра яго ідзе размова, для людзей быў больш чым проста ежай. Перыяд сучаснага гастранамічнага насычэння выдумаў мноства харчовых замяняльнікаў, у некаторых краінах спажыўцы ўжо не ў стане зразумець, дзе натуральны прадукт, а дзе яго генетычна мадыфікаваны аналаг. Цікава, што ўсе апошнія кулінарныя тэндэнцыі закранулі ў тым ліку і смакавыя якасці, знешні выгляд хлеба. Аднак не змаглі яны адмяніць той факт, што на працягу існавання чалавецтва хлеб з’яўляецца галоўнай стравай на стале. І нават у апошнія гады, калі ва ўсім свеце людзі сталі ўжываць менш хлеба, ён не здае свае пазіцыі. Беларуская, калі можна так сказаць, школа хлебапячэння традыцыйна была адной з лепшых. Мода застаецца модай, а хлеб, нягледзячы на змяненні — застаецца тым, чым ён быў тысячагоддзі таму.

— Замест чорнага хлеба больш сталі есці белы, акрамя таго, спажывец прад’яўляе да яго больш патрабаванняў. Таму вытворцы хлеба павінны ісці ў нагу з часам, — кажа Міхаіл Шыцько, галоўны інжынер аднаго з самых вялікіх у краіне аб’яднанняў па вытворчасці хлебных вырабаў РУП «Барысаўхлебпрам». — Стала модным здаровае харчаванне, і мы вырабляем зараз хлеб дыетычных гатункаў, кожны паважаючы сабе завод павінен мець у сваім асартыменце як мінімум некалькі відаў такога хлеба. Засвоілі мы і лінію па выпуску дыябетычных вырабаў.

Толькі ў Мінскай вобласці штогод выпускаецца больш за 340 відаў хлебабулачных вырабаў і 300 — кандытарскіх. У Нясвіжы — «Стараградскі» і «Міхайлаўскі», «Апетытны» і «Замкавы», у Маладзечне — «Губернскі» і «Хожаўскі», у Жодзіне — пончыкі, смак якіх запоўніўся з дзяцінства, у Вілейцы — ёгуртавыя тарты з бісквітнай начынкай, піроржныя з садавіной і карамеллю, у Салігорску — вітамінізаваныя «Брыз», «Агеньчык» і «Вітамінка». Назвы і гатункі можна пералічваць бясконца. Толькі непасвячонаму падаецца, што выпякаць хлеб проста. Між тым спосабаў і рэцэптур існуе такая разнастайная колькасць, што можна заблытацца. Сучасныя хлебапёкі нават ствараюць хлеб без ужывання дрожджаў.

...«*З вечара ў дзяжу насыпаюць трэць ці палову мукі, прызначанай для выпечкі, і запраўляюць цёплай вадой тэмпературай каля 25 градусаў па Рэамюру альбо сыроваткай ці кіслым малаком?...* — гэта вытрымкі з кнігі «Літоўская гаспадыня», выдання кшталту сучаснай «Энцыклапедыі маладой гаспадыні». За гэты час змянілася амаль усё, але, што самае цікавае, падыходы да рэцэптуры амаль паўтараюцца:

— Кожны з хлебазаводаў імкнецца вырабіць нешта новае, тое, што задаволіла б людзей. Вялікім попытам карыстаецца заварны хлеб. Розныя яго віды адны з самых любімых у пакупнікоў. Вось мы, напрыклад, адзінае не толькі ў краіне, але і ў СНД прадпрыемства, якое запатэнтавала тэхналогію і валодае сакрэтамі стварэння хлеба на хмелявой заквасцы, — паведаміла галоўны тэхнолаг, начальнік вытворча-тэхналагічнай лабараторыі РУП «Барысаўхлебпрам» Ала Дзяменцьева. — У апошні час пачалі распрацоўваць рэцэптуру хлеба, які зроблены на аснове кефірнай закваскі, на гэта таксама мяркуем атрымаць патэнт. Такім чынам, кожны з хлебазаводаў імкнецца вырабіць прадукцыю, якая б адрознівала яго ад іншых.

...А вось некалькі этапаў сучаснага спосабу прыгатавання булак і жытня-пшанічнага хлеба. Спачатку мука змешваецца з заквaскай і іншымі інгрэдыентамі. Потым гатовае цеста праходзіць праз этап дзялення. На гэтай стадыі важна, каб яно не падвяргалася дэфармацыі і захоўвалася яго структура, таму лепш за ўсё, калі цеста «ўсмоктваецца» спецыяльным апаратам, а потым дзеліцца нажом. Пасля «дзельніка» будучы хлеб ідзе на акругленне, затым трапляе ў спецыяльную шафу папярэдняй расстойкі, дзе яно «адлежваецца» прыблізна пяць—восем хвілін. Потым — на раскатачную машыну, якая робіць сваю справу ў залежнасці ад таго, што трэба атрымаць — лаваш, багет, рагалік... А ўжо пасля раздзелкі і ўкладкі на лісце «загатоўкі» (так называюць будучыя булкі) трапляюць у камеру канчатковай расстойкі, дзе створана пэўная тэмпература і рэжым вільгаці. Будучы хлеб рыхтуецца да таго, каб пайсці потым у печ. А з яе — на наш стол. Перад гэтым, канешне ж, мы набываем яго ў магазінах. Дарэчы, найбольш удала хлеб распрадаецца ў фірмовых крамах, якія адчыняюцца пры заводах-вытворцах: адразу ж, з печы, гарачы і спелы...

— Канкурэнцыя на рынку хлебапёкаў вельмі жорсткая, таму трэба адсочваць тэндэнцыі і вывучаць густы спажыўцоў пастаянна. Для гэтага праводзяцца дэгустацыі сярод наведвальнікаў магазінаў, — узгадвае Міхаіл Шыцько. — Праблема захавання аб’ёмаў вытворчасці, высокай якасці і папулярнасці хлеба сярод пакупнікоў вырашаецца за кошт таго, што мы пастаянна вырабляем новы асартымент. І не толькі, трэба ісці далей: будзем яшчэ мяняць і ўпакоўку. Мы ўпакоўваем прыблізна трэцюю частку нашага хлеба, дзесяць працэнтаў — упакоўваем і разразаем. Аднак у будучым замест тэрмаўкладачнай плёнкі і поліэтылену будзем упакоўваць вырабы ў папяровыя пакеты, ужо плануем для гэтых мэтаў набыць абсталяванне.

Адносіны да хлеба, ці той стравы, што мела іншую назву, але была вельмі падобнай, ва ўсіх народаў адлюстроўвалі тую ступень, на якой знаходзіцца культурнае развіццё нацыі. Нават у сучаснасці, калі абсталяванне замежнай вытворчасці дазваляе выпякаць любы кулінарны выраб, рэцэптуру некаторыя вытворцы захоўваюць старажытную. Мабыць, таму, што так хлеб смачнейшым атрымліваецца. Напрыклад, на Нясвіжскім хлебазаводзе ўжываюць рэцэпт латвійскіх калег. Хлеб вырабляецца па старажытнаму прыбалтыйскаму працэсу, па так званай «доўгай» тэхналогіі, калі яго стварэнне цягнецца каля двух сутак. Затое потым пакупнікам прапануюцца вельмі смачныя вырабы.

...«*Для пытляванага хлеба тэмпература печы павінна складаць каля 60 градасаў па Рэамюру. Для жытняга грубага памолу яе награваюць значна больш. Верх і чарэнь напальваюць аднолькава. Як яны будуць занадта гарачымі, адчыняюць прадушыны і гасяць іх мокрым венікам. Каб упэўніцца, ці спёкся хлеб, стукаюць сярэднімі суставамі пальцаў у ніжнюю скарынку. Гатовы гучыць. Выняты з печы хлеб зноў абліваюць халоднай вадой і на хвіліну засоўваюць назад. Звычайна адзін фунт мукі дае два фунты цеста, а адзін фунт цеста — тры чвэрці добра выпечанага хлеба. З сарака фунтаў мукі павінна атрымацца прыблізна шэсцьдзесят фунтаў хлеба»,* — гэта таксама рэкамендацыі па выпечцы хлеба са старажытнай кнігі.

— Сёлета мы запусцілі тэхналагічную лінію па вытворчасці дробных хлеба-булачных вырабаў. На набыццё найноўшага абсталявання выдаткавалі 500 мільёнаў рублёў. Замес ажыццяўляецца італьянскай машынай, якая дазваляе вырабляць на 25 працэнтаў больш прадукцыі. Нават колькасць харчовых кампанентаў разлічваецца аўтаматычна. Знешні выгляд, структура хлеба значна палепшыліся, — дзеліцца далей Міхаіл Шыцько. — Замежнае абсталяванне, гэта, канешне, «не пальцамі стукаць, каб гучаў». Увогуле, у апошнія гады толькі ў цэху па вырабу булак і фармавога хлеба былі запушчаны дзве новыя тэхналагічныя лініі, якія працуюць на чэшскіх машынах. Усім працэсам кіруе камп’ютар. Сёння сучаснае абсталяванне маецца не толькі на барысаўскім заводзе, але і ва ўсіх філіялах «Барысаўхлебпрама». Дапамагае сродкамі і Мінскі аблвыканкам. У планах — пачаць вялікія пастаўкі хлеба ў сталіцу.

У асяроддзі хлебапёкаў ёсць свае прафесійныя конкурсы і ўзнагароды. Амаль ва ўсіх вялікіх міжнародных фестывалях беларускі хлеб, у тым ліку і вырабы «Барысаўхлебпрама» атрымлівалі пераможныя месцы. Нашы хлеб і булкі, тарты і піроржныя перамагалі на выставах «Аграрусь», Усерасійскім аглядзе якасці, вырабы бралі ўзнагароды ў Маскве, Кіеве, Санкт-Пецярбургу. Застаецца толькі, каб лепшыя віды хлябоў траплялі да стала кожнага беларускага пакупніка. Напрыклад, мінчане вельмі б жадалі, каб у сталічных крамах прадавалася больш барысаўскіх вырабаў — па смаку яны адны з лепшых у краіне.

— Хлеб — гэта народны прадукт. Таму стратэгія работы заводаў-вытворцаў складаецца з таго, каб выпякаць смачныя і любімыя з дзяцінства віды, прапаноўваць новыя гатункі, і пры гэтым кошт хлебабулачных вырабаў не павінен павялічвацца, а ў некаторых выпадках наадварот, ён становіцца ніжэйшым, — падкрэсліў Міхалаі Шыцько.

Дзмітрый АЛЬФЕР.

ВЫПІСВАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА III КВАРТАЛ 2007 ГОДА
З БЯСПЛАТНЫМІ ЎКЛАДКАМІ

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ — ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ
СВАЯ СПРАВА — БІЗНЕС, ЭКАНОМІКА, ФІНАНСЫ
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА
КУПІ ЛЕПШАЕ! ТАВАРЫ ПАСЛУГІ ЦЭНЫ
НАСУСТРАЧ ЧАРНОБЫЛЮ
ЖЫРАНДОЛЯ — Наш культурны асяродак
Краіна здароўя

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63850	8200 рублёў на месяц 24600 рублёў на квартал 49200 рублёў на паўгодзе
ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ	63145	7850 рублёў на месяц 23550 рублёў на квартал 47100 рублёў на паўгодзе
ДЛЯ ВЕДАМАСНЫХ ПАДПІСЧЫКАЎ	63858	13000 рублёў на месяц 39000 рублёў на квартал 78000 рублёў на паўгодзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАДПІСКА ДЛЯ ЎСТАНОЎ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ	63239	11850 рублёў на месяц 35550 рублёў на квартал 71100 рублёў на паўгодзе

Заснавальнікі — установа «Рэдакцыя газеты «Звязда» і грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
Рэгістрацыйны № 12.

1
ЧЭРВЕНЯ
2007 г.
ПЯТНІЦА
№ 23 (15474)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Мікалай ФЯСЬКОЎ:

«ТЭСТ — САМЫ НЕПРАДУЗЯТЫ ЭКЗАМЕНАТАР»

Усяго 12 дзён аддзяляюць беларускіх абітурыентаў ад важнага «старту», да якога яны мэтанакіравана рыхтаваліся некалькі апошніх гадоў. Калі абапірацца на дадзеныя праведзенага Рэспубліканскім інстытутам кантролю ведаў прафпрагнозу, то, выходзіць, што сёлета сцены ВНУ збіраюцца штурмаваць 80 працэнтаў выпускнікоў агульных сярэдніх навучальных устаноў. Да іх далучацца таксама выпускнікі папярэдніх гадоў, выпускнікі сярэдніх спецыяльных і прафесійна-тэхнічных навучальных устаноў, а таксама першакурснікі ВНУ, якія будуць спрабаваць перапаступіць на бюджэтную форму навучання. Адным словам, лета абяцае быць «гарачым»...

Здаецца, пасля таго, як быў адменены сумесны выпускны-ўступны іспыт па дзяржаўнай мове, страсці вакол цэнтралізаванага тэсціравання пакрысе ўлягліся, бо адзнака, атрыманая на цэнтралізаваным тэсціраванні, цяпер не можа сапсаваць выпускніку школьны атэстат. А ў тым выпадку, калі выдатнік не зможа «бліснуць» ведамі на ЦТ, заўсёды знойдзецца прычына-апраўданне. Напрыклад, можна спаслацца на тое, што ў тэсце былі пытанні, якія не ўваходзяць у школьную праграму, што з некаторымі заданнямі не могуць справіцца не толькі школьныя настаўнікі, але і выкладчыкі ВНУ, што для якаснага выканання ўсіх заданняў многім удзельнікам тэсціравання элементарна не хапае часу і гэтак далей.

— Вы зараз пералічылі ўсе асноўныя абвінавачанні, якія гучаць кожны год пасля абвяшчэння вынікаў цэнтралізаванага тэсціравання, — паведаміў у гутарцы з журналістам «Звязды» **дырэктар Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Мікалай Фяськоў.** — Не сакрэт, што школьныя адзнакі далёка не заўсёды пацвярджаюцца на цэнтралізаваным тэсціраванні, і гэта з'яўляецца ці не галоўным раздражняльным фактарам для яго ўдзельнікаў. Па-першае, хачу заўважыць, што дзесяцібальная сістэма, якая прымяняецца ў школе, не можа быць такой жа аб'ектыўнай, як стобальная. У гэтым годзе ўжо 43 ВНУ будуць ажыццяўляць залічэнне на падставе трох сертыфікатаў цэнтралізаванага тэсціравання, а гэта значыць, па 100-бальнай шкале. Скажу таксама, што «дзевятка» па матэматыцы ў гімназіі ці ліцэі, і «дзевятка» ў сярэдняй школе — гэта розныя рэчы. Аналіз вынікаў цэнтралізаванага тэсціравання за апошнія гады дэманструе ўстойлівую залежнасць асабістых вынікаў удзельнікаў ЦТ ад тыпу навучальнай установы, якую скончыў абітурыент. І, як правіла, першыя радкі ў рэйтынгу займаюць выпускнікі гімназій і ліцэяў. А выпускнікі іншых навучальных устаноў ім прайграюць і атрымліваюць больш нізкія вынікі нават пасля інтэнсіўных заняткаў з рэпетытарамі. Па-трэцяе, мэта цэнтралізаванага тэсціравання — правесці конкурсны адбор, размеркаваць прэтэндэнтаў па ўзроўню іх падрыхтоўкі і суаднесці іх паміж сабой. Тэст, магчыма, і не ўніверсальная, але найбольш аб'ектыўная і непрадузятая форма кантролю, якая дазваляе ацаніць рэальны ўзровень ведаў прэтэндэнтаў на студэнцкія месцы і пабудаваць іх рэйтынг паспяховасці. Я асабіста перакананы, што ў абітурыента значна больш шанцаў праявіць сябе падчас выканання тэста, чым падчас здачы ўступнага экзамену ў традыцыйнай форме. Усё ж такі ў тэст па той жа матэматыцы ўключаны 25 заданняў рознай складанасці (ад элементарных заданняў да пятага ўзроўню складанасці), якія дазваляюць адабраць таленавітую моладзь для матэматычных факультэтаў універсітэтаў. У тым выпадку, калі абітурыент «не асіліў» адно заданне, у яго заўсёды ёсць шанц «рэабілітавацца» на іншым.

— Але ж не ўсе абітурыенты збіраюцца паступаць на факультэт прыкладной матэматыкі ці фізмат, таксама як не ўсе паступаюць на філалагічны факультэт, між іншым, тэсты — аднолькавыя для ўсіх...

— Час ад часу гучаць прапановы распрацаваць тэсты асобна для будучых інжынераў і асобна — для гуманітарыяў, таму што і першым, і другім цяжка набраць на ЦТ максімальныя балы. Але гэта і не трэба. Фізікі знаходзяцца ў аднолькавых умовах з фізікамі, а лірыкі — з лірыкамі. Складанасць тэставых заданняў ніяк не ўплывае на канчатковае месца таго ці іншага абітурыента ў агульным рэйтынгу. Нас часта папракаюць у тым, што з дзесяткаў тысяч удзельнікаў тэсціравання максімальныя 100 балаў набіраюць толькі адзінкі. Выснова — тэсты празмерна складаныя і іх трэба спрашчаць. Катэгарычна не магу з гэтым пагадзіцца. З улікам міжнароднага вопыту тэсціравання, вынікі пераважнай колькасці ўдзельнікаў тэсціравання павінны быць у дыяпазоне ад 40 да 60 тэставых балаў. Толькі ў гэтым выпадку тэставы бал дазваляе ранжыраваць абітурыентаў з улікам рознага роду падрыхтоўкі. Сёння ж колькасць у Беларусі выпускнікоў навучальных устаноў новага тыпу (гімназій, ліцэяў) і класаў з павышаным і паглыбленым вывучэннем прадметаў ужо фактычна перавышае бюджэтныя магчымасці ВНУ. І як, цікава, мы будзем іх ранжыраваць пасля спрашчэння тэстаў? Тым не менш амаль заўсёды знаходзяцца абітурыенты, якія атрымліваюць на тэсціраванні 100 балаў. Прычым у нас былі ўжо два выпадкі, калі адзін абітурыент двойчы набіраў 100 балаў на цэнтралізаваным тэсціраванні.

Рызыкну выказаць меркаванне, што нават пры ўмове спрашчэння тэстаў усё роўна 2/3 абітурыентаў, якія не змогуць стаць студэнтамі, звяжуць свае няўдачы з цэнтралізаваным тэсціраваннем і будуць крытыкаваць змест тэстаў. Увогуле не столькі форма іспытаў вызначае даступнасць вышэйшай адукацыі, колькі суадносіны жадаючых і магчымасці навучальных устаноў забяспечыць іх бюджэтнымі месцамі. Значыць, пакрыўджаныя абавязкова будуць...

(Заканчэнне на 3-й стар. «ЧЗ».)

З нагоды

КАЛІ БАЦЬКІ ЛЮБЯЦЬ ДЗЯЦЕЙ, ТО АБАРОНЯЦЬ

Памятаю, калісьці даўно ў нас была забава — бегаць навыперадкі па высокай агароджы дзіцячага садка, дзе ўсёй шырыні — сантыметраў з пяць. І нічога, страшна не было. За сэрца хапаліся нашы бацькі, калі гэта бачылі.

Мы тады ўвогуле мала чаго баяліся — хіба што Бабая і цемры ў пакоі. А так — вярталіся зацемна, каштавалі на зуб усякую дрэнь, цягалі на руках беспародных бобікаў і мурак, купаліся, дзе нельга, размаўлялі з незнаёмымі і г.д.

Натуральна, гэта карцінка з уладкаванага — відаць, шчаслівага дзяцінства. Дый час цяпер зусім іншы. Мы выраслі, і выразна ўсведамляем, колькі пагроз і небяспек на шляху крохкіх «кветак жыцця». Мы рэгулярна збіраемся з гэткімі ж дарослымі сур'ёзнымі людзьмі, каб абмеркаваць і вырашыць, як усім разам абараніць нашых дзяцей — ад галечы, голаду, войнаў, хвароб, ад крыміналу і тэлежахаў, ад жорсткага абыходжання і няякаснага харчавання, ад усяго, што стварыў дарослы свет. Урэшце, ад... нас?

Але разважаць на гэту тэму можна бясконца, і ўсё гэта будзе выказванне адной пазіцыі — тых, хто выйшаў з пяшчотнага ўзросту. Мы ж вырашылі даць слова «падабаронным» — ад чаго, на іх думку, трэба трымаць абарону? Сваімі меркаваннямі дзеляцца нашы дзеці — дзеці супрацоўнікаў «Звязды».

Наша «рэкламшчыца» **Алена ДАЎЖАНОК** — вельмі пазітыўны чалавек і сапраўдны дыпламат, мяккі, але настойлівы. А вось яе сын, 9-гадовы **Данік ДАЎЖАНОК**, у апытанні быў канкрэтным і стрыманым, як сапраўдны будучы абаронца:

— Абараняць дзяцей трэба ад боек, ад злых сабак, ад агню, ад курэння і ад наркотыкаў, ад вострых прадметаў, ад дрэнных людзей і асабліва ад зладзееў.

Журналіст **Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА** — адна з тых, хто «дзіцячую» тэму вядзе не толькі на старонках газеты, але і ўвогуле па жыцці. (Дарэчы, менавіта дзякуючы Вользе распачалася акцыя «Звязды» па ўладкаванню дзяцей-сірот у гасцявыя сем'і). Не пажадалі застацца ўбаку і ўсе яе дзеці — Цімох, Мікіта і Даша.

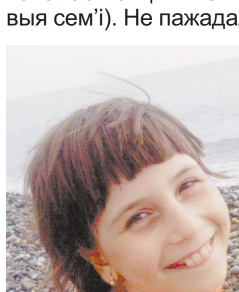

Дар'я КІШКІНА, 10 гадоў:

— Бацькі павінны абараняць сваіх дзяцей ад бандытаў, забойцаў і маньякаў. Ад дзіцячых страхаў. Ад хвароб і мікробаў. Ад смутку, журбы, нуды і крыўды.

Мікіта КІШКІН, 12 гадоў:

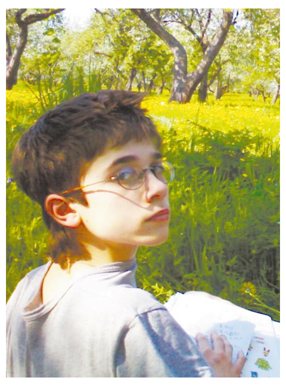

— Дзяцей трэба абараняць ад несправядлівых адносінаў. Ад настаўнікаў, якія неаб'ектыўна ставяць адзнакі, крычаць, абражаюць. Ад бацькоў, якія сваіх дзяцей не любяць: б'юць, не клапоцяцца, не цікавяцца іх жыццём. Ад іншых дзяцей і дарослых, якія робяць зло. Дзяцей трэба абараняць ад жорсткасці, грубасці і бруду, адкуль бы яны ні зыходзілі — ад людзей, фільмаў або кніг.

— А ад хвароб, стыхій, войнаў, катастроф?

— Калі бацькі любяць дзяцей, то яны абароняць ад хвароб — папярэдзяць або вылечаць. Абароняць і ад стыхій, і ад катастроф.

Цімох КІШКІН, 17 гадоў:

— Я лічу, па-першае, што дзецям часам патрэбна абарона ад некаторых школьных настаўнікаў. Настаўнік мае вялікую ўладу над вучнем, і ён можа нанесці значную шкоду дзіцяці — яго атэстату, здароўю, псіхіцы. Па-другое, па-мойму, вельмі важна таксама абараняць дзяцей ад іх саміх, ад шкодных звычак, адмоўных якасцяў характару, якія могуць праявіцца ў кожнага дзіцяці. Трэба своечасова выкараняць гэтыя якасці, бо яны ўяўляюць вялікую небяспеку для далейшага нармальнага жыцця дзіцяці.

Мікола ДЗЯБЁЛА — відаць, самы падкаваны «крыміналіст» у рэдакцыі, бо піша на праваахоўную тэматыку і наконт тых ці іншых законаў і правілаў часта кансультуе астатніх калег. Вось і ў яго дачкі **Марты** таксама абвостранае пачуццё справядлівасці:

— Дарослыя, як вядома, вельмі любяць палохаць свавольных дзяцей празнымі пачварамі. Аднак на мяне пагрозы кшталту: «Калі не супакоішся, прыйдзе Баба Яга ці Кашчэй Бессмяротны і забярэ цябе», — у маленстве не мелі ніякага ўздзеяння. Я іх зусім не баялася, наадварот, гэтыя казачныя героі здаваліся мне нават нечым сімпатычным. Сапраўдны жах я адчула, паглядзеўшы па тэлевізары казку «Снежная Каралева». Ад халоднага позірку гэтай прыгажуні ў мяне беглі па скуры мурашы. Зараз мне ўжо 11 гадоў, і, натуральна, у існаванне Снежнай Каралевы я не веру. Але пачуццё жаху вяртаецца з маленства, калі на вуліцы, у школе, у краме ці іншых месцах сутыкаюся з халоднай абыякавасцю і грубасцю старшакласнікаў альбо дарослых дзядзькаў і цётак. Не так даўно я стала сведкай такога здарэння. Старэйшыя хлопчыкі збілі вучня малодшых класаў, адабралі ў яго «кішэнныя грошы». Адбывалася ўсё на вачах у дарослых. Я іх прасіла заступіцца за небараку. І хоць бы хто з прахожых спыніўся! Ніхто! Усе прайшлі міма ходзь з абыякавай ухмылкай, а некаторыя нават пасмяяліся з «дзіцячых разборак»... Менавіта ад такіх абыякавых дарослых найперш і трэба абараняць дзяцей. Тады, на маю думку, і маленькія хуліганы не будуць паводзіць сябе нахабна.

Вядучы тэхнічны рэдактар **Вераніка ХІЛЬКЕВІЧ** заўжды выглядае, як маладзенькая дзяўчынка — танюткая, сціплая, вельмі адказная. Тым не менш, ёй ужо ёсць чыё дзяцінства абараняць — сына. А ён сам падкажа, ад чаго.

Антон СПЯСІВЫХ, 7 гадоў:

— Дзяцей трэба абараняць ад: вайны, Смерці, зладзееў, пажару, хваробы, ворагаў, дрэнных людзей. («А чаму «Смерць» ты напісаў з вялікай літары? — пацікавілася мама Антона. — Мне так падалося. Бо яна страшная», — сур'ёзна адказаў хлопчык. — **Аўт.**).

Як кажуць, вуснамі дзіцяці... Робім высновы, спадары дарослыя?

Падрыхтавала Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

P. S. *Вялікі дзякуй усім бацькам і дзецям за ўдзел у апытанні.*

ГРАН-ПРЫ І БОЧКА МЁДУ

У Клімавічах прайшоў фестываль дзіцячай творчасці «Залатая пчолка». Сёлета яго праводзілі 12-ы раз, а сем гадоў таму фестываль стаў міжнародным. Цяпер у Клімавічах гасцявалі амаль 900 дзяцей з 9 краін — акрамя постсавецкіх, яшчэ з Кітая і Турцыі. Гран-пры «Залатой пчолкі-2007» у танцах атрымала група з кітайскага горада Шантоў. Яе ўдзельнікі — 9—11-гадовыя танцоры — заваявалі сімпатыі журы і публікі танцам з драконамі. Мінская кампанія «Свет здароўя і мёду», якая выступіла спонсарам клімавіцкага фестывалю, уручыла кітайскаму калектыву 100-кілаграмовую бочку мёду. Перамаглі ў розных фестывальных намінацыях юныя таленты з Беларусі: саліст вакальнай студыі з Мазыра Міхаіл Ліла, трубач з Глуска Арцём Канстанцінаў, рэзчык па дрэву з Лепеля Віцебскай вобласці Дзіма Будзіч, мастачка з Клімавічаў Даша Голікава, цыркавы калектыў «Юнацтва» з Наваполацка і студыя моды «Авангард» з Магілёва.

Алена КАЗЛОВА.

ДЗЕ ВУЧЫЦЦА?

Сёлета студэнтамі стануць 75,3 тысячы чалавек, з іх 42,5 тысячы будуць вучыцца на дзённым аддзяленні. Бюджэтных месцаў для абітурыентаў-2007 выдзелена больш за 30 тысяч. У вышэйшыя навучальныя ўстановы, падначаленыя Міністэрству адукацыі, на бюджэтнае аддзяленне плануецца прыняць 22 тысячы чалавек, у ВНУ, падначаленыя Міністэрству аховы здароўя, — 2 тысячы, Міністэрству сельскай гаспадаркі і харчавання — 3,2 тысячы чалавек. Студэнтамі падшэфных ВНУ Міністэрства культуры стануць 985 чалавек, Міністэрства па надзвычайных сітуацыях — 265, Міністэрства гандлю — 609 і Міністэрства абароны — 780 чалавек.

Яўгенія ПАШКЕВІЧ,
«Мінск-Навіны».

ГАЛОЎНАЕ ПРЫ ПОШУКАХ АДКАЗУ — ЦЯРПЕННЕ, РАЗВАГА І НАСТОЙЛІВАСЦЬ

Тэсты як форма кантролю ведаў і ўменняў навучэнцаў у апошнія гады атрымалі шырокае распаўсюджанне. Сённяшнія тэхналогіі цэнтралізаванага тэсціравання прадугледжваюць правядзенне іх па адзіных стандартах і адначасова па ўсёй краіне, што дазваляе гаварыць аб масавасці і (самае галоўнае) аб'ектыўнасці вымярэння адукацыйных дасягненняў выпускнікоў школ.

Сённяшні вобраз выпускніка школы, які рыхтуецца да паступлення ў ВНУ, набыў даволі спецыфічныя выраз. Гэта заклапочаная маладая асоба, якая амаль з 1 верасня стала на старт шматмесячнага марафону і ўключыла ў гэты працяглы прабег бацькоў, сяброў і настаўнікаў. Ліхарадачна скупляюцца кнігі, вядуцца пошукі рэпетытараў, і самі віноўнікі вымушаны закінуць дыскатэкі і кінатэатры, днямі і начамі сядзець за даведнікамі і дапаможнікамі. Як знізіць фізічную і псіхалагічную нагрузку выпускнікоў і настаўнікаў, раўнамерна размеркаваць сілы на ўвесь падрыхтоўчы перыяд, якой літаратурай лепш карыстацца, якія найбольш тыповыя памылкі папярэднікаў? На гэтыя і іншыя пытанні мы паспрабуем адказаць на старонках газеты.

Будзе карыснай інфармацыя аб тым, што ў мінулым годзе ў тэсціраванні па беларускай і рускай мовах прынялі ўдзел звыш 170 тысяч чалавек (75 195 па беларускай мове і 96 032 па рускай). Уявіце сабе гэты вялізны горад, кожны жыхар якога пасля іспытаў застыў у чаканні вынікаў з надзеяй на добрыя адзнакі. На жаль, большасць удзельнікаў тэсціравання была расчаравана: сярэдні бал выкананай работы па рускай мове — 34,7, па беларускай мове — 36,49.Сума балаў ад сямідзесяці і вышэй — толькі ў сямі працэнтаў тэсціруемых. Атрымаць максімальную адзнаку ў сто балаў па рускай мове ўдалося толькі чатыром абітурыентам, а па беларускай мове гэтага не дасягнуў ніхто.

Такія вынікі тэсціравання прымушаюць задумацца над пытаннямі адарванасці школьнай праграмы ад матэрыялаў ЦТ, высокай складанасці многіх заданняў і інш. Дырэктар Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Мікалай Фяськоў сцвярджае, што заданні адпавядаюць норме, калі 100 балаў атрымлівае не больш за пяць працэнтаў тэсціруемых. Мы не збіраемся дыскутаваць з паважаным Мікалаем Сцяпанавічам і толькі адзначым, што ўсе тэсты метадычна і навукова абгрунтаваныя, яны прайшлі экспертызу Міністэрства адукацыі і складзены на аснове праграм уступных іспытаў. Там ёсць заданні і базавага, і павышанага ўзроўню (але не паглыбленага). Паводле меркавання спецыялістаў, нельга зрабіць зрэз абітурыентаў толькі на базавым узроўні і выбраць такім чынам студэнтаў для вышэйшай школы. Прапанаваныя тэсты, такім чынам, паставілі ўсіх абітурыентаў у аднолькавыя ўмовы. Тут, безумоўна, можна выказаць спачуванне фізікам і матэматыкам, якія разам з лірыкамі-філолагамі выконвалі тыя ж рознаўзроўневыя заданні па ўсіх раздзелах курса.

Школьнікі і іх бацькі часта задаюць пытанне: якой літаратурай лепш за ўсё карыстацца пры падрыхтоўцы да тэсціравання. Бясспрэчна, лепш выкарыстоўваць школьныя падручнікі, у якіх увесь матэрыял па мове выкладаецца даволі сістэматычна, а лінгвістычныя з'явы і факты прыводзяцца ў іх узаемасувязі і ўзаемаабумоўленасці. Зараз у кнігарнях можна знайсці дзесяткі дапаможнікаў, адрасаваных абітурыентам. З гэтай мэтай створаны серыі дапаможнікаў па тых ці іншых напрамках. Усе яны, безумоўна, могуць аказаць карысць у падрыхтоўцы да іспытаў, бо ў сваёй сукупнасці накіраваны на ўдасканаленне моўных ведаў, сістэматызацыю і абагульненне вывучаных матэрыялаў, выяўленне прабелаў у ведах. Іншая справа, што многія з іх ствараліся паспешліва. І даволі часта ў іх можна выявіць лішнія пытанні, не зусім карэктныя іх фармулёўкі. Таму ўвагу неабходна звярнуць на тыя дапаможнікі, якія праверана вопытам, перавыдаваліся некалькі разоў і зацверджаны Міністэрствам адукацыі. Абапіраючыся на ўласны вопыт, хацелася б рэкамендаваць кнігі, якія выдадзены Рэспубліканскім інстытутам кантролю ведаў. Усе яны максімальна прыбліжаны да тэстаў, якія здаваліся ў мінулым годзе, і ў поўнай ступені адлюстроўваюць узроўні складанасці, практычную напоўненасць і тэарэтычную скіраванасць заданняў.

Аналіз цэнтралізаванага тэсціравання дазваляе зрабіць высновы аб найбольш складаных заданнях і тых сітуацыях, дзе абітурыенты найбольш часта рабілі памылкі. На гэтыя тыпы заданняў неабходна звярнуць асобую ўвагу.

Так, па беларускай мове найбольшы працэнт няправільных адказаў выяўлены пры выкананні такіх тэм, як напісанне літары я ў словах г..роіка, зац..мна, жыцц..ўстойлівасць, по..с, зерн..склад (толькі 5,68 % правільных адказаў), вызначэнне ў словах прыстаўкі і суфікса (7,31% правільных адказаў), вызначэнне ў сказах азначэння (15,26 % правільных адказаў), вызначэнне слоў, у якіх вымаўленне не супадае з націскам (17,09 % правільных адказаў), вызначэнне націскных галосных (17,28 % правільных адказаў). Выклікалі пэўную цяжкасць правапіс і, й, ы пасля прыставак, вымаўленне пэўных слоў і іх формаў, вызначэнне марфем слова, правапіс склонавых канчаткаў назоўнікаў, прыслоўяў, не (ня) з рознымі часцінамі мовы і інш. Парадавала правільнае выкананне заданняў, звязаных з правапісам апострафа (62,5 % правільных адказаў), чаргаваннем зычных у месным склоне (56 % правільных адказаў), напісаннем літары е ў форме меснага склону адзіночнага ліку (54,91 % правільных адказаў), вызначэннем прыметнікаў, якія не маюць формаў ступеняў параўнання (46,21 % правільных адказаў) і інш.

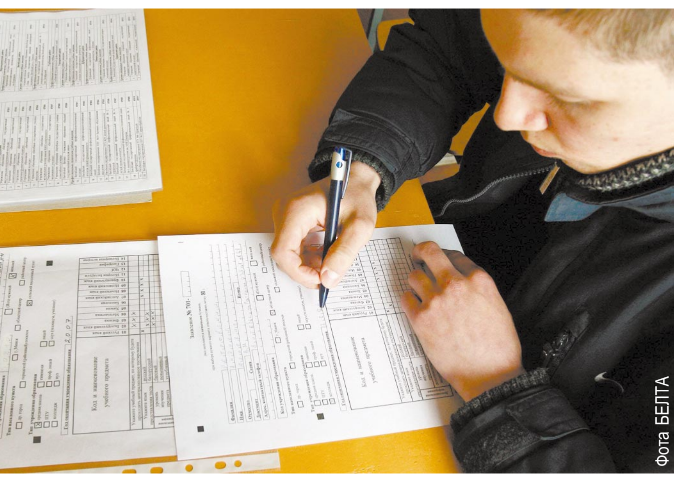

Фота БЕЛТА

Па рускай мове вялікая колькасць памылак назіралася пры вызначэнні нескланяльных займеннікаў (5,6 % правільных адказаў), вызначэнні будовы слова па прымеце прыстаўка + корань + суфікс + суфікс + канчатак (8,5 % правільных адказаў), па расстаноўцы знакаў прыпынку ў складаных сказах (у асобных выпадках толькі 8,6 % правільных адказаў), афармленні сказаў з простай і ўскоснай мовай (12,7 % правільных адказаў), пастаноўцы двукроп'я (15,6 правільных адказаў) і інш. Не заўсёды абітурыенты правільна адказвалі на пытанні, звязаныя з агульнымі звесткамі пра мову і культурай маўлення, вызначэннем граматычных формаў, пастаноўкай знакаў прыпынку ва ўскладненых і складаных сказах і інш. Для значнай колькасці абітурыентаў не выклікалі цяжкасцяў такія заданні, як напісанне літары і ў суфіксах і канчатках назоўнікаў і прыметнікаў (63,4 % правільных адказаў), правапіс раздзяляльнага цвёрдага знака (51,6 % правільных адказаў), правапіс ы пасля ц (41,8 % правільных адказаў) і інш.

Народная мудрасць сцвярджае, што лепш вучыцца на ўласных памылках. Таму ў апошнія дні падрыхтоўкі да тэсціравання (а часу засталося вельмі мала) лепш звярнуца да выданняў, у якіх праводзіцца аналіз тыповых памылак і каментарыі да адказаў. Гэта дазволіць сканцэнтравацца на найбольш слабых для абітурыента месцах і актывізаваць працу ў правільным накірунку.

Васіль СТАРЫЧОНАК,
доктар філалагічных навук,
дэкан факультэта рускай
філалогіі БДПУ імя М. Танка.

З любоўю да дзяцей

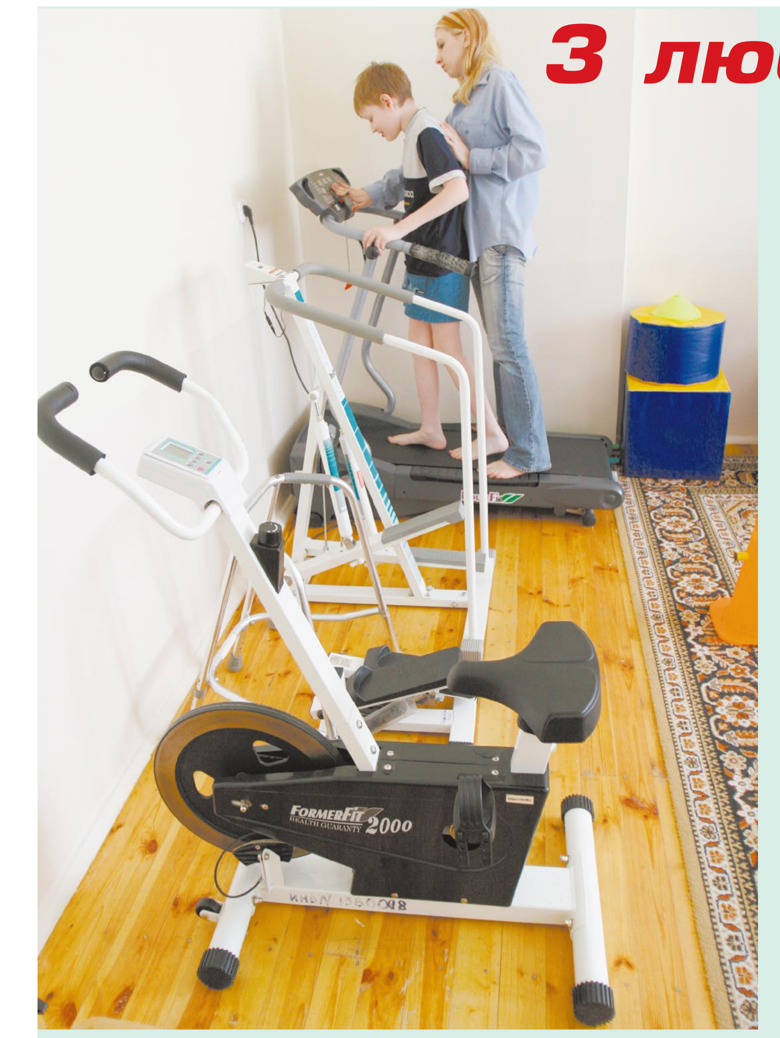

Яшчэ не мінула года, як у Віцебску створаны, а дакладней атрымаў другое нараджэнне дзяржаўны гарадскі цэнтр карэкцыйна-развіццёвага навучання і рэабілітацыі для дзяцей з цяжкімі парушэннямі развіцця. Насамрэч гэта цёплы і ўтульны дом, куды віцебскія матулі штораніцы прыводзяць сваіх хлопчыкаў і дзяўчынак. Тут шмат прыгожых цацак, выдатнае фізкультурна-аздараўленчае абсталяванне і мэбля, з густам спраектаваныя памяшканні для заняткаў і сну. Гэты надзвычай дарагі праект, створаны па самых сучасных еўрапейскіх стандартах, здзейсніўся пры непасрэднай падтрымцы дабрачыннай арганізацыі «Карытас» з аўстрыйскага горада Лінца. Але галоўнае — у гэтай не зусім звыклай для многіх установе працуе каманда прафесіяналаў — педагогі, выхавальнікі, псіхолагі, якія штохвілінна саграюць душэўным цяплом літаральна кожнага з трыццаці выхаванцаў. Бацькі спакойныя за дзяцей і маюць магчымасць яшчэ больш прысвяціць сябе сям'і і працы. Кіруе Цэнтрам Валянціна Стацэнка — спецыяліст з 42-гадовым педагагічным стажам.

На здымках: імгненні аднаго дня, праведзенага фатографам «Звязды» ў гэтым Віцебскім цэнтры.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

СТУДАТРАД — У АНАПУ І НЕ ТОЛЬКІ

З Віцебска адправіўся на работы ў час канікулаў першы студэнцкі атрад, члены якога будуць працаваць у аздараўленчым дзіцячым лагеры ў Анапе Краснадарскага краю.

Усяго, паводле слоў першага сакратара Віцебскага абкама БРСМ Руслана Вінакурава, гэтым летам плануецца стварыць больш за 140 такіх атрадаў, дзе будуць працаваць каля 5,5 тысячы хлопцаў і дзяўчат.

Будуць таксама створаны валанцёрскія, ваенна-спартыўныя атрады, у тым ліку і для цяжкіх падлеткаў, будаўнічыя маладзёжныя атрады будуць працаваць у аграгарадках. Частка моладзі Віцебшчыны адправіцца працаваць на ўсебеларускую будоўлю спартыўнага комплексу «Мінск-арэна».

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ТЫМ, ХТО ЗАРАЗ РЫХТУЕЦЦА ДА ТЭСЦІРАВАННЯ, ХАЦЕЛАСЯ Б ВЫКАЗАЦЬ НЕКАЛЬКІ ПАРАД:

1. Не трэба хваляваццa і нервавацца! Будзьце максімальна сабранымі! Уважліва чытайце варыянты адказаў, бо там можа быць змешчана карысная для вас інфармацыя.

2. Прачытайце ўважліва заданні тэста. Спакойна абдумайце пытанні, пастаўленыя ў заданні. Помніце, што многія заданні закрытага тыпу дапускаюць не адзін, а два і больш правільныя адказы.

3. У хатніх умовах паспрабуйце ўсе заданні выконваць самастойна. Не ведаючы адказу, не спяшайцеся разгортваць старонкі, дзе змешчаны адказы. Звярніцеся да падручніка і паўтарыце адпаведныя тэмы.

4. Звяртайце ўвагу на фармулёўку пытанняў і іх ключавыя словы. Адрознівайце падобныя (на першы погляд), але зусім процілеглыя пытанні тыпу «Працяжнік на месцы пропуску ставіцца» і «Працяжнік на месцы пропуску не ставіцца», «Літара а пішацца ў словах» і «Літара а не пішацца ў словах».

5. Рацыянальна выкарыстоўвайце час, адведзены на выкананне ўсіх заданняў. Калі ўзнікаюць цяжкасці ў якім-небудзь адказе, прапусціце гэта заданне і пераходзьце да выканання наступнага. Калі застанецца час, вярніцеся да выканання прапушчаных заданняў.

6. Галоўнае — цярпенне, развага, настойлівасць, і адказ будзе знойдзены.

7. Старайцеся не дапускаць памылак пры запаўненні бланка адказаў.

Я жадаю ўсім абітурыентам 2007 года поспехаў. Спадзяюся, што вы смела і паспяхова пераадолееце ўсе падводныя рыфы і скалы вялізнага акіяна, які называецца мовай, і зможаце заняць тое неабходнае для вас месца ў шматтысячнай арміі студэнцтва.

ВУЧЫМСЯ ПА-НОВАМУ,
ці Акцэнт на прафоргаў-першакурснікаў

Выдатна, калі добрыя традыцыі прыжываюцца. А яшчэ лепш, калі яны даюць «ураджай». Але Цэнтральны камітэт Беларускага прафесійнага саюза работнікаў адукацыі і навукі вырашыў не чакаць восені — пары збору ўраджаю — а прадоўжыць наладжваць кантакт з прафоргамі першых курсаў. Чарговай прыступкай пасля адпачынку на еўрапейскім узроўні ў «West World Club» стаў злёт прафоргаў першага курса «Прафсаюзы і студэнцтва разам».

Упершыню членаў прафсаюзнай арганізацыі прыняла вялікая і прасторная актавая зала БДЭУ і ўпершыню вучоба пачалася не з дакладаў, а з канцэртнай праграмы. Са студэнцкім праектам «Моладзь за здаровы лад жыцця» выступілі прафсаюзныя актывісты БДПУ. Будучыя настаўнікі ў креатыўнай форме ўзнялі праблемы, якія хвалююць моладзь: сяброўства, каханне, наркотыкі, алкагалізм.

Другая частка злёту ўяўляла сабой не менш эфектны светапоглядны праект, чым першая. Уласным вопытам і вопытам работы прафсаюзных арганізацый сваіх навучальных устаноў дзяліліся як прызнаныя прафсаюзныя лідары, так і прафсаюзныя актывісты-пачаткоўцы.

— Прафсаюз — школа будучага лідара, будучага кіраўніка, — звяртаюцца да прафоргаў-першакурснікаў старшыня Беларускага прафесійнага саюза работнікаў адукацыі і навукі Аляксандр Бойка. — І, паверце, гэта не пустыя словы. Я і мой намеснік Раман Дапіра ў студэнцкія гады былі такімі ж прафсаюзнымі актывістамі, як і вы, зараз мы ўзначальваем прафсаюзную арганізацыю. Прафорг групы за час працы адшліфоўвае такія лідарскія якасці, як адказнасць не толькі за сябе, але і за іншых, арганізаванасць, міласэрнасць, упэўненасць, разважлівасць, уважлівасць да чужых праблем. Таму сёння мы вас сабралі, каб даць чарговы ўрок, які стане яшчэ адным крокам да фарміравання вашага асабістага «Я».

Старшыня ж прафбюро філалагічнага факультэта БДУ Таццяна Касцюкевіч цвёрда перакананa, што ад прафорга ў многім залежыць не толькі эфектыўнасць работы прафсаюзнай арганізацыі ў цэлым, але і тое, наколькі паспяховай лічыцца яго акадэмічная група. Менавіта ён можа аператыўна паклапаціцца пра абанементы ў басейн і трэнажорную залу, якія маюць моду заканчвацца, растлумачыць сваім аднагрупнікам, што толькі адна матэрыяльная дапамога можа пакрыць усе штомесячныя ўзносы за пяць гадоў навучання, можа арганізаваць для аднагрупнікаў культпаход, атрымаць білеты на КВЗ.

Не малую ролю адыгрывае лідар і ў рашэнні жыллёва-бытавых пытанняў. Праінфармаваны студэнт — узброены. Задача прафорга — данесці інфармацыю да студэнтаў сваёй групы аб механізме атрымання месцаў у інтэрнаце, аб тым, што ёсць магчымасць засяліцца ў інтэрнат, напрыклад, у сярэдзіне навучальнага года, што для гэтага трэба актыўнічаць, праяўляць сябе з лепшага боку на факультэце, ва ўніверсітэце, добра вучыцца.

— Прафсаюзны лідар акадэмічнай групы павінен арганізаваць не толькі катэгарыяльную, але і адрасную дапамогу тым студэнтам, якія ў ёй адчуваюць неабходнасць. Гэта звязана з тым, што ў групе могуць быць, напрыклад, тры студэнты з няпоўнай сям'і, але гэта не значыць, што ўсе яны аднолькава дрэнна матэрыяльна забяспечаны, — гаворыць старшыня прафбюро матэматычнага факультэта БДПУ Раман Жульпо. — Часта студэнты, учарашнія абітурыенты, баяцца звяртацца па дапамогу ў прафсаюзную арганізацыю. У гэтым выпадку прафсаюзнаму лідару групы ўсе карты ў рукі, бо толькі ён, а не старшыня прафбюро факультэта, а тым больш старшыня пярвічкі ўніверсітэта, павінен ведаць, каму сапраўды неабходна падтрымка.

— Каб палегчыць работу прафоргаў і сістэматызаваць інфармацыю аб кожнай групе, усім прысутным, акрамя метадычных матэрыялаў, раздалі дзённікі прафорга, — гаворыць старшыня прафкама БДУ Ніна Радзевіч. — Гэта новаўвядзенне дапаможа кожнаму прафоргу стварыць эксклюзіўны партрэт групы. І карэктаваць на працягу 5 гадоў змяненні.

А старшыня прафбюро факультэта камп'ютарных сістэм і сетак БДУІР Ірына Табольчык параіла прафоргам у пачатку навучальнага года правесці анкетаванне, каб выявіць таленавітых студэнтаў сваёй групы. Акрамя гэтага, можна ўвесці традыцыю святкаваць Дні нараджэння, ладзіць паходы ў тэатр, кіно.

Арганізаваць вольны час сваіх аднагрупнікаў па-за вучэбным працэсам — задача не з лёгкіх. Але прафорг групы павінен імкнуцца да яе ажыццяўлення.

— Мы часта праводзім розныя мерапрыемствы для сваіх прафсаюзных актывістаў, — адзначае намеснік старшыні Беларускага прафесійнага саюза работнікаў адукацыі і навукі Раман Дапіра. — У тым годзе вырашылі зрабіць акцэнт менавіта на прафоргаў першага курса. Асноўная мэта — навучыць іх азам прафсаюзнай дзейнасці, паказаць на прыкладах, што ад кожнага з іх залежыць многае. Стараемся суправаджаць вучэбную інфармацыю забаўляльнымі момантамі.

Прафоргі груп — гэта не толькі будучае прафсаюзнай арганізацыі, гэта, што немалаважна, і яе сапраўднае. А кожная група на чале з прафоргам — значная цаглінка ў высокім доме пад назвай «Прафсаюз». Якасць жа гэтага дома залежыць ад якасці кожнай цаглінкі.

Надзея ДРЫЛА.
Фота аўтара.

«СВЯТЛО ВЕДАЎ»

Пад такой назваю гэтымі днямі праходзіць маладзёжная акцыя БРСМ, прысвечаная Сусветнаму дню абароны дзяцей. Актывісты маладзёжнага саюза арганізавалі збор кніг і перадалі іх у сельскія бібліятэкі па ўсёй рэспубліцы.

Мінскі абласны камітэт БРСМ сумесна з Мінскім гаркамам саюза моладзі правялі апошні этап акцыі: перадалі 750 кніг і 50 відэакасет Кухціцкай сельскай бібліятэцы Узденскага раёна Мінскай вобласці. Кнігі, што ўвойдуць у фонд бібліятэкі, разнастайныя: ад дзіцячых і любоўных раманаў да энцыклапедый і турыстычных маршрутаў Беларусі.

У рамках акцыі кнігі былі перададзены ў бібліятэкі Барысаўскага, Слуцкага, Дзяржынскага раёнаў, а таксама ў клецкі аздараўленчы лагер «Нача». Усяго па Мінскай вобласці было сабрана і перададзена больш за дзве тысячы кніг.

Марына БЕГУНКОВА. Фота аўтара.

Сакратар Мінскага гарадскога камітэта БРСМ Вольга ЦІШУРАВА ўручае кніжкі адной з самых актыўных чытачак Кухціцкай бібліятэкі Аліне КАСЦЮКЕВІЧ.

Студгарадок

«ШАНХАЙ» ПРАПІСАНЫ Ў МІНСКУ

Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт сумесна з пасольствам Кітайскай Народнай Рэспублікі ў Беларусі арганізаваў правядзенне Дзён культуры Кітая ў нашай краіне. У рамках гэтага мерапрыемства адкрыўся першы ў Мінску культурна-адукацыйны цэнтр «Шанхай 2007», які, на думку яго стваральнікаў, будзе садзейнічаць умацаванню двухбаковых сувязяў паміж моладдзю Беларусі і Кітая.

Як адзначыў пасол КНР у Беларусі У Хунбінь, адкрыццё цэнтра кітаістыкі на базе тэхнічнага ўніверсітэта, а не ў навучальнай установе гуманітарнага профілю, — падзея некалькі нечаканая, але прыемная. Гэта, на думку кітайскага дыпламата, сведчыць пра тую ўвагу, якую кіраўніцтва і выкладчыкі БНТУ надаюць развіццю сувязяў з Кітаем.

Дырэктарам і ідэйным натхняльнікам праекта, дарэчы, выступіла Карыяна — выпускніца лінгвістычнага ўніверсітэта, больш вядомая як беларуская спявачка, якая даўно і горача захапляецца культурай Усходу. Да ідэі стварэння цэнтра кітаістыкі яна ішла чатыры гады. Назва таксама прыйшла невыпадкова. «Іерогліф «Шанхай» абазначае «падымацца ў гару», што і стане неафіцыйным дэвізам нашых навучэнцаў, — расказала Карыяна. — У цэнтры будуць выкладацца курсы базавай і дзелавой кітайскай мовы, семінары і майстар-класы па культуры, геаграфіі, гісторыі, літаратуры, баявому майстэрству ў-шу, будуць праводзіцца таксама спартыўныя фестывалі, выставачныя галерэі і многае іншае».

У праграме Дзён культуры Кітая быў таксама арганізаваны спартыўны студэнцкі марафон «Спорт для ўсіх» і Алімпіяда Сяброўства: спаборніцтвы па міні-футболу, валейболу, стрытболу, дартсу, тайскаму боксу, камбінаваная эстафета, перацягванне канатаў. У галоўным корпусе БНТУ адкрылася выстава спартыўных экспанатаў «Алімпійскі Пекін», якая будзе працавала да канца мая. А ў актавай зале ўніверсітэта для студэнтаў і ганаровых гасцей — рэктараў універсітэтаў, прадстаўнікоў дыпламатычнага корпусу, НАК Беларусі, міністэрстваў і ведамстваў — прайшоў канцэрт-віншаванне з удзелам кітайскіх выпускнікоў Беларускай музычнай акадэміі.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Асоль знайшла свайго Грэя

Вакол спорту

Фота pressball.by

Хутка адной з самых заўздросных беларускіх нявест (прыгажунь, спартсменкі і, пэўна, самая аптымістычная дзяўчына, ды яшчэ з мілагучным імем) стане менш. Летам возьме шлюб Асоль Слівец, першая ў гісторыі беларускага фрыстайла ўладальніца «срэбра» чэмпіянату свету. Яе жаніх Сяргей Мінін, трэнер па канькабежнаму спорту. А вось брат Асоль, фрыстайліст Цімафей Слівец, пакуль яшчэ халасты.

— З Сяргеем мы пазнаёміліся зусім не на спаборніцтвах і не на зборах, а ў паўсядзённым жыцці, — узгадвае Соля. — Мы вырашылі, што сваё прозвішча я мяняць не буду, бо я ўжо зарэкамендавала сябе ў спорце і мяне ведаюць па ім. Пасля вяселля адправіцца ў шлюбную вандроўку, на жаль, не атрымаецца, бо я паеду на збор каманды ў Швейцарыю, трэба трэніравацца. Затое ў жніўні мы адправімся ў Парыж.

Нявеста будзе ў класічнай белай сукенцы, вяселле — маладзёжным з невялікай колькасцю гасцей. На маё пытанне, ці не задумваецца Асоль аб нараджэнні дзіцяці, дзяўчына з усмешкай заўважыла, што спачатку трэба чакаць папаўнення ў Дзмітрыя Дашчынскага. У сярэбранага прызёра зімовай Алімпіяды ў Турыне неўзабаве народзіцца сын.

Ірына ПРЫМАК.

Беларусы зноў кінулі выклік тайцам

Сёлета зборная Беларусі заняла першае агульнакаманднае месца на чэмпіянаце свету па муай-тай у Тайландзе. 1 чэрвеня ў сталічным Палацы спорту тайцы паспрабуюць узяць рэванш. Нагадаю, што два гады таму беларусы святкавалі перамогу на гэтай арэне ў матчы Беларусь супраць лепшых байцоў Еўропы. Ён быў прызнаны тэлеканалам «Еўраспорт» лепшым боем года і паказаны тройчы.

Турнір Беларусь—Тайланд пачнецца а 19-й гадзіне. Прысутныя і гледачы каналаў Еўраспорт, Foxsport і Sport + (яны пакажуць турнір у запісе) пабачаць тры пяціраўндавыя баі (адзін з іх на тытул чэмпіёна свету) па азіяцкіх правілах, дзе дазволеныя ўдары каленямі і локцямі ў галаву. Нашу краіну прадставяць выхаванцы клуба «Кік файтэр». У вагавай катэгорыі 62,1 кг выступіць 24-гадовы Андрэй Коцур (баявое імя White Cat) — чэмпіён Еўропы і трохразовы чэмпіён свету сярод прафесіяналаў. На яго рахунку 112 аматарскіх і прафесійных баёў, дзе Андрэй 102 разы аказваўся мацнейшым, прычым у 24 сустрэчах перамог накаўтам. Сапернікам беларуса будзе паляўнічы-накаўцёр па мянушцы ROOK (тайцы пужаюцца адкрываць сваё сапраўднае імя, каб іх не сурочылі, а мянушку звычайна ствараюць ад імя трэнера і свайго клуба. — **Аўт.**). На яго рахунку 220 прафесійных баёў і 180 перамог (92 накаўтам).

У другім паядынку (вага 64,2 кг) сустрэнуцца 20-гадовы Rangsan Poonsang, які нікому не прайграе ўжо два гады (правёў 120 баёў, з іх 90 выйграў, прычым 20 накаўтам) і самы тытулаваны баец нашай краіны, 23-гадовы Андрэй Кулебін (баявое імя Bullet) — шасціразовы чэмпіён свету сярод аматараў, чэмпіён Еўропы і чатырохразовы чэмпіён свету сярод прафесіяналаў. На апошнім чэмпіянаце краіны Кулебін правёў на рынгу толькі 1 раўнд, бо ўсе сапернікі былі знятыя са спаборніцтваў. З ім адмаўляюцца мерацца сіламі нават такія еўрапейскія «зоркі», як Камель Джамель, Фабіа Пінка і Фарыд Кхідэр. Толькі ў Тайландзе Андрэй знаходзіць роўных сабе сапернікаў. На яго рахунку 126 перамог (50 накаўтам) у 133 баях.

Самы тытулаваны беларускі баец (Андрэй КУЛЕБІН) і тайскі накаўцёр па мянушцы РУК.

У баі за тытул чэмпіёна свету (вага 66,7 кг) сярод прафесіналаў па версіі WKN на рынг выйдуць 26-гадовы чэмпіён Усходняга Тайланда MOON (127 перамог у 153 баях, 32 накаўтам) і 20-гадовы Дзяніс Варакса (Casino Player) — чэмпіён Еўропы і свету сярод аматараў, віцэ-чэмпіён Еўропы сярод прафесіяналаў. Ён правёў 86 баёў: 74 выйграў, 23 з іх накаўтам.

Супервайзерам матча Беларусь — Тайланд будзе Стэфан Кабрэра (Францыя).

Паводле слоў галоўнага трэнера беларусаў Яўгена Кацельнікава, для размяшчэння тайцаў была арандавана асобная кватэра, каб яны мелі магчымасць гатаваць на кухні: есці ў гатэлі ці рэстаране з-за забабонаў яны не рашаюцца. «Тайскага сіндрому перад сустрэчай з родапачынальнікамі муай-тай у нашых спартсменаў няма. Мы выступаем дома, а тайцы будуць адчуваць сябе ў Мінску не так камфортна, бо ў нас 5 гадзін розніцы ў часе, паўплывае і пералёт. Так што перавага на нашым баку».

P. S. *Кіраўнікоў міжнароднай федэрацыі тайландскага бокса запрасілі назіраць за ходам і арганізацыяй летняй Алімпіяды ў Пекіне, бо муай-тай плануюць... зрабіць алімпійскім відам спорту ў 2012 годзе.*

Ірына ПРЫМАК .

Муз-news

«КАПІТАЛ» У СТЫЛІ R`N`B

Пасля нашумелай прэзентацыі ў Маскве гурт «Ляпіс Трубяцкой» днямі прадставіў свой новы альбом «Капітал» у Кіеве. Слухачам у новай праграме быў прадстаўлены не толькі ска-панк, але і дынамічны R`n`B, прыхільнікам якога нечакана абвясціў сябе Сяргей Міхалок. Жыўцом былі выкананы ўсе песні з альбома, а таксама песні з пласцінкі «Залатыя яйкі» (2004) і «вечныя» хіты кшталту «Ты кінула», «Еўпаторыя», «У сукенцы белай» — у абноўленых аранжыроўках.

Як заўважылі музыканты, новае гучанне гурта спадабалася і даўнім сябрам, і цяперашнім аматарам. Сяргей Міхалок убачыў у гэтым пэўную логіку: «Усе гэтыя гады мы праходзілі праз свае ружы і чартапалохі, але галоўнае, што сарцавіна засталася той жа, што і ў сярэдзіне 90-х, калі ўсё толькі пачыналася. Яна нас і выратавала». Падчас маскоўскага і кіеўскага канцэртаў лідар гурта таксама абвясціў сябе прыхільнікам R`n`B, праўда, даўшы сваю арыгінальную расшыфроўку: «рок незалежнай Беларусі». Так Міхалок называе ўсе свае песні на беларускай мове або прысвечаныя Беларусі — і сцвярджае, што развівае падобным чынам культурны турызм, прыцягваючы вандроўнікаў у нашу краіну.

Дарэчы, беларуская прэзентацыя новай праграмы адбудзецца на фестывалі «Рок за Баброў», які пройдзе ў Бабруйску 2 чэрвеня. У фэсце таксама выступяць папулярныя каманды розных накірункаў: «ТТ-34», «Стокс», «Метэор», «J:Морс», «Bez Bileta» і г. д.

ПОСПЕХ ЗМАДЭЛІРАВАНЫ?

У палку спяваючых мадэляў прыбыло. Але манаполія «Топлес» пакуль што не парушаная — дзве шыкоўныя брунеткі выступяць не ў сольным праекце, а на падпеўках у праекце M`Anzhura.

Сам Дзмітрый Манжура выбраў тактыку «многа спяваць і мала паказвацца». Даўно трапіўшы ў ратацыю радыёстанцый, жыўцом выканаўца сустрэўся з прыхільнікамі толькі год таму, выпусціўшы свой першы альбом «Мне гэтага мала». А потым... зноў знік амаль на год.

Як высветлілася, увесь гэты час праект гастраляваў і генераваў новыя ідэі. Адной з іх і стала запрашэнне на бэк-вакал дзвюх мадэляў. Перш чым зрабіць выбар, выканаўца прагледзеў каля 200 партфоліо, а выйсце прыйшло, як гэта часта бывае, выпадкова. «Я здымаўся ў вялікай фотасесіі для кліпа з 8 мадэлямі. І звярнуў увагу, што Даша і Жэня з лёгкасцю ўваходзяць у патрэбныя вобразы. Дзяўчаты яркія, артыстычныя, тэмпераментныя — гэта проста падарунак лёсу, што я знайшоў іх!» — радуецца Манжура.

Работа з мадэлямі падштурхнула і яго да подзвігаў: выканаўца згубіў за гэты час 10 кілаграмаў. У сваю чаргу, дзяўчаты падышлі да справы не менш адказна, і старанна займаюцца з харэографам і выкладчыкам па вакалу. Да восені дзяўчат можна будзе ўбачыць толькі на фота, а вось галасы іх чутны ўжо ў новай песні «Каханне-шкло», якая днямі была запушчана ў эфір, а ў хуткім часе выйдзе таксама ў выглядзе кліпа. Як абяцаецца, канцэпцыя праекта — прыгожа, дорага і модна — будзе вытрымана цалкам.

Вядучая рубрыкі Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

СПОВЕДЗЬ НЕПРЫКАЯНАЙ ДУШЫ,
або Калі надыдзе заўтра?..

Гэты ліст прыйшоў у рэдакцыю з Брэсцкай вобласці. Яго аўтар — вучаніца выпускнога класа аднаго з райцэнтраў — марыць стаць журналісткай, паступіць на журфак БДУ.

...Пасля інтэрв'ю са сваёй аднакласніцай і сяброўкай — дзяўчынай няпростага лёсу — наша юная карэспандэнтка звярнулася да супрацоўнікаў рэдакцыі з пытаннем этычнага кшталту. «Гэта гісторыя сапраўдная, таму вельмі балюча гаварыць пра яе... Я не ведаю, як падпісаць сваю работу. Калі вы лічыце, што неабходна выкарыстаць псеўданім, то хай інтэрв'ю будзе падпісана: Аляксандра Віктарава».

Я звязалася з аўтаркай. Яшчэ раз «узважылі» сітуацыю, пра якую яна піша. Галоўны прынцып этычнай журналістыкі — гэткі ж, як і ў медыцыне: «Не нашкодзь!». Вырашылі: хай будзе псеўданім, каб не параніць ні гераіню допісу, ні яе прыёмных бацькоў (райцэнтр, у якім яна жыве, невялікі, таму ўсе персаналіі можна без цяжкасці вылічыць).

...Вельмі прыемна, што юнае пакаленне, якое ідзе ў журналістыку, так востра адчувае адказнасць за слова і з такой чуйнай увагай ставіцца да тых, хто побач.

Таццяна ПАДАЛЯК.

— Можна мы будзем прыязджаць да цябе? — ласкава спытала светлавалосая жанчына ў 7-гадовай Тані, якая не вельмі даўно трапіла ў дзіцячы дом.

— Можна...

Выхавацелька ўзяла дзяўчынку за маленькую ручку і павяла ў пакой, дзе па раскладу была «ціхая гадзіна».

Усё часцей і часцей пачала наведваць Таню тая жанчына, а аднойчы спытала:

— Хочаш паехаць са мной?..

Таня — прыёмная дачка ў сям'і інтэлігентаў-настаўнікаў. Пра гэта я ведала яшчэ калі хадзіла ў пачатковую школу, але я не ўнікала ў сэнс слова «дзетдомаўка». Цяпер ёй 18.

Таня — неардынарны чалавек, піша вершы... Прыцягвае глыбіня яе думак. Яна сонейка для класа, зорачка — для родных і блізкіх..

Але апошнім часам Таня вельмі змянілася. Неяк раптоўна вырашыла раскрыць мне сваю душу, даверыць сваю таямніцу, выгаварыцца...

— Раскажы пра самыя першыя свае ўспаміны.

— Успамінаў вельмі шмат. У нас быў вялізны сабака, і памятаю вельмі ясна, як ездзіла верхам на ім. Памятаю крыж, які заваліўся за пліту, а мы ніяк не маглі яго дастаць. Не забываецца і той момант, калі бацькі садзілі мяне на каня, каб пакатаць, а я вельмі баялася, крычала, плакала і адно, што магла сказаць: «Каню ж будзе балюча!!!» Чамусьці ў мяне больш добрых успамінаў, чым у брата і сястры.

— Каго ты лічыш сваім першым выхавальнікам?

— У нашым дзіцячым доме была маладая прыгожая брунетка, заўсёды ярка нафарбаваная. У яе быў хлопец, які нас біў з мэтай «выхавання». Каб мы не шумелі, не размаўлялі падчас «ціхай гадзіны», ён загадваў усім класціся па чарзе яму на калені і лупцаваў. Мы плакалі, прасіліся, але... Вось такая была «прафілактыка».

Была там і поўная, заўсёды злосная жанчына. Яна чамусьці ўвесь час на нас крычала. Яе таксама ўсе баяліся. Але была там і добрая жанчына, яна прыбірала нашы пакоі, гатавала есці. Аднойчы я трапіла ў бальніцу, яна наведвала мяне. Пасля забрала, прывяла ў свой дом. З яе дзецьмі я нават гуляла на прыстаўцы. Першы раз у сваім жыцці мылася ў сапраўднай ванне! Я баялася, што вада пойдзе праз край. Гэта жанчына дазволіла называць сябе мамай.

— Біялагічныя бацькі адыгралі якую-небудзь ролю ў тваім выхаванні?

— Магчыма. Яны ніколі не крычалі на мяне. У доме мяне акружала атмасфера любові. Як пісаў мой брат: «Бацькі па-сапраўднаму, вельмі моцна кахалі адно аднаго». Дзякуючы ім, і мне перадалася здольнасць моцна, аддана любіць.

— Як здарылася, што вы трапілі ў дзіцячы дом?

— Мае бацькі любілі выпіць. Аднойчы іх цэлы тыдзень не было дома, а мне вельмі хацелася есці. Я папрасіла брата прыгатаваць што-небудзь, але ён, спяшаючыся ў школу, схапіў партфель і пабег. Я вырашыла сама... Над плітой было развешана адзенне, якое сушылася. Загарэўся дом... Пасля нас павезлі ў дзіцячы дом.

— Бацькі хацелі вас вярнуць?

— Канешне. Мама тры разы забірала нас, але чамусьці мы зноў і зноў траплялі назад. Адно дараваць ёй не магу. Калі ў апошні раз яна нас забірала, то паабяцала: «Я прыйду заўтра». Я чакала дзень, другі. Больш не было сілы трываць, і я запыталася ў той жанчыны, якая дазволіла сябе называць ласкавым словам «мама»: «Калі ж яно будзе, тое цудоўнае «заўтра»? Доўга не магла зразумець — а калі да майго дзіцячага розуму дайшло, што такое «заўтра», я адчула горыч у сэрцы. Я зразумела, што мая мама падманула мяне і не прыехала!!! Я ж так яе чакала...

— Як складвалася твая новая сям'я?

— Работнікі дзіцячага дома арганізавалі канцэрт, дзе прысутнічалі людзі, якія хацелі б кагосьці з нас назваць сваім «сыночкам» ці «дачушкай». Ніколі не забуду, як мы танцавалі «Чунга-чангу», а выхавацелькі ўвесь час прасоўвалі мяне наперад... Была «ціхая гадзіна». Мяне разбудзілі, апранулі і некуды павялі...

Калі светлавалосая жанчына прапанавала паехаць з ёю, я згадзілася, бо была ўпэўнена, што мяне вернуць. Я вельмі хацела назад: там былі мае брацік і сястрычка. Я адчувала нейкую віну — не развіталася. Мяне проста забралі. Так я пачала адлік сваёй біяграфіі ў чужой сям'і. Спачатку па начах плакала. Плакала, бо не развіталася, бо там засталіся мае сябры... Я люблю сваіх прыёмных бацькоў, нягледзячы на тое, што тата адразу здаўся мне суровым чалавекам. Яны шмат зрабілі для мяне. Безумоўна, я іх люблю, але не так, як магла б...

— У народзе ёсць прымаўка: «Не тыя бацькі, якія нарадзілі, а тыя, якія выхавалі». Ты згодная?

— Так. Але не хапае... Мая біялагічная маці ўжо памерла, як пісала сястра, «з-за бацькі». Вельмі шкада, што я не магла з ёю сустрэцца, не магла прытуліцца да роднага чалавека. Вельмі шкада. Я яе амаль не памятаю. Вельмі хацелася б хоць тату ўбачыць.

— Каго ўсё-такі ты лічыш бацькамі?

— Дакладна сказаць не магу. Аднолькава. Некаторыя кажуць, што я падобная на сваю прыёмную маці.

— Як складваецца тваё жыццё зараз?

— Я ўсё-такі знайшла сваіх брата і сястру. Правільней будзе сказаць, мы знайшлі адзін аднаго. Было вельмі складана. Яны шукалі мяне, я — іх. Яны не маглі знайсці ніякіх звестак пра мяне, пакуль мне не споўнілася 18. Цяпер мы бачымся. У старэйшай сястры свая сям'я, маленькі сыночак. Я даведалася, што малодшую маю сястрычку (яна ў нас чацвёртая) удачарылі, і зараз яна жыве ў Германіі.

— Што ты думаеш пра бацькоў, якія кідаюць сваіх дзяцей?

— Апраўдаць можна кожнага, нягледзячы на велічыню граху. Можна знайсці шмат дробязяў, якія выцягнуць чалавека з невылазнай багны быту. Маці павінна заўсёды заставацца маці. Пройдуць гады, яна пракляне той час, калі пайшла на аборт, ці калі ў яе хапіла сумлення пакінуць дзіця, непатрэбнае (быццам рэч), незапланаванае, «не ад таго» і не па каханню... Рана ці позна яна захоча вярнуць...

...Таня піша вершы. Асабліва ўражваюць «белыя». Пачуцці, якія ідуць ад сэрца, своеасаблівыя, не падобныя на пачуцці равеснікаў. Вершаў шмат: пра каханне, дружбу, расчараванні, адчай. Адкуль яны такія ў юнай, сарамлівай і такой балеснай душы? Адказ просты. Таня зведала яшчэ ў дзяцінстве здраду, страх быць адрынутай светам. Таму яна баіцца страціць людскую прыязнасць, давер да сябе. Для гэтага яна робіць усё: добра вучыцца, прыстойна паводзіць сябе, разумее нават тое, чаго нельга зразумець у людзях. Здзіўляе сваёй разважлівасцю і жыццёвай мудрасцю, уменнем прабачыць тое, што прабачыць немагчыма.

Дзякуй табе, дарагая матуля,
За тваю пяшчоту,
за тваю ласку.
Калі раптам сустрэне
мяне злая куля,
Прыгадаю, як ты
казала мне казку,
Як бараніла мяне, як любіла,
Як любоў да свету падарыла.
Ведаеш, мама, я благая дачка:
Не ўмею казаць любові словы...

Мая аднакласніца і сяброўка марыць стаць урачом, мамай і жонкай, пяшчотнай і ласкавай.

Аляксандра ВІКТАРАВА.
Брэсцкая вобл.

Пакаленне XXI

КАЛІ ТЫ БРЭЙКЕР — ТО ЗАСТАНЕШСЯ ІМ ДА КАНЦА ЖЫЦЦЯ!

Discovery — у перакладзе з англійскай мовы азначае «адкрыццё». Менавіта такую назву мае калектыў, які танцуе BRAKE DANCE. Яшчэ надта малады творчы тандэм. Афіцыйна ён сцвердзіўся толькі год з паловай таму. Сфарміраваўся калектыў з 9 чалавек, які ўжо не змяняецца. Пачатак ён бярэ яшчэ ў 2001 годзе, калі аднойчы Навасельскі Руслан (яго nickname (мянушка) — Спікуль) даў аб'яву аб тым, што ствараецца калектыў, які будзе танцаваць BRAKE DANCE. Руслан кажа, што прыходзіла шмат хлапцоў, якія і ўмелі, і не ўмелі працаваць менавіта ў гэтым стылі. Але калектыў усё ж такі сфарміраваўся. Колькасцю, праўда, невялікай, толькі 3 чалавекі. Працавалі спачатку ў Палацы пазашкольнай працы «Золак». А аднойчы на дыскатэцы здарылася BATLE — гэта значыць сутычка паміж дзвюма камандамі BRAKE DANCE. Такім чынам з'явіліся новыя знаёмыя, а надалей члены калектыву. Але сёння са старой кампашкі застаўся толькі Руслан. Пасля «Золака» працавалі ў зале аднаго з інтэрнатаў БДТУ, які таксама даў шмат знаёмых, а пазней членаў Discovery.

— А чаму менавіта такая назва? — пытаюся ў Руслана.

— Ішоў, — кажа ён, — неяк увечары па вуліцы і бачу ў аднаго хлопца на рукзаку напісана «DISCOVERY». Мне спадабалася. І прыгожа, і цікава. Падумаў: мы ж яшчэ маладыя, скажам так, толькі адкрываемся. Будзем звацца так.

Зараз за плячыма ў хлопцаў шмат конкурсаў, якія не абышліся без перамог. Такія, як «Зеркало улиц 2002» (1-е месца г. Мінск); «Битва года 2004» (4-е месца); «Абсолютные вилки 2005» (3-е месца); «Кватро сейшен 2005» (1-е месца) і шмат іншых.

Танцуюць нізкі і высокі BRAKE DANCE. Серыі: ELECTRIC BUM, POWER MUSS,STILE,POWER TRIX.

Як кажуць хлопцы, публіка заўсёды ў захапленні. Апладысменты не змаўкаюць. Яны гучаць на ўсіх танцполах такіх клубаў, як Фартуна, Рэактар, Алькатрас ЛеО, WEST WORLD CLUB, Юла, Сафары, Акварыум. Нават, калі проста хочацца парухацца, хлопцы могуць станцаваць на чыгуначным вакзале ці на пляцоўцы ў парку імя М. Горкага.

— Людзі заўсёды падтрымліваюць, падыходзяць і пачынаюць апладзіраваць. Пры гэтым толькі і чуеш з натоўпу «Ваў! Крута!». Нават, грошы дораць. Не ахвяруюць, а менавіта дораць. Кажуць, што на развіццё таленту, — расказвае Спікуль.

Кожны хлопчык у камандзе мае свой NICKNAME. Каго толькі няма: Зайчык (Навасельскі Руслсан), Булка (Буланы Юра), Кісель (Кісялёў Жэня), Горла (Грук Максім), Smile (Голышаў Арцём), Кольт (Барадзін Паша), Выкапень (Бубен Максім), Генацыд (Васілеўскі Гена).

Вось такія яны разнастайныя. Асабліва запомнілася хлопцам супрацоўніцтва са спявачкай Алесяй, якая за працу, надта нялёгкую і неблагую, плаціла па 6 долараў і змяняла праграму так, як ёй хочацца проста ў час выступлення.

Усе хлопчыкі ў калектыве не кураць і не п'юць. Акрамя выступленняў і конкурсаў, яшчэ і працуюць, вучацца. Хто ў БДУ, хто ўБНТУ, хто ў БДРТУ. Ёсць сярод іх прадаўцы і кантралёры, інжынеры і маляры. Але натуру творчую спыніць нельга.

— Калі ты БРЭЙКЕР — то застанешся ім да канца жыцця! — кажа Спікуль (Навасельскі Руслан).

Вось толькі шкада, што працуюць яны задарма. Бо ў клубах шмат не заробіш, а спонсара, ці прамоўтара, у іх пакуль няма. Усё на асабістай ініцыятыве. Усе жадаючыя могуць пазнаёміцца глыбей з калектывам «DISCOVERY» на іх афіцыйным сайце www.DISCOVERY _BEBOYS.narod.ru

Хлопцы здольныя, а што самае галоўнае — таленавітыя, маладыя і ініцыятыўныя. Было б жаданне ствараць прыгожае і цікавае, а ўсё астатняе знойдзецца. Поспехаў вам, «Адкрыццё», «DISCOVERY» маладога стылю.

Наталля БЕЛЬЧАНКА,
студэнтка БДТУ імя М. Танка.

ДАР ПАЛАЧАНКІ НІНЭЛЬ ШЧАСНАЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Гэты год у Беларусі — Год дзіцяці. Вельмі рада, што мая выстаўка адкрываецца з благаслення Мітрапаліта Філарэта акурат 1 чэрвеня — у дзень абароны дзяцей і напярэдадні вялікага свята горада Полацка, якое адбудзецца ў суботу.

— Як узнікла ідэя стварыць галерэю?

— Адразу ўдакладняю: гэта не галерэя, а пастаянна дзеючая мастацкая выстаўка Нінэль Шчаснай. Таму што ў назве «галерэя» закладзена магчымасць купляць-прадаваць работы, білеты распаўсюджваць... У нас жа ўсё бясплатна! Хоць, сапраўды, некалькі гадоў таму, мэр Полацка Уладзімір Сцяпанавіч Тачыла прапанаваў адкрыць у горадзе маю галерэю. Здавалася б, лагічна: сама я палачанка, ганаровы грамадзянін Полацка (гэтым высокім званнем вельмі ганаруся, глыбока ўдзячная маім землякам)... Але калі пачалі рабіць крокі ў гэтым накірунку, проста заблыталіся ў фінансавых і шматлікіх іншых пытаннях па галерэі. У нас жа так усё складана: атрымліваецца, што лепш нічога не рабіць, чым штосьці рабіць... І я «апусціла лапкі», згарнула крыльі... Разумееце, нават калі страхавы кошт маіх работ быў пазначаны... Калі я дару Полацку карціны, горад становіцца ўласнікам каштоўнасцей, за якія трэба плаціць... Лічбы не такія ўжо і вялікія, калі параўноўваць з пазіцый сусветных цэн, але для нашай краіны даволі адчувальныя. А дадайце: калі кожную работу «апранаць» у раму (прыкладна ад 20 да 100 долараў кожная) — якая вынікова сума. А тое, што ў раме, таксама ж штосьці каштуе, праўда? *(Усміхаецца.)* І атрымліваецца не надта станоўчая арыфметыка... Мы пайшлі іншым шляхам. З'явілася ідэя, якая не тое што лунала ў паветры, а калісьці была рэалізавана ў Полацку ў XVII—XVIII стагоддзях: у езуіцкім калегіуме існавала галерэя, з дапамогай якой ішло навучанне, студэнты ўзнімалі эстэтычны ўзровень праз знаёмства з творамі мастацтва. У памяшканнях былога калегіума зараз размяшчаюцца гістарычны і філалагічны факультэты Полацкага ўніверсітэта. Менавіта там і будзе пастаянна дзеючая мастацкая выстаўка. Вялікая аўдыторыя на 150 месцаў, ёсць там і мультымедыйная ўстаноўка: можна фільмы паглядзець, музыку паслухаць... Сучасная комплексная выстаўка! Спецыялісты падрыхтавалі метадычныя распрацоўкі краязнаўчых заняткаў «Нашы славутыя мастакі».

Надзвычай цікавая праграма: і біяграфія, і здымкі, і рэбус пра Н. Шчасную... І адметныя гісторыі з жыцця — напрыклад, як яшчэ дзяўчынкай ад касы адрэзала кавалак і зрабіла першую акварэльную работу... Тут і пра тэхналогію вырабу вітражоў, графікі...

— Гэткая маленькая энцыклапедыя па Нінэль Шчаснай...

— ... і па розных відах выяўленчага мастацтва. Я працую ў жанры карціны, партрэта, пейзажа, натюрморта, а таксама ў галіне манументальна-дэкаратыўнага мастацтва, у станковай і кніжнай графіцы. Работы выкананы рознымі тэхнікамі і на розных матэрыялах, у тым ліку на метале, на дрэве, на шкловалакне... Займаюся пошукам новых матэрыялаў, тэхнік, светапогляду. Веру Богу і інтуіцыі. Асноўнае месца ў творчасці займае ўзаемадзеянне чалавека з навакольным асяроддзем, прыродай, космасам. Увогуле на маіх творах можна вучыць і акадэмічнай граматы, і ... «хуліганству».

У Полацку будзе і мой архіў: дзесяткі касет з запісамі самых розных праграм, шматлікія кнігі водгукаў... У мяне адбылося больш за 50 персанальных выставак: Беларусь, Расія, Польшча, Германія...

Заўсёды пры адкрыцці выставы яна запальвала свечкі на «сваіх» падсвечніках, а пры закрыцці — тушыла...

*Народны пісьменнік Беларусі **Іван Шамякін** у кнізе водгукаў напісаў:*

«... Мне даў Бог чуць слова, яго сэнс, яго шматфарбнасць, музыку празаічнага слова. Я люблю колеры прыроды і ўмею іх апісаць, але фарбаў на палатне я не адчуваю — гамы іх, строю і паэзіі. Я не ўмею зрабіць нават простай зарысоўкі на палях сваіх рукапісаў, як рабілі многія вялікія пісьменнікі, у тым ліку і паэты. Выходзіць, паэзія бліжэй да жывапісу.

З пачуццём удзячнасці прызнаюся, што разуменню паэзіі рысунка мяне вучыла Нэла Шчасная. Я любіў глядзець, як яна піша, асабліва калі яна пісала партрэты маіх сяброў — Андрэя Макаёнка, Івана Мележа. З радасцю і хваляваннем я згадзіўся пазіраваць ёй, калі мастачка вырашыла напісаць мой партрэт. І ён атрымаўся незвычайны, другога такога няма. Няхай глядач угледзіцца ў гэты незвычайны зімовы пейзаж, надзвычай тонка і праўдзіва напісаны!..

Пасля я наведваў выстаўкі Нэлы Шчаснай, і ніводная з іх мяне не расчаравала, не пакінула абыякавым. Я нават спрабаваў пісаць раманы гэтак жа — не выйшла. Не мае значэння, як у мастацтвазнаўстве называецца яе стыль. Ведаю адно: гэта сапраўднае мастацтва! Высокае мастацтва!

Новых Вам поспехаў, Нэла!».

* * *

— Кампазітар Уладзімір Курлевіч падарыў мне музыку «Трапяткое дакрананне». А студэнты Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта зрабілі два кліпы: мае работы нібыта ілюструюць музыку — ці наадварот?..

— Нінэль Іванаўна, зараз рынкавыя адносіны, усе лічаць грошы. А вы бескарысліва перадаяце работы роднаму гораду...

— Таму што ніякія грошы не могуць параўнацца з высакароднай ідэяй «узняць» і выхаваць юныя пакаленні — эстэтычна, духоўна... Нядаўна ў мяне з'явіўся сябар і аднадумца Дзмітрый Ермаловіч-Дашчынскі. Яму 21 год, студэнт, піша вершы — незвычайны чалавек, нібыта прыйшоў з пачатку XX стагоддзя. Дамовіліся, што наладзім эстэтычны «лікбез», пачнём з пачатковых школ, дзіцячых дамоў... Трэба навучыць бачыць карціну, разумець, што такое графіка і г.д. Кожны культурны чалавек павінен гэта ведаць. А дзе ён можа даведацца, калі па тэлевізары паказваюць толькі пупок з пірсінгам? Многія нават не ўяўляюць, якія каштоўнасці назапашаны чалавецтвам.

* * *

У яе шмат сяброў. Кожную сераду збіраюцца ў майстэрні знаёмыя і незнаёмыя. Гэта асалода, душэўны адпачынак — быць «на серадзе» ў Шчаснай.

Калісьці паэт Пятрусь Макаль прысвяціў ёй верш «Майстэрня», ёсць там і такія радкі:

Я ведаю, што хараство не згіне,
Пакуль тваё святло прадзе і тчэ...
І ты мне зноў нагадваеш, багіня, —
Аб тым, што свет
не створаны яшчэ.

... У Віцебску была яе персанальная выстаўка — папрасіла нашага славутага касманаўта Пятра Клімука зайсці літаральна на 5 хвілін: «Пагледзіце, наколькі я нахлусіла ваш профіль». Прабыў ён на выстаўцы 4 гадзіны. Напісаў: «Паважаная Нінэль! У вашай творчасці бачу глыбокі філасофскі сэнс... Мне здаецца, у працэсе работы Вашы рукі, душа і светапогляд зліваюцца разам».

Аднойчы ў санаторыі я пазнаёмілася з цікавай жанчынай, таксама палачанкай, Галінай Залатаровай. Напісала яе партрэт. Ён быў на выстаўцы ў Наваполацку. Яе трохгадовая ўнучка Дзіяна ўбачыла партрэт — і так закрычала «Бабуля!!!». Трэба было ўбачыць рэакцыю дзіцяці, як ёй было радасна, што яе бабуля — на партрэце. Самыя прыемныя ўспаміны: вось ён, сапраўдны глядач!

Галіна — прадпрымальнік, мае некалькі гандлёвых кропак. Звычайна на свята горада кожны наладжвае свой гандлёвы куточак, і кожны імкнецца абсталяваць яго незвычайна, з прыдумкай, каб здзівіць. Галіна заўтра, на свяце горада, прадставіць «участак», прысвечаны Нінэль Шчаснай. Будуць раздрукоўкі маіх работ — не ведаю, як яна ўсё абсталюе...

* * *

— Нінэль Іванаўна, жанчын-мастачак няшмат, як вы адчуваеце сябе ў вялікай арміі мужчын?

— У Беларускім саюзе мастакоў прыкладна 250 жанчын з тысячы. Чацвёртая частка!

— А дзе яны?

— Дзе яны... Пад мужчынскім прэсам і прэсінгам. «Што яны могуць!..». Сядзі, маўчы ды ідзі на кухню!...

— Тваё месца — ад печы да парога?

— Вось-вось. Таму жанчыне вельмі складана ў мастацтве. Хоць я ўпэўнена — жанчына адчувае колер больш тонка, чым мужчына. І пластыку... Калі б яна не імкнулася стаць мужчынам (каб даказаць, што яна такая ж, таму яе павінны прызнаваць), то жанчына хутчэй бы перамагла. Мужчыны вызначаюць «правілы гульні». Мне, напрыклад, у Акадэміі ставілі «пяцёрку» толькі тады, калі я малявала гэтак жа, як мужчына, толькі яшчэ лепш. А калі я спрабавала штосьці сваё прапанаваць, нічога не атрымлівалася — адразу «Асадзі назад!», такога не можа быць!

У Палацы мастацтваў праходзіла выстаўка жанчын-мастачак, але мужчыны скептычна крывіліся: «Не, гэта ўсё бабскае». А публіка ішла на выстаўку з такім задавальненнем!

Я заўсёды спрабавала рабіць тое, што мне хочацца, — а гэта не зусім супадае з тым, што ўжо зроблена было мужчынамі ў мінулыя стагоддзі, ды і зараз, — за што яны так трымаюцца, пераконаныя, што павінна быць толькі так. А я кажу: магчыма і інакш. Таму і ў шкле рванула крыху «ўбок». У вітражах птушачкі пачалі лётаць і вярцецца — гэтага не рабілі на нёманскім заводзе майстры, якія адпрацавалі па 10—20 гадоў. Тыя самыя птушачкі «лётаюць» на заводзе «Гарызонт», гэтыя вітражы ахоўваюцца дзяржавай. На жаль, частку вітражоў знішчылі ў час рэканструкцыі гасцініцы «Свіслач». Некалькі разоў хадзіла туды з адпаведнымі дакументамі — што яны ахоўваюцца дзяржавай.

Свой шчыра-пранізлівы верш «Вітражы» Мікола Цімошак прысвяціў Шчаснай.

Вітражы,
вітражы,
вітражы!..
Як запальваеш іх?
Раскажы!
Пэўна, ведаеш нейкі сакрэт,
Як праліць той дзівосны свет
На звычайнае мёртвае шкло,
Каб зазяла яно,
АЖЫЛО.
Пагляджу твае вітражы —
Праяснілася на душы.
(...)
Як ты можаш з нічога, вось так
Дзіўны свет запаліць у вачах?
Дзіўны свет запаліць у душы?..
Вітражы,
вітражы...

* * *

— Жанчыне няпроста ў мастацтве, тым не менш ваша дачка Лада пайшла па вашым шляху, занялася жывапісам. Вы не адгаворвалі?

— Ніколі не навязвала дачцэ свайго бачання. Гэтак жа, як і 11-гадовай унучцы. Ніка танцуе, ходзіць у драмгурток, займаецца ў музычнай школе... Калі б яна была побач, то абавязкова сказала б: «Бабуля, ты яшчэ забылася пра бісерапляценне!» *(Смяецца.)* А калі выпускаюць насценгазету ці настаўніцу віншуюць — хто будзе афармляць? Ніка. Хто рыхтуе ўсе запрашальныя білеты? Ніка — на камп'ютары. Зараз яна марыць быць дызайнерам. Не ведаю, кім стане. Пакуль што ва ўсю носіцца на роліках...

Ніку гадуе Нінэль Іванаўна. Яе адзіная дачка Лада — мастачка і педагог ад Бога (выкладала ва ўніверсітэце культуры) — зусім нядаўна пайшла з жыцця... Работы дачкі — таксама ў майстэрні.

— Гадоў дзесяць мы выстаўляліся разам з Ладай. Апошняя выстаўка была ў Мар'інай Горцы, доўжылася яна паўгода. Што цікава — добрыя словы ў кнігу водгукаў напісаў кампазітар Ігар Лучанок. Тут, у Мінску, ён не хадзіў на мае выстаўкі, а прыехаў у сваю родную Мар'іну Горку — прыйшоў. І так бывае: ідзеш да гледача «адваротным шляхам».

...Работа называецца «Аўтапартрэт»: мадэльныя чаравічкі, старыя боты («Агародныя і гаротныя, нібыта абнялі адзін аднаго!» — усміхаецца Шчасная), кветкі, пальчаткі.

* * *

— Я і мужоў сваіх малявала, — *гаворыць Нінэль Іванаўна.*

— А колькі іх у вас было?

— Два. Выйшла замуж яшчэ студэнткай — за студэнта архітэктурнага факультэта Сяргея Неумывакіна. Гэта бацька Ладачкі, 10 гадоў з ім пражылі. Другі муж — маскоўскі паэт Сяргей Красікаў, з якім я 30 гадоў «пракантавалася».

— З кім больш цікава было мастачцы?

— Яны абодва Сяргеі, у абодвух 5-ы рост, «косая сажень в плечах», 45-ы памер абутку... Мне не трэба было перавучвацца, што купляць. Так атрымалася, што ў першым мужу я крыху памылілася. Паралельна з ім яшчэ двое рабілі мне прапанову, адзін з іх і дагэтуль мяне кахае, але з ім трэба было заставацца ў Ленінградзе. А я не хацела. Я так замерзла там, мне так надакучыла сырасць, вільгаць. Сказала: «Я хачу сагрэцца».

...Калі яе бацькі адзначалі залатое вяселле, яна падарыла ім дзве карзіны кветак Іван-ды-Мар'я і карціну «Іван ды Мар'я».

— Нінэль Іванаўна, у вас свой адметны стыль нават у адзенні. Вас прывыклі бачыць у незвычайным галаўным уборы, які вы прыдумалі, — нават не ведаю, як яго назваць. Капялюшык — не... А як вы самі называеце?

— А ніяк не называю. Шапачка...

— Гэта ўжо частка вашага іміджу.

— Так атрымалася, што з першай шапачкі я адчула, што мне так вельмі зручна. Зручна працаваць у майстэрні, на кухні, у агародзе — і зручна «ў свет» выходзіць. Бо калі трэба хутка сабрацца і бегчы, дык табе няма часу думаць пра прычоску. А ў шапачцы яна асаблівa і не патрэбна! *(Смяецца.)*

Напрыканцы гутаркі я ўсё ж не ўтрымалася, спытала:

— Не шкада развітвацца з работамі? Адчуваецца, што і вы, і майстэрня ўжо «зраднілі-ся» з імі.

— З аднаго боку, шкада. А з другога — ад іх таксама ўжо і стамляешся. Яны вялікія, іх шмат. Вызваляцца сцены майстэрні для новых работ. Ведаеце, якое гэта задавальненне! Я ўжо зараз прыкідваю, чым запоўніць свабодную прастору. Так шмат яшчэ трэба зрабіць!..

Таццяна ПАДАЛЯК.

Гаворыць і паказвае...

ДАБРАЧЫННЫ МАРАФОН

Беларускае радыё 1 і 2 чэрвеня праводзіць дабрачынную акцыю «Ім патрэбны наш клопат», якая накіравана на збор сродкаў для беларускіх дамоў-інтэрнатаў.

1 чэрвеня, у Міжнародны дзень абароны дзяцей, на Першым нацыянальным канале Беларускага радыё ў прамым эфіры адбудзецца кругласутачны радыёмарафон. Госці студыі — прадстаўнікі органаў улады, вядомыя палітычныя і грамадскія дзеячы, зоркі беларускай эстрады. Падрыхтаваны таксама шэраг рэпартажаў пра выхаванцаў дамоў-інтэрнатаў. Гэтаксама сёння ў рамках акцыі «Радыус-FM» наладжвае ў сталічным парку Горкага святочны канцэрт.

2 чэрвеня вядучыя Першага канала радыё і «Радыус-FM» самі накіруюцца ў госці да дзяцей, якія знаходзяцца на лячэнні ў НДІ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі ў Бараўлянах.

Ход акцыі, што пройдзе пад дэвізам «Падорым цяпло і клопат кожнаму дзіцяці», будуць асвятляць усе радыё- і тэлеканалы Белтэлерадыёкампаніі. Працягнецца збор сродкаў, дарэчы, па 30 чэрвеня ўключна, а грашовыя сродкі прымаюцца на наступныя дабрачынныя рахункі:

№ 3642900000278 у беларускіх рублях,
№ 3642900000281 у доларах ЗША,
№ 3642900000294 у расійскіх рублях,
№ 3642900000308 у еўра
у філіяле № 510 ААБ «Беларусбанк», код банка 603, УНП 100 633 430.

Матэрыяльная падтрымка будзе аказана дзіцячым дамам-інтэрнатам, што ўваходзяць у сістэму Міністэрства працы і сацыяльнай абароны краіны — у іх выхоўваюцца дзеці з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця. На дадзены момант такіх дзяцей у Беларусі больш як 1,7 тысячы. У прыватнасці, сродкі накіруюцца на адрас Рэспубліканскага рэабілітацыйнага цэнтра для дзяцей-інвалідаў у Мінску, Багушэўскага, Гарадзішчанскага, Чэрвеньскага дзіцячых псіханеўралагічных дамоў-інтэрнатаў, Рэчыцкага, Івянецкага, Вяснoўскага, Васілішкаўскага дамоў-інтэрнатаў для дзяцей-інвалідаў з асаблівасцямі фізічнага і псіхафізічнага развіцця.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Праз «зялёны канал» без мытных пошлін

Як паведамляла ўжо «Звязда», аматары палепшыць сваё матэрыяльнае становішча за кошт дзяржавы практыкуюць выкарыстанне так званых «чаўнакоў», якія ўвозяць з-за мяжы прамысловыя тавары і прадукты харчавання дробнымі партыямі пад выглядам асабістай маёмасці. На тэрыторыі Беларусі ўсё гэта за пэўнае ўзнагароджанне перадаецца сапраўднаму ўладальніку, а вось дзяржаўная казна застаецца ў пройгрышы, паколькі не атрымлівае значныя плацяжы ў выглядзе пошлін за тавар.

Паводле інфармацыі прэс-групы Гродзенскай рэгіянальнай мытні, чарговую «асабістую маёмасць» нядаўна выявілі супрацоўнікі аддзела па барацьбе з кантрабандай і адміністрацыйнымі мытнымі правапарушэннямі. Дзяржаве было вернута больш за 20 мільёнаў рублёў — у такую суму ацэнены 87 радыятараў ацяплення і 68 аўтамабільных шын і дыскаў. Радыятары знаходзіліся ў адным з памяшканняў абласнога цэнтра, а аўтамабільныя прылады захоўваліся ў мікрааўтобусе. І тое, і другое было ўвезена ў нашу краіну з парушэннямі заканадаўства.

Свае страты цяпер падлічваюць і яшчэ трое «турыстаў», якія спрабавалі перамясціць у Беларусь праз «зялёны канал» ажно 6328 адзінак розных прамысловых тавараў (агульным коштам больш за 36 мільёнаў рублёў), не заявіўшы аб іх пісьмова сапраўдныя звесткі. Наперадзе суд, які дасць усім вышэйпамянёным фактам прававую ацэнку.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

«ТЭСТ — САМЫ НЕПРАДУЗЯТЫ ЭКЗАМЕНАТАР»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Мікалай Сцяпанавіч, а ці вядомыя вам прыклады таго, як не вельмі паспяховы (па школьных мерках) выпускнік удала здаваў цэнтралізаваныя тэставыя выпрабаванні?

— Мінулай восенню нам давялося разбірацца са скаргай, з якой вынікала, што адзін абітурыент, які меў у школьным атэстаце «двойкі», падчас тэсціравання атрымаў выдатныя адзнакі і паступіў у медыцынскую ВНУ. Высветлілася, што абітурыент Г. набраў на тэсціраванні па рускай мове 88 балаў, па хіміі — 84 і па біялогіі — 42 балы. Гэта і сапраўды вельмі добрыя вынікі. А калі мы зазірнулі ў школьны атэстат хлопца, то нашаму здзіўленню не было межаў. І справа нават не ў тым, што адзнакі па выніках агульнаадукацыйнай падрыхтоўкі аказаліся значна ніжэйшыя, чым вынікі, атрыманыя на цэнтралізаваным тэсціраванні, хоць звычайна ўсё адбываецца наадварот — тэставыя балы, як правіла, ніжэйшыя за выніковыя адзнакі за курс сярэдняй школы. Увогуле логіку ў школьнай атэстацыі выпускніка мы так і не змаглі знайсці. Судзіце лепш самі. Па хіміі, біялогіі і матэматыцы выпускнік меў у атэстаце адзнаку «2». Па рускай і беларускай мовах — 3 балы, у той час як па англійскай і французскай мовах — 7 і 6 балаў адпаведна. Няўжо англійскую мову можна ведаць лепш, чым беларускую ці рускую? Аналагічная сітуацыя назіралася і з ацэнкай ведаў па рускай, французскай літаратурах і сусветнай мастацкай культуры. Па рускай літаратуры — 3 балы, па літаратуры Францыі — 7 балаў, па сусветнай мастацкай культуры — 1 бал. Як зразумець і растлумачыць, што вучань здольны засвоіць літаратуру Францыі «на прадуктыўным узроўні», а сусветную мастацкую культуру засвоіў толькі на «ўзроўні праяўлення намаганняў і матывацыі вучня»? Пры гэтым мы чулі ад настаўнікаў, што юнак захапляўся паэзіяй і нават спрабаваў сябе ў літаратуры? Мы не сталі спяшацца з высновамі і вырашылі дачакацца вынікаў першай зімовай сесіі. Па біяарганічнай хіміі бягучыя семестравыя адзнакі студэнта Г. былі «7», «8» і «9», а на экзамене ён атрымаў «сямёрку». Экзаменацыйная адзнака па агульнай хіміі — таксама «сямёрка». Высокія бягучыя адзнакі ў хлопца і па медыцынскай біялогіі — «7», «8», «9» і «10». Пры гэтым вышэйшая адзнака «10» значна пераважае над астатнімі. Для поўнай характарыстыкі паспяховасці студэнта Г. адзначу, што і па французскай мове за першы семестр ён атрымаў 9 балаў. Такім чынам студэнт Г. у час навучання ў ВНУ пацвердзіў адзнакі, атрыманыя на цэнтралізаваным тэсціраванні, а не выніковыя адзнакі за курс сярэдняй школы. Рызыкну выказаць меркаванне, што у дадзеным выпадку школьныя адзнакі выступалі не ў якасці ацэнкі ведаў вучня, а, хутчэй, у якасці ацэнкі паводзінаў незалежнага і прынцыповага юнака. У школе даволі часта прысутнічае суб'ектыўны фактар: многае залежыць ад асобы настаўніка, яго патрабавальнасці, наладжаных кантактаў з тым ці іншым вучнем, асабістых сімпатый і антыпатый. А тэст — самы непрадузяты экзаменатар.

— Мікалай Сцяпанавіч, а ці можа абітурыент абскардзіць вынікі цэнтралізаванага тэст-экзамену?

— Працэдура апеляцыі ў нас не прадугледжана. Дакладней, яна ў нас не такая, як на традыцыйным экзамене. Абітурыент мае права ў працэсе тэсціравання заявіць, што нейкае заданне, паводле яго меркавання, складзена некарэктна, у ім утрымліваецца памылка ці не прыведзена правільных адказаў. Аб гэтым ён павінен паведаміць адказнаму арганізатару ў аўдыторыі. Усе прэтэнзіі заносяцца ў спецыяльны пратакол. Кожная заўвага затым правяраецца, і калі раптам пацвердзіцца яе справядлівасць, то ўсім удзельнікам тэсціравання гэта заданне будзе залічана як правільна выкананае. А вось падаць апеляцыю постфактум — нельга, інакш для ўсіх незадаволеных вынікамі тэставых выпрабаванняў давялося б праводзіць яшчэ адно маштабнае тэсціраванне.

— І напрыканцы, калі ласка, некалькі слушных парад, якія дапамогуць абітурыентам паспяхова справіцца з будучымі выпрабаваннямі.

— Час — самая галоўная каштоўнасць для тэсціруемага, таму вельмі важна яго правільна размеркаваць. У спешцы можна дапусціць прыкрую памылку, калі не дачытаць умовы задання да канца, а арыентавацца толькі па першых словах. Абітурыенты дапускаюць адны і тыя ж памылкі з году ў год. Разам з тым, калі заданне акажацца не зусім для вас зразумелым, варта зазірнуць у прапанаваныя варыянты адказаў — магчыма, іх змест дапаможа зразумець, што ад вас чакаюць стваральнікі тэста. Недастатковa пры падрыхтоўцы да тэсціравання проста сістэматычна паўтараць пройдзены матэрыял. Трэба яшчэ і вучыцца прымяняць свае веды ў нестандартных сітуацыях. Тэст правярае здольнасць абітурыента арганізаваць работу ў стрэсавай сітуацыі, хуткасць і мабільнасць мыслення, уменне засяродзіць увагу на найбольш важных рэчах, уменне абстрагавацца. Жыццё, на самай справе, тэсціруе нас кожную хвіліну, значыць, вучыцеся прымаць хуткія рашэнні. Я жадаю ўсім маладым людзям, якія мараць стаць студэнтамі, удачы і веры ў свае сілы...

Гутарку вяла Надзея НІКАЛАЕВА.

«Сям'я — яднанне і любоў»

Духоўна-асветніцкая акцыя пад такой назвай з 8 па 10 чэрвеня пройдзе ў Слуцку. Як паведаміў начальнік аддзела па справах рэлігій і нацыянальнасцяў Мінскага аблвыканкама Леанід Пархімовіч, падобнае мерапрыемства ўпершыню праводзіцца не толькі ў цэнтральным рэгіёне, а і ў Беларусі.

Арганізатарамі акцыі выступілі Мінскі аблвыканкам, Слуцкі райвыканкам і Мінская епархія Беларускага Экзархата. На яе правядзенне з рэзервовага фонду Мінаблвыканкама выдаткавана 45 мільёнаў рублёў.

Праграма мерапрыемства вельмі насычаная, таму ўяўляе інтарэс для людзей усіх узростаў. У дзень адкрыцця акцыі ў Свята-Міхайлаўскай царкве Слуцка Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі Філарэт адслужыць святочны малебен, пасля чаго адбудзецца хросны ход да помніка Сафіі Слуцкай.

У праграме «Сям'я — яднанне і любоў» — «круглыя сталы», разнастайныя семінары, прэзентацыі, майстар-класы, конкурсы, тэматычныя кірмашы (пернікавы і мядовы), лекторыі, выставы, спартыўныя спаборніцтвы. Слуцакоў і гасцей горада чакаюць незабыўныя сустрэчы з ансамблем перазвону, Акадэмічным ансамблем песні і танца Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь, а таксама з удзельнікамі дзіцячай забаўляльнай праграмы нацыянальнага цэнтра музычнага мастацтва імя Уладзіміра Мулявіна (сярод якіх Ксенія Сітнік і Андрэй Кунец). У межах праграмы плануецца правесці прыгожае свята — раённы выпускны бал.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Рэспубліканская грамадская арганізацыя «Асацыяцыя шматдзетных бацькоў г. Мінска», а таксама мінскі дзіцячы садок № 407 для дзяцей-інвалідаў з парушэннем слыху і Рэспубліканскае аб'яднанне «Сямейны дом» атрымалі падарунак ад «Чарнобыльскай ініцыятывы» з нямецкага горада Шопеншэтэ — 19-тонны гуманітарны груз. Кантакт і супрацоўніцтва асацыяцыі з нямецкім бокам адбыўся дзякуючы вядомаму беларускаму фонду «З надзеяй у будучыню». Сёлета гэта ўжо чацвёрты вялікагрузны транспарт у Беларусь ад адной толькі гэтай «Чарнобыльскай ініцыятывы», якую стварыў і ўзначальвае вядомы ў Нямеччыне і Беларусі грамадскі дзеяч Паўль КОХ.

Рысы да партрэта палітыка

ІАГАНЕС РАУ — ЧАЛАВЕК ВЕРЫ І СЛОВА

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 31 мая.)

Талент развязваць гордзіевы вузлы

І. Рау нярэдка называлі «лаўцом людзей» за яго талент зацікавіць электарат сваімі ідэямі. Рабіў ён гэта, паводле слоў яго былых супрацоўнікаў, тактоўна, без ціску і навязвання сваіх поглядаў. Ён ніколі не спяшаўся з публічнымі заявамі наконт свайго рашэння, а чакаў, пакуль выспее сітуацыя. Дэвізам І. Рау быў выраз: не за мной, а разам са мной. Ён лічыў лепш выкарыстаць усе магчымасці і не шкадаваць часу, каб развязаць гордзіеў вузел, чым рубіць яго з пляча. Для гэтага І. Рау мог доўга шукаць саюзнікаў па кааліцыі, цярпліва разглядаць розныя варыянты кампрамісу, настойліва праз СМІ растлумачваць сваю пазіцыю. Пры гэтым ён заўсёды быў асцярожны ў выразах і ацэнках, не любіў пустых спрэчак і дэбатаў толькі дзеля таго, каб прыцягнуць увагу да сваёй асобы. І. Рау казаў, што ў дыскусіі яго зброя лёгкая шпага, а не цяжкая шабля.

За такі падыход, расказвае Вольфган Ліб, які на працягу 9 гадоў быў прэс-сакратаром І. Рау, журналісты яго называлі «марудным» палітыкам. У адказ ім І. Рау пярэчыў: не трэба блытаць асцярожнасць у выказваннях з марудлівасцю ў справах. У вялікай палітыцы Рау, як гавораць немцы, не любіў «гнаць новую свінню праз вёску». Па-нашаму — сем разоў адмерацль, адзін адрэзаць. Як вопытны палітык І. Рау ведаў цану памылак і імкнуўся іх пазбягаць. І яшчэ, як гаварылі яго былыя падначаленыя, ён не хлусіў выбаршчыкам. І. Рау неаднойчы казаў на нарадах і ў прыватных размовах, што паўпраўда горш, чым хлусня.

І. Рау быў вельмі патрабавальным да пераказу і выкладання яго думак і тэзісаў у СМІ. Нават дробныя недакладнасці, скажэнні, вырваныя з тэксту цытаты і потым тэндэнцыйна пракаментаваныя, абуралі І. Рау. Яго адносіны з прэсай былі складанымі. Тым не менш ён разумеў моц СМІ і ў час перадвыбарных кампаній даваў, здаралася, да 20 інтэрв'ю і каментарыяў на дзень розным выданням. Але свабодна і камфортна ён адчуваў сябе на сустрэчах у аўдыторыях, калі бачыў твары суразмоўцаў, мог весці дыялог без пасрэднікаў і напрамую звяртацца да прыхільнікаў і апанентаў.

На думку тых, хто ведаў І. Рау, гэты нетрадыцыйны стыль паводзінаў, адмова ад выкарыстання на поўную катушку велізарных магчымасцяў палітычнага піяра, маніпулявання грамадскай думкай у СМІ рабіла яго «белай» варонай у нейкім сэнсе.

Прыхільнік Энгельса і Гандзі

Як, бадай, у кожнага неардынарнага чалавека ў І. Рау былі дзівацтвы. Напрыклад, не ўсе яго шматлікія знаёмыя разумелі, чаму ён свае дні нараджэння адзначаў пераважна ў вупертальскім доме дзеда Фрыдрыха Энгельса. І. Рау не хаваў свайго захаплення геніем славутага земляка, вучыўся ў яго майстэрству аналітыкі, у прыватнасці, сацыяльнай. Праўда, І. Рау быў катэгарычна нязгодны з тым, што потым зрабілі рэвалюцыянеры пад сцягам Маркса і Энгельса.

І. Рау таксама быў заўзятым прыхільнікам Махатмы Гандзі, які адвяргаў насілле ў палітыцы і шукаў шляхі прымірэння бакоў, не злоўжываў уладай. І калі побач з Вуперталем неанацысты спалілі дом, дзе жылі туркі, І. Рау быў настолькі абураны, што нават збіраўся падаць у адстаўку. Але потым у лепшых традыцыях Гандзі зрабіў усё ад яго магчымае, каб падобнае не паўтарылася.

І. Рау быў верным і надзейным чалавекам. Насуперак выразу аб тым, што ў палітыкаў няма сяброў, а ёсць інтарэсы, ён ніколі не парываў сувязяў з сябрамі маладосці. У доме дзеда Энгельса за святочным сталом маглі сядзець побач школьны сябра, маляр па прафесіі, і прэм'ер-міністр Швецыі Улаф Пальме, былы канцлер Германіі Вілі Брандт, іншыя вядомыя еўрапейскія дзеячы. Самыя блізкія сябры І. Рау былі не палітыкі.

І. Рау ніколі не кідаў тых, з кім некалі працаваў, прайшоў праз выпрабаванні і зараз, скажам, апынуўся без работы. І. Рау абавязкова дамапагаў былым калегам уладкавацца на прыстойную працу.

* * *

У нашай краіне няшмат назваў, якія носяць імёны знакамітых немцаў. У гэтым шэрагу прозвішча І. Рау, на мой погляд, займае асаблівае месца. Яно і пасля смерці палітыка працягвае працаваць на карысць супрацоўніцтва дзвюх дзяржаў. Нядаўна ў МЗС нашай краіны адбылося чарговае пасяджэнне беларуска-германскай групы па гандлю і інвестыцыях. Яго ўдзельнікі канстатавалі, што па выніках 2006 года ФРГ займае першае месца па аб'ему імпарту і чацвёртае — па аб'ему экспарту з краінамі па-за межамі СНД і з'яўляецца адным з асноўных нашых гандлёвых партнёраў. Летась абарот склаў 2 млрд 422,5 млн долараў ЗША і павялічыўся на 32,4 працэнта. Сёлета гэта дынаміка працягваецца. У студзені—сакавіку гандлёвы абарот вырас на 37,8 працэнта. А ўзаемны гандаль, як вядома, заўсёды пракладваў шлях да развіцця адносінаў паміж народамі ў іншых сферах.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Інфарм-укол

ПРЭЧ АД ТЭЛЕВІЗАРА!

Даследаванні паказваюць, што фізічна актыўныя людзі адчуваюць сябе лепш, выглядаюць маладзей і жывуць даўжэй.

Зрабіце фізкультуру часткай свайго жыцця — і атрымаеце незлічоныя выгады. А яшчэ майце на ўвазе, што дзве гадзіны ў дзень, праведзеныя ў мяккім крэсле перад тэлевізарам, павялічваюць рызыку ўзнікнення атлусцення на 25 працэнтаў, — да такой высновы прыйшлі вучоныя Гарвардскага ўніверсітэта.

ДЛЯ ЎМАЦАВАННЯ КАСЦЕЙ — СПРЫНТ

Інтэнсіўныя трэніроўкі ўплываюць на павелічэнне не толькі мышачнай, але і коснай масы. Амерыканскія вучоныя вызначылі, як доўга і наколькі інтэнсіўна трэба займацца спортам для таго, каб косці сталі мацнейшымі.

Яны выявілі, што жанчыны, якія штодня прысвячаюць гадзіну актыўным трэніроўкам — сумяшчаюць хуткі бег (1,5 км за 7,5 хвіліны) са скачкамі на скакалцы, заняткамі стэп-аэробікай і 10-хвілінным комплексам практыкаванняў, змаглі дабіцца значнага павелічэння шчыльнасці коснай масы. Зразумела, не абавязкова ўсім і кожнаму выпрабоўваць свае косці на трываласць, дастаткова дадаць да звычайнага штодзённага комплексу практыкаванняў спрынт або размінку са скакалкай.

ВАЛАСАМ ПАДАБАЕЦЦА ПЯШЧОТНЫ ДОГЛЯД

Сонечныя промні могуць нашкодзіць здароўю валасоў. Каб не дапусціць гэтага, неабходна правільна іх дагледаць.

Летам валасы варта мыць штодня. Рэкамендуецца выкарыстоўваць тыя сродкі, якія падыходзяць для канкрэтнага тыпу валасоў. Шампунь выкарыстоўваецца аднаразова. Пасля — абавязкова кандыцыянер з УФ-фільтрамі. Яны, дарэчы, павінны ўваходзіць і ў формулу прадуктаў для стайлінгу. Фільтры перашкаджаюць шкоднаму ўздзеянню промняў на стрыжань воласа, яны іх паглынаюць або «адбіваюць». Змывайце кожны сродак паслядоўна і старанна. Сушыць валасы лепей натуральным шляхам. Калі ж вы робіце гэта з дапамогай фену, то не перасушвайце валасы гарачым паветрам, ужывайце рэжым сярэдніх тэмператур. Ніколі не карыстайцеся расчоскай як масажным сродкам, расчэсваць валасы варта толькі пяшчотна. Памятайце, што ў летні перыяд валасы маюць патрэбу ў дадатковым увільгатненні.

БРАТЫ-ВЯРБОЎШЧЫКІ

Дзесяць жанчын з Беларусі трапілі ў бардэлі Германіі, Чэхіі, Ізраіля і іншых краін з «падачы» арганізаванай злачыннай групы.

Як установлена следствам, двое братоў з Барысава ў складзе арганізаванай злачыннай групы з 2000 па 2004 год завербавалі і перадалі для сэксуальнай эксплуатацыі за мяжу згаданую колькасць жыхарак Барысава і Жодзіна. Дарэчы, адзін з братоў ужо адбывае пакаранне за крадзеж у папраўчай калоніі ў Брэсцкай вобласці: яго затрымалі ў красавіку гэтага года ў Іспаніі. У адносінах да абодвух вярбоўшчыкаў узбуджана крымінальная справа.

Ігар ГРЫШЫН.

ВАРАЖБА ЦЫГАНКІ

У Віцебску па дапамогу ў міліцыю звярнулася 18-гадовая дзяўчына, якая паскардзілася на цыганку, што, прадказваючы лёс, завалодала яе 100 тысячамі беларускіх рублёў.

Цыганка прапанавала свае паслугі на вуліцы Касманаўтаў, што ў раёне віцебскіх чыгуначнага і аўтавакзалаў. «Чарадзейка» адразу ж была затрымана. Высветлілася, што яна была раней судзімая за махлярства. За новы «заказ «паваражыць» ёй «свеціць» ад 2 да 5 гадоў пазбаўлення волі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Спорт-тайм

«АНАХАЙМ» У ДВУХ КРОКАХ АД КУБКА СТЭНЛІ

«Атава» ўступіла «Анахайму» і ў другім гасцявым матчы — 0:1, прычым шайба ўляцела ў вароты сапернікаў толькі ў трэцім перыядзе. Такім чынам, у фінальнай серыі НХЛ да чатырох перамог лідзіруе былы клуб Руслана Салея — 2:0.

АЛІМПІЯДА БЕЗ ЦЫГАРЭТЫ

У час правядзення летняй Алімпіяды ў Пекіне будзе забаронена курыць. Аб гэтым заявілі арганізатары Гульняў учора, у Сусветны дзень барацьбы з курэннем. Забарона распаўсюджваецца на алімпійскія аб'екты, дзе спаборнічаюць атлеты, алімпійскую вёску, атэлі і іншыя грамадскія месцы.

БАЛГАРЫ ВЫЙГРАЛІ Ў «АМКАРА»

Перад адборачным матчам да чэмпіянату Еўропы-2008 з беларусамі нацыянальная зборная Балгарыі правяла кантрольны паядынак з клубам расійскай прэм'ер-лігі «Амкарам». Матч у Сафіі прайшоў па скарочанаму рэгламенту — кожны тайм працягваўся па 30 хвілін. Гаспадары перамаглі расіян — 2:0. А ў беларускай каманды дрэнная навіна: ангінай захварэў Арцём Чалядзінскі і адпраўлены на лячэнне.

«ВІТАЛЮР» — ЧЭМПІЁН

Мацнейшай мужчынскай камандай па баскетболу стаў сталічны «Віталюр». У фінальнай серыі мінчане справіліся з «Гродна-93» — 3:2. Падначаленыя Аляксандра Барысава захавалі чэмпіёнскі тытул.

РАЗБІТЫ КУБАК НЕ ДА ШЧАСЦЯ

Маскоўскаму «Лакаматыву» давядзецца заплаціць каля 150 тысяч расійскіх рублёў за Кубак Расіі па футболу. Зразумела, дастаўся трафей камандзе за перамогу над «Масквой», а грошы патрэбны на рэстаўрацыю кубка пасля таго, як ён разбіўся. Аднаўленчая праца ў Гусь-Хрустальным будзе працягвацца два тыдні. Здавалася б, што разбіты кубак павінен прынесці сваім уладальнікам шчасце, але адразу ж іх напаткала яшчэ адна непрыемнасць: «Лакаматыў» перамог у Кубку Расіі ў пяты раз і мог пакінуць у сябе трафей назаўжды, аднак прэзідэнт РФС Віталь Мутко паведаміў, што ў рэгламент будуць унесены змяненні і кубак стане пераходным. «Лакаматыў» атрымае толькі малую копію трафея.

Ірына АНАТАВА.

НА ВЫПУСКНЫ Ў КАСЦЮМЕ?

Ужо даўно для многіх пакаленняў дзяўчат выпускны баль стаў эксперыментальнай пляцоўкай. Кожная прыгажуня імкнецца перасягнуць другую ў глыбіні выразу — спераду, ззаду і з бакоў. Наватарства праяўляецца не толькі ў ступені адкрытасці ўбрання, але і ў кроі, фактуры, колерах. Ахвотных «запаліць ноч» у пышнай сукенцы на крыналіне з кожным годам становіцца ўсё менш. А вось хлопцы па-ранейшаму застаюцца ў палоне традыцыйнасці і кансерватыўнасці. Мы паспрабуем з гэтым змагацца. У першую чаргу нас цікавіць пытанне «Як юнаку апрануцца на выпускны і пры гэтым выглядаць нестандартна, арыгінальна і ў рэчышчы апошняй моды?!». Тут не абысціся без парады спецыяліста. Экспертам сёння выступіць Саша Варламаў — кіраўнік цэнтра сучаснага стылю і моды БДУ «Universum Models».

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

— Юны ўзрост выпускніцкай прадугледжвае смеласць, эксперыментатарства, нават у пэўнай ступені дзёрзкасць у адносінах да свету, сваіх аднагодкаў ды і да дарослых таксама. Выпускны касцюм сённяшняга юнака можа і нават павінен адрознівацца ад адзення чыноўніка, які працуе на дзяржаўнай службе. Балазе, цяперашняя мода прадугледжвае наяўнасць дастаткова разнастайнага асартыменту адзення акрамя класічнага касцюма, тым больш што апошнім часам класічны касцюм зведаў сур'ёзныя змены. Шмат чаго ён увабраў у сябе са спартыўнага адзення, з адзення тэхнічнага прызначэння — усялякія спяцовачныя варыянты, матывы пілотнай тэматыкі, джынсавыя элементы і іншае. Усё гэта зрабіла сучасны класічны касцюм амаль непазнавальным у параўнанні нават з некалькімі мінулымі гадамі. Ён сам на сябе непадобны — з каўнерыкамі-стоечкамі, накладнымі кішэнямі, жакетамі на паяску. Вельмі модны зараз укарочаны варыянт жакета. Даўжыня штаноў таксама можа быць якой заўгодна, нават да шчыкалаткі, тады, зразумела, пакрой — дудачкі, у абліпачку. Пры стандартнай даўжыні можна эксперыментаваць з шырынёй — гэта могуць быць шырачэнныя штаны спяцовачнага характару, падобныя на тыя, у якіх ходзяць сталявары. Нішто не забараняе нават камбінезоны, у бавоўняным варыянце — сялкотна ж.

Летняе надвор'е вымушае асабліва паклапаціцца пра кашулю — несумненна, на працягу святочнага вечара настане той момант, калі маладыя людзі здымуць пінжакі і застануцца ў кашулях. Значыць, яе аздабленне таксама трэба прадумаць.

— Зусім неабавязкова ёй быць белай, — кажа Саша Варламаў, — не трэба гэтай афіцыйнасці. Кашулі могуць быць карункавымі і нават з жабо, калі абраны гэткі гламурны стыль, могуць быць каляровымі, з нейкімі экзатычнымі малюнкамі і ...надпісамі — дарэчы, вельмі актуальная тэндэнцыя. Папулярныя розныя варыянты выканання надпісаў — і фарбай, і гумавым саставам. Асобна трэба сказаць пра аздабленне: мноства каляровых строчак, гузікаў — металічных і пластмасавых, модных аксэсуараў. Не трэба нічога баяцца — ні колеру, ні фасону, ні крою, узрост дазваляе, трэба эксперыментаваць, не ў 60 жа гадоў гэта рабіць?!

Гама выпускнога ўбрання, паводле меркавання Сашы Варламава, досыць шырокая — камуфляжнай расфарбоўкі, у палосачку, у кветачку — сёння няма абмежаванняў. Дызайнер адзення таксама нагадаў, што ў модзе зараз змяшэнне стыляў — можна смела змешваць класіку з рамантызмам, са спартыўным стылем.

— Класіка можа быць віртуальнай, нешта накшталт «Людзі ў чорным», як спецслужбы, целаахоўнікі. Дапушчальна ўсё — не толькі ў адзенні, але і ў абутку, прычосках. Сёння папулярныя і доўгія валасы (тыпу «балонка»), і стрыжкі баксёрскія варыянты, выйгрышная ўкладка воскам, калі валасы тырчаць, як шылы. Абутак можна як у бачаное, сандалі, такі ў вяленых чаравікі, з высокай шнуроўкай і велізарнай калькацыю аздобай, актуальны абутак з аплікацыямі, каракулі, абы не пантофлі — гэта ўсё ж такі для пляжа.

А як жа быў апрануты Саша Варламаў на ўласны выпускны?

— Ва ўсіх хлопцаў у тым узросце і ў тыя часы былі адзін пінжак, адзін світэр, адны штаны і дзве кашулі. Выбар заключаўся толькі ў тым, у якой кашулі прыйсці — у адной ці ў другой. Калі сёння ёсць неверагодная разнастайнасць у адзенні, трэба гэтым карыстацца. У мяне былі сінія штаны ў абліпачку, клёш, кішэні ў рамачку гарызантальныя спераду — ну, як матросы ходзяць. Кашуля з вытачкамі, бэзавага колеру, з кветачкамі. (*Як бачыце, Саша Варламаў у сваім выпускным убранні выглядаў бы актуальна і сёння.* — **Аўт.**) Купілі звычайныя кашулі, а мама на швейнай машынцы іх ушывала — рабіла вытачкі спераду, каб яна была ў абліпачку. Не было нічога асаблівага — вельмі проста.

А пытанні пра сам выпускны і першае каханне дызайнер падвялі нас да адкрыцця, дзякуючы шчыраму прызнанню Сашы Варламава:

— З выпускнога я ўцёк! Я крыху з першым каханнем адправіўся ў рэстаран.

Аднак нават гэта не самае цікавае...

— Каб назбіраць грошай на паход у рэстаран, я два месяцы збіраў бутэлькі з-пад сланечнікавага алею (усе іх выкідвалі — хто ж захоча такія мыць, аднак у тых, хто ўсё ж адважваўся іх здаваць, бутэлькі прымалі і за кожную давалі 9 капеек), тыдзень іх мыў — уявіце сабе, як гэта было цяжка, многія ж з іх былі залітыя сургучом! Так я назбіраў 10 рублёў!

Пра сваё выпускное ўбранне спявак **Андрэй Дзяркоў** успамінае так:

— Мой выпускны быў у 93-м годзе, тады час быў такі, што выбіраць асабліва не было з чаго... Давялося апрануць касцюм, але гэта ну настолькі не маё! Таму і прабыў я ў ім не даўжэй, чым паўгадзіны — літаральна на афіцыйнай частцы: атрымаў пасведчанне з медалём (звярніце ўвагу, Андрэй скончыў школу з сярэбраным медалём! — **Аўт.**) — і хутчэй пераапранацца ў свае любімыя шмоткі! Тады я фанацеў па гурту «КІНО» і... апрануўся адпаведна: куртка, падобная на тую, якую насіў Цой, чорныя штаны, мноства раменьчыкаў — гэткі рок-н-рольны стыль. Сёння ў адзенні я аддаю перавагу свабоднаму стылю, я ж не ў офісе працую.

Само свята, паводле прызнання Андрэя, нейкае сумнае атрымалася — хлопец тады ўсвядоміў, што школа скончылася, і яму стала ніякавата.

А вось у **Аляксея Хластова** выпускнога... наогул не было! Пасля 9-га класа ён паступіў у прафесійна-тэхнічнае вучылішча на спецыяльнасць электраманцёр. Аляксей вельмі шкадуе, што такога свята ў яго не было, бо выпускны, відаць, і ёсць той пераломны момант на мяжы дзяцінства і дарослага, адказнага жыцця. Творчая кар'ера, якая пачалася яшчэ ў 1989 годзе, зрабіла яго дарослым і без выпускнога:

— Лёгкае жыццё скончылася вельмі хутка, — са шкадаваннем успамінае спявак.

Так што, хлопцы, не спяшайцеся станавіцца дарослымі і апранацца ў салідныя касцюмы, будзьце не такімі, як усе.

Ала МАЧАЛАВА.

ДОБРЫЯ ЛЮДЗІ

Нататкі мастака

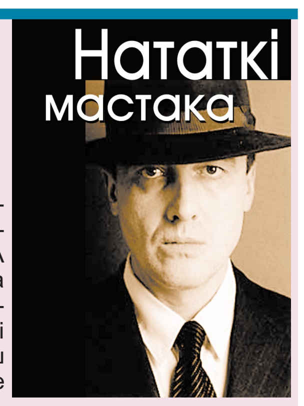

БЕГ І ЎЗНАГАРОДА

Бегаць па гарачыні цяжка. Тут і хадзіць праблематычна. Сонца пячэ, задуха, пыл, мушкі ў вочы трапляюць. А я штораніцы бегаю. Каму ні казаў пра цяжкасці, ніхто не параіў кінуць прабежкі. Большасць знаёмых пыталася, а ці даўно я бегаю. Сапраўды даўно, больш за сорак гадоў. Перапынкі бывалі, але нядоўгія. Пачынаў я бегаць у батанічным садзе. Побач з садам стаяў невялічкі двухпавярховы домік са спартыўнай залаю. Там мясцілася секцыя фігурнага катання. Харэаграфія, акрабатыка і бег былі асноўнымі заняткамі, бо лёд у нас быў толькі ўзімку, а займаліся ж круглы год. Бегалі мы шмат і праз сад, і па парку, і вакол будоўлі, тады якраз будаваўся Палац воднага спорту. Трэнер даваў нам пасля кросу невялікі адпачынак. У якасці ўзнагароды ён прапаноўваў паназіраць за жыццём трытонаў. У паркавых хмызняках былі канавы, у якіх вадзіліся вялікія грабянёвыя трытоны. Плямістыя, аранжава-чорныя, шурпатаскурыя, з зубчастымі грабянямі на спінах яны плавалі ў сонечна-цёплай вадзе. Назіраць за вадзянымі дракончыкамі было цікава і нават страшнавата. Раптам павялічацца ды нападуць. Не павялічваліся яны і не нападалі, адно цешылі нас сваім казачным жыццём у спакойнай вадзе. Не ведаю, ці ёсць цяпер тыя саламандры ў батанічным садзе. Хутчэй за ўсё — ёсць, бо ў мінскіх рэчках нават ракі з'явіліся. Пасля тых успамінаў я вырашыў узнагародзіць сябе за цяжкія прабежкі, і ў якасці падарунка прыдбаў кнігу пра жыццё беларускіх амфібій. Бо што можа быць лепей за халадзенькі душ пасля цяжкай прабежкі, калі ты сам пад пругкімі струменямі лезь не пераўтвараешся ў грабянёвага дракона?

МАНТЭНЬ І ЧАС

Калі ты пражыў год і бачыў змены часу — зіму, вясну, лета, восень, — тады ты бачыў усё. Нічога новага ты ўжо не пабачыш... Так думаў Мантэнь. Бясспрэчна, Мантэнь меў выдатную памяць, бо, зазвычай, просты чалавек не памятае сваё першае вялікае лета, першую духмяную восень, першую халаднаватую зіму і першую вільготную вясну.

ВАЛОДЗЯ І АДЗІНАЦЦАЦЬ ГАДОЎ

У майго сваяка — Уладзіміра Захаравіча Спірына — нарадзіўся сын. Віншаванні з нагоды радаснай падзеі, і ўсё такое цёплае і сямейнае, як звычайна. Але ёсць дэталь, якую варта ўдакладніць: унук Валодзі — Захар на адзінаццаць гадоў старэйшы за ягонага малодшага сына. Гэта па-нашаму, па-мужчынску. Такое радуе па-сапраўднаму.

ДАЧКА І ЖОНКА

Калі я купляў кватэру для дачкі, меркаваў, што яна з радасцю возьмецца за яе абсталяванне і неўзабаве перабярэцца жыць ва ўласнае жыллё. Але асноўнае спадзяванне было на тое, што дачка нарэшце перастане штодзённа сварыцца са сваёй мамаю. Не. Ядзя не спяшаецца з'яжджаць ад нас, і сваркі час ад часу здараюцца. Сярод грубых і абразлівых слоў дачкі, накіраваных на родную маці, я пачуў і такое: «Не спрабуй пражыць маё жыццё, я пражыву яго сама!» Пэўна, прычына большасці сварак паміж бацькамі і дзецьмі палягае ў тым, што бацькі не паспяваюць адчуць тую рысу, пасля якой дзеці ўжо жывуць самастойным жыццём, са сваімі новымі каштоўнасцямі.

ДАНТЭ І ПЕКЛА

Неверагодным выглядае не тое, што Дантэ наведаў пекла, а ягонае паспяховае вяртанне з таго выдуманага месца. Гэта самы непераканаўчы сюжэтны паварот у «Боскай камедыі», бо тут і страчваецца страх, знікае жудасць незваротнасці і бясконцасці. У Дантэ пекла мае завершаную форму, інакш і не магло быць у часы Адраджэння. Рай і пекла тады замыкаліся ў кругі і квадраты. У часы маньерыстаў пекла хістанецца ў іртутным адлюстраванні, а ў эпоху барока ператворыцца ў бясконцы лабірынт, збудаваны з лесвіцаў і арак, з арак і лесвіцаў бязмежнай турмы.

ХАДЫКА І ПІНЖАК

Настаўнік кампазіцыі — Алег Хадыка — загадаў сваім адданым вучням, Цішыну і Верамейчыку, пайсці ў краму і купіць яму пінжак. Харошы пінжак — праблема. «Па тым, як выглядаю я, будуць меркаваць, наколькі разумныя і адораныя вы!» — казаў Хадыка вучням. Тыдзень шукаўся пінжак для настаўніка архітэктурнай кампазіцыі і знайшоўся. Выдатны, шэры, «у елачку» пінжак вельмі пацешыў патрабавальнага настаўніка. Толькі радасць была кароткая, бо такі самы пінжак «у шэрую елачку» быў заўважаны на адным зусім бяздарным мастачку.

ВАВЁРКА І ПТУШКІ

З Кастрычніцкай плошчы, праз арку я зайшоў у свой шэры і няветлівы двор. Ён быў спрэс застаўлены машынамі і аўтобусамі праваахоўнікаў, што рыхтаваліся да дзяржаўных урачыстасцяў. Але не яны мяне здзівілі, а вавёрка, што кідалася на сцяну. Над маленькай вавёркаю махалі крыламі дзве вялізныя вароны. Побач з варонамі ціўкала і фуркатала цэлая зграя вераб'ёў. Відавочна, птушкі нападалі на вавёрку, каб задзяўбці. Не ведаю, якую шкоду зрабіла вавёрка вераб'ям і варонам, але мне стала яе шкада. Я спыніўся. Вавёрка падбегла да маіх ног, прысела на заднія лапкі і ўзняла на мяне свае цёмна-сінія вочы. Яна прасіла дапамогі, яна хацела, каб я ўратаваў яе ад хіжых птахаў. Я пачаў размахваць рукою, адганяючы вераб'ёў з варонамі. Вавёрка пабегла да вялікага каштана і схавалася на ім.

Адам ГЛОБУС.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ЗОЛОТАЯ ЛИХОРАДКА»

1. Настоящая рекламная игра называется «ЗОЛОТАЯ ЛИХОРАДКА», проводится в соответствии с условиями настоящих правил с соблюдением требований законодательства Республики Беларусь без взимания с участников игры дополнительной платы.

2. Организатором Игры является ООО «Дакарай», расположенное по адресу: Республика Беларусь, 220030, г. Минск, пр. Независимости, 11/2-610. Учетный номер плательщика 190617507. Свидетельство № 614 о государственной регистрации коммерческой организации выдано Мингорисполкомом 18 апреля 2005 г. Банковские реквизиты: р/с 3012002470010 в ф-ле № 0105 ЗАО «Минский транзитный банк», г. Минск, код банка 482 (далее по тексту – «Организатор»).

3. Игра проводится в казино «Royal» по адресу: Республика Беларусь, 220030, г. Минск, пр-т Независимости, 11, корп.1 в период **с 4 июня 2007 года по 30 июля 2007 года** (включительно).

4. Призовой фонд игры.

Размер Призового фонда Игры составляет **25 800 000** (двадцать пять миллионов восемьсот тысяч) белорусских рублей и формируется в полном объеме за счет чистой прибыли Организатора игры – ООО «Дакарай».

5. В Игре в период ее проведения, могут принять участие совершеннолетние физические лица, в возрасте старше 18 лет (далее по тексту «Участники»), с учетом ограничений, изложенных в настоящих Правилах.

В Игре не имеют права участвовать работники и представители Организатора Игры, работники предприятий, связанных с Организатором договорными отношениями (обслуживающих Игру), а также члены семей названных работников и представителей, работники и представители любых других юридических лиц, имеющих отношение к организации и/или проведению настоящей Игры, а также члены их семей.

6. Описание Игры.

МЕХАНИЗМ ПРОВЕДЕНИЯ ИГРЫ:

• Для того чтобы принять участие в Игре и розыгрыше призов Участнику следует в период с 4 июня 2007 года по 29 июля 2007 года посетить казино "Royal", расположенное по адресу г. Минск, пр. Независимости, 11, корп.1 и принять участие в играх «ПОКЕР» и/или «БЛЭК ДЖЭК», и/или «РУЛЕТКА».

При этом участнику игры «ПОКЕР» независимо от игры у «дилера» выдаются игровые купоны за выпадение следующих комбинаций:

«Стрит» – 1 купон;
«Флэш» – 2 купона;
«Фул Хауз» – 3 купона;
«Карэ» – 4 купона;
«Стрит флэш» – 10 купонов;
«Роял флэш» – 20 купонов.

Участнику игры «БЛЭК ДЖЭК» выдается 1 (один) купон за выпадение комбинации:

«Блэк Джэк одной масти»;
«6»;
«7»;
«8».

Участнику игры «РУЛЕТКА» при выплате суммы, эквивалентной 860000 (восемьсот шестьдесят тысяч) белорусских рублей выдается 1 (один) игровой купон.

Каждый купон, состоит из двух частей, имеющих свой идентификационный номер.

Участник Игры, получивший купон, по линии отрыва разделяет купон на две половины, одну половину оставляет себе, вторую – возвращает сотруднику Организатора игры для дальнейшего участия переданной части купона в розыгрыше призов. Переданные Организатору игры купоны помещаются в лототрон.

Получение купона участника игры подтверждает факт ознакомления и полное согласие Участника с Правилами Игры, выражает желание Участника участвовать в Игре, а также обязывает присутствовать при проведении розыгрыша призового фонда Игры.

Организатор имеет право проводить дополнительные экспертизы купонов участников игры, в том числе с привлечением экспертов. Поддельные купоны участника игры, к участию в Игре не допускаются. Идентификация купонов участника игры осуществляется работниками Организатора Игры.

7. В рамках Игры создается комиссия по проведению рекламной игры. Комиссия осуществляет свою деятельность в период проведения рекламной игры с 4 июня 2007 года по 30 июля 2007 года.

РЕГЛАМЕНТ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КОМИССИИ ПО ПРОВЕДЕНИЮ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ:

- Персональный состав комиссии утверждается приказом директора ООО «ДАКАРАЙ». В состав комиссии входят 3 человека – председатель и два члена комиссии.
- Решение комиссии признается действительным при условии присутствия большинства членов из общего состава комиссии.
- Член комиссии ведет протокол заседаний комиссии. В протоколе отражаются время и место проведения заседания комиссии, повестка дня.
- В протоколе розыгрыша призового фонда отражается время и место проведения розыгрыша призового фонда, сведения о составе комиссии по проведению розыгрыша, действия комиссии по проведению розыгрыша в том порядке, в каком они совершались, результаты проведения розыгрыша с указанием выигравшего купона и сведений о победителе, обладателе Приза рекламной игры.
- Протоколы подписывают все члены комиссии, присутствующие при проведении заседания комиссии (розыгрыша).
- Протокол заседания комиссии по проведению розыгрыша приза рекламной игры является основанием для выдачи приза победителю.
- Комиссия уполномочена рассматривать жалобы и предложения со стороны участников Игры.

8. **Розыгрыши призов** Игры состоятся по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 11, казино «Royal» в присутствии комиссии по проведению рекламной игры в 8 (восемь) этапов по следующему графику:

1-ый этап розыгрыша призового фонда:
- 10 июня 2007 года в 20.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 10 июня 2007 года в 23.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 11 июня 2007 года в 01.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;

2-ой этап розыгрыша призового фонда:
- 17 июня 2007 года в 20.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 17 июня 2007 года в 23.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 18 июня 2007 года в 01.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;

3-ий этап розыгрыша призового фонда:
- 24 июня 2007 года в 20.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 24 июня 2007 года в 23.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 25 июня 2007 года в 01.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;

4-ый этап розыгрыша призового фонда:
- 01 июля 2007 года в 20.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 01 июля 2007 года в 23.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 02 июля 2007 года в 01.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;

5-ый этап розыгрыша призового фонда:
- 08 июля 2007 года в 20.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 08 июля 2007 года в 23.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 09 июля 2007 года в 01.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;

6-ой этап розыгрыша призового фонда:
- 15 июля 2007 года в 20.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 15 июля 2007 года в 23.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 16 июля 2007 года в 01.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;

7-ой этап розыгрыша призового фонда:
- 22 июля 2007 года в 20.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 22 июля 2007 года в 23.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 23 июля 2007 года в 01.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;

8-ой этап розыгрыша призового фонда:
- 29 июля 2007 года в 20.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 29 июля 2007 года в 23.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;
- 30 июля 2007 года в 01.00 – розыгрыш денежного приза в размере 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей;

Определение победителей игры будет проводиться посредством случайной выборки купонов участников Игры в течение срока проведения рекламной игры с 4 июня 2007 года по 30 июля 2007 года.

В каждом этапе к розыгрышу допускаются игровые купоны, полученные в срок до момента проведения последнего розыгрыша каждого этапа. После проведения каждого этапа розыгрыша, игровые купоны, участвовавшие в этапе, в дальнейших этапах участие не принимают.

Все допущенные к участию в розыгрыше купоны участника игры помещаются представителем Организатора в лототрон и перемешиваются. Один из членов комиссии случайным образом вытягивает купоны участника игры из лототрона, объявляется идентификационный номер купона. Если в зале отсутствует владелец второй части купона с данным идентификационным номером, то из лототрона вынимается следующий купон. Данная процедура повторяется до тех пор (но не более пяти раз) пока не будет вытянут купон с идентификационным номером, совпадающим с номером купона, присутствующего в зале участника Игры. Таким образом, определяются победители Игры.

9. По итогам розыгрыша составляется и подписывается членами комиссии протокол розыгрыша. Решение комиссии, касающееся результатов соответствующего Правилам розыгрыша Призового фонда, является окончательным и обязательным для всех участников и не может быть изменено.

10. О результатах каждого розыгрыша можно получить информацию, позвонив по телефону «горячей линии» (8029)1113333 ежедневно с 09.00 до 24.00, либо непосредственно в казино «Royal» по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 11, корп.1.

11. Вручение призов будет осуществляться по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, пр. Независимости, 11, корп.1, казино «Royal» в срок до **31 июля 2007 года** (включительно).

12. Для получения приза выигравшему участнику Игры, необходимо иметь при себе паспорт, удостоверяющий личность и вторую половину игрового купона для сверки его идентификационного номера с номером выигрышного купона.

Выдача призов производится в пределах заявленного Призового фонда.

С момента получения приза, а также любого иного дохода в рамках Игры, любой Участник несет ответственность за уплату всех применимых налогов, установленных действующим законодательством Республики Беларусь.

Факт участия в Игре подразумевает, что ее участники соглашаются с тем, что в рамках рекламной игры их имена, фамилии, фотографии, интервью и иные материалы о них могут быть использованы Организатором. Участники игры по их согласию могут давать рекламные интервью об участии в Игре, в том числе по радио, телевидению, в Интернете, а равно и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления графических рекламных материалов без уплаты за это какого-либо вознаграждения. Все права на такие интервью и результаты съемки будут принадлежать Организатору.

13. Информирование о проведении Игры и ее условиях производится посредством размещения рекламы в средствах массовой информации, с использованием средств наружной рекламы, выпуском полиграфической продукции.

Настоящие Правила, сведения о Призовом фонде игры и порядке его формирования, сведения о составе комиссии по проведению рекламной игры и регламенте ее работы подлежат публикации в средствах массовой информации до начала рекламной игры.

Информация о результатах розыгрыша Призового фонда Игры будет опубликована в том же СМИ, где будут опубликованы правила настоящей Игры и дополнительно может быть размещена в других средствах массовой информации не позднее 10 августа 2007 года.

Дополнительную информацию об Игре можно получить по телефону «горячей линии»: (8029)1113333 ежедневно с 09.00 до 24.00.

14. Участие в Игре автоматически подразумевает ознакомление с настоящими Правилами и согласие участников Игры следовать всем условиям настоящих Правил. Несоблюдение Участником выполнения настоящих Правил считается его отказом от участия в Игре.

СОСТАВ КОМИССИИ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ЗОЛОТАЯ ЛИХОРАДКА»:

Председатель комиссии:
• Гременок Василий Петрович (Место работы — ООО «Дакарай», должность — начальник смены)

Члены комиссии:
• Чеславская Ольга Геннадьевна (Место работы — ООО «Дакарай», должность — заместитель начальника смены)
• Ящук Александр Владимирович (Место работы — ООО «Дакарай», должность — заместитель начальника смены)

Комиссия будет осуществлять свою деятельность в период проведения рекламной игры с 04 июня 2007 года по 30 июля 2007 года.

Размер Призового фонда рекламной игры «ЗОЛОТАЯ ЛИХОРАДКА» составляет 25 800 000 (двадцать пять миллионов восемьсот тысяч) белорусских рублей. Всего 24 денежных приза, каждый по 1 075 000 (один миллион семьдесят пять тысяч) белорусских рублей.

Свидетельство о государственной регистрации правил проведения рекламной игры выдано Министерством торговли за № 728 от 28 мая 2007 года.

За здаровы лад жыцця

ХТО Ў ПАРЫЛЬНІ МАЦНЕЙШЫ ЗА ІНШЫХ?

Мацнейшыя парыльшчыкі жывуць у Мінску. Гэта даказалі мінчане ў ходзе адкрытага чэмпіянату Беларусі па спартыўнай саўне «Шчодры жар», які праходзіў у сталіцы на выратавальнай станцыі «Дразды». Усяго на старт спаборніцтваў, дзе выйграе той, хто даўжэй за ўсіх пратрымаецца ў гарачай парыльні, выйшлі 46 удзельнікаў. У мужчынскіх спаборніцтвах першае месца падзялілі прадстаўнікі мінскай каманды «Шчодры жар» Аляксандр Катлабай і Юрый Башко, — пры тэмпературы 11° С яны паказалі ў фінале час 7 хвілін 48 секунд. Прадстаўнікі гэтай жа каманды вызначыліся і ў жаночых спаборніцтвах.

Першае месца дасталося трохразовай чэмпіёнцы свету па спартыўнай саўне Наталлі Трыфанавай, якая паказала час 4 хвіліны 42 секунды, трэцяе месца засталося за Аленай Камковай — 3 хвіліны 40 секунд. Па выніках спаборніцтваў будзе сфарміравана зборная Беларусі, якая выступіць у ліпені на міжнародных спаборніцтвах па спартыўнай саўне ў Расіі і Эстоніі, а таксама ў жніўні на сусветным першынстве ў Фінляндыі.

Ігар ГОЛАД,
«Мінск-Навіны».

Дзве даты

1 чэрвеня

1862 год — выйшаў першы нумар «Мужыцкай праўды» — першай беларускамоўнай рэвалюцыйна-дэмакратычнай газеты. Яе рэдагавалі К. Каліноўскі, В. Урублеўскі і інш. Выдавалася да ліпеня 1863 года.

1962 год — у Савецкім Саюзе цэны на малако, мяса, масла і яйкі ў сярэднім былі павышаны на 25—30 працэнтаў. У той жа дзень у Новачаркаску (Растоўская вобл.) адбыліся масавыя выступленні рабочых. Мірная дэманстрацыя была расстраляна войскамі: загінулі 24 чалавекі, 39 было паранена (сярод загінулых і параненых былі жанчыны і дзеці). Сямёра ўдзельнікаў хваляванняў былі расстраляны па прыгавору Вярхоўнага суда РСФСР.

Цытата дня:

«Ніколі не давярай падначаленаму, які не бачыць хібаў у свайго начальніка».

Джон Колінз.

POST factum

ЗВОЛЬНІЛІ ЗА ВЯЛІКІЯ ГРУДЗІ

Менавіта бюст стаў для 29-гадовай немкі Аніны Ульрых прычынай страты працоўнага месца. Паводле слоў яе былога начальніка, занадта вялікія грудзі дзяўчыны не адпавядалі іміджу кампаніі (Аніна была агентам па нерухомасці).

Беспрацоўнай маладая немка не засталася: яшчэ падчас працы ў агенцтве яна актыўна асвойвала работу мадэлі, а пасля звальнення цалкам прысвяціла сябе мадэльнаму бізнэсу. Як прызналася сама гераіня, яна з дзяцінства марыла мець вялікі бюст. Аніна ў захапленні ад пластычных аперацый, і як толькі выдалася магчымасць, павялічыла сабе грудзі на некалькі памераў, пасля чаго прадмет яе гонару (паводле пераканання самой дзяўчыны) стаў самым вялікім ва ўсёй Еўропе.

Звольнілі Аніну пасля паездкі ў Італію, дзе падчас фотасесіі для эратычнага часопіса дзяўчына пазіравала топлес. Калі здымкі пабачыў дырэктар яе агенцтва па нерухомасці, то адразу прапанаваў збіраць уласныя рэчы і шукаць новае месца працы. «Фатаграфіі выдатныя, аднак іх апублікаванне нанесла б удар па іміджу кампаніі,» — патлумачыў ён сваё рашэнне. Маладую немку такі паварот падзей не засмуціў. Яна збіраецца адкрыць сваё ўласнае агенцтва нерухомасці і прывабліваць кліентаў, размясціўшы свой бюст на візітоўках. «Кожную раніцу, калі я гляджу на сябе ў люстэрка, адчуваю сябе шчаслівай, — прызналася Ульрых. — Не разумею, чаму мой бос лічыць, што гэта перашкаджае яго кампаніі».

ХУЛІГАНАМ — УВАХОД БЯСПЛАТНЫ... У ТУРМУ

Турма брытанскага графства Ёрк арганізавала выставу, каб паказаць парушальнікам грамадскага спакою, як каралі за правіннасці некалькі сотняў гадоў таму.

Прычым уваход тым, хто атрымаў забаронныя прадпісанні за антысацыяльныя паводзіны, зрабілі бясплатным. Увогуле выдача забаронных ордэраў практыкуецца ў Вялікабрытаніі з 1999 года. І штогод іх колькасць няўхільна расце. Кампетэнтныя органы могуць выдаць распараджэнне на забарону канкрэтнай асобе займацца пэўным відам дзейнасці. Непаўналетняму хулігану, які псаваў жыццё суседзям, могуць забараніць пакідаць дом пасля пэўнай гадзіны, прафесійнаму ўгоншчыку аўтамабіляў — з'яўляцца на паркоўках. «Мы імкнёмся паказаць, што за злачынствы, якія здзейснілі гэтыя людзі, раней высылалі і нават вешалі, — патлумачыла менеджар турмы Хелен Дуглас. — Я ні ў якім разе не выступаю за вяртанне такіх жорсткіх мераў, аднак усё ж наша выстава павінна шакіраваць уладальнікаў забаронных прадпісанняў і прадэманстраваць: што з імі магло здарыцца, калі б яны жылі пару сотняў гадоў таму».

Цікава, што прадастаўленне бясплатнага ўваходу на выставу парушальнікам грамадскага спакою не выклікала адабрэння ў астатніх законапаслухмяных грамадзян. «Гэты грамадскі трук зайшоў занадта далёка, людзям патрэбна абарона ад антысацыяльных паводзінаў, а ёрская турма дае прывілеі ўладальнікам забарончых ордэраў», — заявіў член мясцовага ўпраўлення Х'ю Бэйлі. «Гэта агідна! Атрымліваецца, калі я захачу схадзіць на гэтую выставу, то павінен буду заплаціць, а калі пойдзе той, хто пракалоў мне шыны, ён зможа зрабіць гэта бясплатна», — абураўся мясцовы жыхар, які неаднаразова цярпеў ад хуліганаў.

БАГІНЯ СЭКСУ ПА ТЭЛЕФОНЕ АКАЗАЛАСЯ... МУЖЧЫНАМ

38-гадовы галандзец Фрэнсіс Капель пад выглядам жанчыны амаль год працаваў у службе «сэкс па тэлефоне прэміўм-класа», аднак вырашыў кінуць прыбытковы бізнэс. Яго пачало мучыць сумленне з-за дзесяткаў падманутых кліентаў.

Парадыст па прызванню, ён доўга не мог знайсці прымянення свайму таленту, пакуль не прыйшоў у службу. Ён выбраў псеўданім Элен і настолькі таленавіта падмяняў голас, што пакарыў сотні мужчын. Яны «завісалі» на лініі гадзінамі, настойвалі на сустрэчы, пакідалі свае імёны, тэлефоны, адрасы. Такая папулярнасць дазволіла вынаходліваму галандцу зарабіць салідную суму грошай.

Служба занятасці насельніцтва Нідэрландаў аднеслася да арыгінальнага месца працы Капеля з адабрэннем, значыць, яму не трэба плаціць грашовую дапамогу. Аднак сам Капель, як паведамляе выданне De Telegraaf, пасля 10 месяцаў працы вырашыў звольніцца. Яму падаецца, што ён зарабляе махлярствам. Яму вельмі шкада мужчын, якія патрацілі столькі грошай на тэлефонныя размовы з ім, бо гэта ж цэлае багацце.

СРЭБНАЯ БЯЛІЗНА ВЫРАТУЕ АД БЯСПЛОДДЗЯ?

Вытворцы мужчынскай бялізны збіраюцца выратаваць прадстаўнікоў моцнага полу, якія карыстаюцца мабільнымі тэлефонамі, ад бясплоддзя. Пры дапамозе... срэбных трусоў.

Распрацоўшчыкі новай лініі мужчынскіх трусоў перакананыя, што выпраменьванне сотавага тэлефона надзвычай шкоднае для спермы. Выратаванне — менавіта ў спецыяльных срэбных трусах, якія абараняюць сперматазоіды ад радыяцыйных выпраменьванняў. Першым ахвотнікам кампанія аддасць трусы бясплатна.

Такая бялізна выпускаецца швейцарскай фірмай ISA bodywear. Галоўнай яе асаблівасцю з'яўляюцца зашытыя ў пярэднюю частку трусоў срэбныя пласцінкі, якія «гасяць» радыяцыйныя патокі ад мабільніка. У эфектыўнасці «рэвалюцыйных плавак» перакананы іх вынаходнік Андрэас Залман: калі змясціць мабільнік у такую бялізну і з другога тэлефона патэлефанаваць на яго, аператар скажа, што абанент «па-за зонай доступу». Сетка ў цудоўных трусах не ловіцца.

Больш нічым асаблівым срэбныя трусы не вылучаюцца. Асноўны матэрыял, які выкарыстоўваецца пры іх пашыве, — бавоўна і лайкра. Іх можна мыць у пральнай машыне і пры тэмпературы 60 градусаў па Цэльсію. Вось толькі каляровая гама выключна сціплая: трусы са срэбрам выпускаюцца толькі чорнымі.

Кампанія прапанавала 500 швейцарскім добраахвотнікам бясплатна выпрабаваць на сабе абарончыя функцыі плавак. Для гэтага трэба запоўніць анкету і чакаць бандэроль з трусамі ад фірмы. У свабодны продаж цудоўная бялізна паступіць па цане 25 долараў.

Навуковая грамадскасць пакуль канчаткова не вызначылася, ці сапраўды выпраменьванне мабільнікаў шкоднае для рэпрадуктыўнай функцыі чалавека, аднак распрацоўшчыкі срэбных плавак раюць перастрахавацца і абавязкова насіць іх прадукцыю.

ПАНЯДЗЕЛАК, 4 ЧЭРВЕНЯ

6.10, 16.45 Серыял «Агенцтва НЛС».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.35 Навіны.
7.05, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
7.20 Ты ўбачыш Першы!
7.25, 8.25, 11.50 Дзелавое жыццё.
7.45 Зона Х.
8.20 «Гатуем разам!»
8.50 Выпускны экзамен па матэматыцы за перыяд навучання на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі ў агульнаадукацыйных установах.
9.05, 19.55 Серыял «Адчайныя хатнія гаспадыні».
9.50 «Панарама тыдня».
10.55, 17.45 Серыял «Каханне як каханне».
12.10 Слова Мітрапаліта Філарэта на пачатак Пятрова посту.
12.20 Вострасюжэтная камедыя «Васабі».
14.00 У свеце матораў.
14.30 Вакол планеты.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Мультфільм.
15.50 Культурныя людзі.
16.15 Фігуры.
18.50, 23.55 Зона Х.
19.35 Час спорту.
21.00 Панарама.
21.40 Трылер «Паляванне на Вераніку».
0.00 Усе стыхіі.

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.05 Нашы навіны.
7.05 «Наша раніца».
9.05 Контуры.
10.10 «Дыханне планеты».
10.40 Бенефіс Алены Варабей.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.20 Навіны спорту.
12.00 «Малахаў+».
13.10 «Руская мільянеры. Расплата за поспех».
14.05 «Дэтэктывы».
14.35 «Кантрольная закупка».
15.05 «Лаліта. Без комплексаў».
16.15 Маст. фільм «Нябесны капітан і свет будучыні».
18.20 Серыял «Сябры».
18.55 Чакай мяне.
20.00 Час.
21.05 Ток-шоў «Выбар».
22.00 Серыял «Застацца ў жывых».
23.25 Трылер «Анаконда».
1.05 «Байцоўскі клуб».

7.00 Ранішняя падзарадка.
8.00, 17.30 Серыял «Белінда».
8.50, 15.50 Навіны культуры.
9.00 У гэты дзень.
9.05, 21.20 Серыял «Опера. Хронікі забойнага аддзела-3».
10.05 Дак. фільм «Акцэнт на часе».
10.35 Добрыя навіны.
11.05 Камедыя «Як я быў вундэркіндам».
12.10, 18.30 Серыял «Гарадскі раманс».
13.05 Тэлебарометр.
13.15 Серыял «Лінія абароны». 1-я серыя.
14.20 «Арбіты жыцця». Святлана Стацэнка.
14.45 Усё аб бяспецы.
15.15 Лёс чалавека. Сяргей Карастылёў.
16.05 Мультсерыял «Вакол шпіёны!-4».
16.30 Серыял «Таямнічы востраў».
16.55 Дак. серыял «Пятае вымярэнне».
19.25 Ядзім дома.
20.05 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
22.20 Дак. серыял «Голая навука». «Гнеў нябёсаў».
23.10 Серыял «Чаго баяцца мужчыны, або Сэкс у невялікім горадзе».

6.05, 17.20 «Міншчына».
6.15 «З чаго пачынаецца раніца».
7.30 «Тыдзень».
8.45 «Вялікае снеданне».
9.20 «Народжаныя ў СССР».
10.00 «Спартыўны тыдзень».
10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
10.40 «Анфас».
11.00, 18.25 «Пяць мінут да метро». Серыял.
12.00 «Фірменная гісторыя». Серыял.
13.00 «Есць кантакт».
13.50 «Прыватныя гісторыі».
14.35 «Бейблэйд». Мультсерыял.
15.15 «Султан Ібрагімаў — уладар рынга».
16.00 «Культурнае жыццё».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вячэра 3».
18.00 «Апошнія 24».
20.05 «СТБ-спорт».
20.20 «Добры вечар, малыш!».
20.30 «Добро пожаловаться».
20.50 «Салдаты 12». Серыял.
22.00 «Рэпарцёр СТБ».
22.55 «Карал накаўта»: Султан Ібрагімаў—Шэнан Брыгс.
23.55 «Сталічны футбол».
0.25 Маст. фільм «Мары і Брус».

6.00 Зараджайся!
7.30 «Разам».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Казахстан: старонкі гісторыі.
9.00 Спецпраект «Азербайджан: эканамічны цуд».
9.30 Любімыя акцёры: Лія Ахеджакава.
10.00 Маст. фільм «Калі я стану веліканам».
12.00, 22.25 Студыя 60—90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «Корцік».
13.45 Мільён пытанняў аб прыродзе.
14.00 Да дня нараджэння А.С. Пушкіна «Казка пра цара Салтана».
15.00 «Хіт-экспрэс».
16.00 Серыял «Максімо ў маім сэрцы».
17.00 «Самыя прыгожыя дамы».
18.00 Акцэнты.
18.15 Серыял «Пецярбургскія тайны».
19.15 «Цік-так».
19.30 Кірава, 17.
20.00 Рэспубліка — сёння.
21.00 Серыял «Чорны спіс».
22.00 Акцэнты+.

7.00 «Сад і агарод».
7.05, 21.05, 23.30 «Метэапрагноз».
7.10 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
7.20 Маст. фільм «Трое ў лодцы».
8.45 «К-гульня».
9.00 «Клуб 700».
9.30 Гурман-клуб.
9.50, 18.00 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
11.00 Маст. фільм «Легенды дзікага Захаду».
13.00 «Лаві момант!».
13.15 «Тэлечат — «8 канал».
13.30 «Жыццё, поўнае радасці».
16.55 Навіны кіно.
17.00 Серыял «Свавольнікі».
17.30 «Мультпарад».
19.00 Серыял «Гісторыя жывапісу».
19.30 «Сад і агарод плюс».
19.45, 21.10 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.50 Серыял «Лічбы».
20.45 «Вечарніца».
21.00 Інфармбюро «Міжнароднае».
21.15 Баявік «Эквілібрыум».

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.15 «Эфір як прадчуванне».
10.00 «Аншлаг і Кампанія».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.20 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.50 «Прыватнае жыццё».
12.45 Серыял «Самазванцы».
13.40 Весткі. Дзяжурная часць.
14.40 Камедыя «Дзядзькі для развітання».
16.20 «Ха». Маленькая камедыя.
16.40 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.10 «Кулагін і партнёры».
17.45 Серыял «Анёлахоўнік».
18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
19.45 Добрай ночы, малышы!
19.55 Серыял «Сонька Залатая Ручка».
21.00 Серыял «Плюс бясконцасць».
22.00 Серыял «Закон і парадак».
23.10 Весткі+.
23.25 «Мой сярэбраны шар. Аляксандр Шырвіндт».
0.20 «Сумленны дэтэктыў».
0.45 «Сінемания».

6.00 «Сёння раніцай».
9.00 «Агляд».
9.30 «Надзвычайнае здарэнне. Агляд за тыдзень».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
10.20 «Кулінарны паядынак».
11.15 «Кватэрнае пытанне».
12.10 «Следства вялі...».
13.25 Серыял «Адвакат».
15.05 «Асабліва небяспечны!».
15.35, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.30 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».
19.45 Серыял «Прыіск».
20.50 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў-6».
22.30 Серыял «Агент нацыянальнай бяспекі-5».

5.00 Канал «Настрой».
8.00, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 Маст. фільм «Белае золата».
9.50 «Дэтэктыўныя гісторыі». «Не знойдзеце! Забойца».
10.15, 0.25, 4.45 Пятроўка, 38.
10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
10.50 «Пастскрыптум».
11.55 Момант ісціны.
12.45 «Доказы віны». «Крывавыя вузы».
13.50 Мультпарад.
14.30 «У цэнтры падзей».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Ірына Грынёва ў праграме «Запрашае Барыс Ноткін».
17.45 «Самазванцы». Серыял.
18.55 Лінія абароны.
20.05 Баявік «Ваўкадаў».
Яна — агент крымінальнага вышуку, у чыю задачу ўваходзіць уцерціся ў давер да бандытаў і пасля здаць іх. Але аднойчы на яе шляху з'яўляецца былы каханы.
22.15 Падзеі. 25-я гадзіна.
22.45 «Нічога асабістага». «ЕДЗ: атэстат нясталасці».
23.25 «Збор сачыненняў». Гала-канцэрт харавой музыкі.
0.45 «Чыста англійскае забойства». Серыял.
2.20 «Адна справа на дваіх». Серыял.
3.15 «Не мей сто рублёў». Камедыя.

9.30, 2.00 Чэмпіянат свету. «Ралі Акраполіс».
10.00, 21.45, 0.00 Футбол. Еўра-2008. Адборачны турнір.
12.45, 21.30, 1.45 Тэніс. Гейм, сэт і матч.
13.00, 23.00 Тэніс. «Ралан Гарос».
22.00 Футбол. Маладзёжны фестываль у Францыі (U-21).
0.15 Байцоўскі клуб.
1.30 Футбол. Го-о-о-ол!!!

ФІЛЬМ ДНЯ

ПЕРШЫ 21.40 «ПАЛЯВАННЕ НА ВЕРАНІКУ» (ЗША—ІРЛАНДЫЯ—ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ, 2003 г.)

Узнагароды: нацыянальная кінапрэмія Ірландыі, прыз МКФ у Сан-Себасцьяне, прэмія Асацыяцыі палітычнага кіно (ЗША), 2003 г.

Рызыкуючы кар'ерай, жыццём і сям'ёй, яна здабывала самыя дакладныя факты. Але за гэты грамадзянскі і журналісцкі подзвіг ёй наканавана было заплаціць дарагую цану.

Рэжысёр — Джоэл Шумахер. **У ролях:** Кейт Бланшэт, Джэрард МакСорлі, Колін Фарэл, Сайэрэн Хайндз, Брэнда Фрыкер.

АЎТОРАК, 5 ЧЭРВЕНЯ

6.10, 16.45 Серыял «Агенцтва НЛС».
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.35 Навіны.
7.05, 9.05 Прэс-агляд.
7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
7.20, Ты ўбачыш Першы!
7.25, 8.25, 11.50 Дзелавое жыццё.
7.45 Зона Х.
8.20 «Гатуем разам!»
8.50 Выпускны экзамен па беларускай і рускай мовах за перыяд навучання на ўзроўні агульнай базавай адукацыі ў агульнаадукацыйных і спецыяльных установах.
9.10, 19.55 Серыял «Адчайныя хатнія гаспадыні».
10.00 Ранішняя хваля.
10.30, 17.45 Серыял «Каханне як каханне».
11.25 Дак. фільм «Зачараваныя балоты».
12.10 Час спорту.
12.35 Маст. фільм «Цыган». 1-я серыя.
14.25 Алімпійская віза. На шляху да Пекіна-2008.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Мультфільм.
15.45 Серыял «Старшакласнікі».
16.15, 0.15 Серыял «Дзядуля маёй мары».
18.50, 0.10 Зона Х.
19.35 Зямельнае пытанне.
21.00 Панарама.
21.40 Драма «Злачынства і пакаранне па-амерыканску».
0.00 Дзень спорту.

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны.
7.05 «Наша раніца».
9.05 Чакай мяне.
9.55, 22.10 Серыял «Застацца ў жывых».
10.50 «Ералаш».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25 Навіны спорту.
11.10 «Жарт за жартам».
12.00 «Малахаў+».
13.10 «Водпуск. Небяспечная зона».
14.05 «Дэтэктывы».
14.35 «Кантрольная закупка».
15.05 «Лаліта. Без комплексаў».
16.15 Серыял «Пячоры».
17.15 «Няхай гавораць».
18.20 Серыял «Сябры».
18.55 «Тацянін дзень». Серыял.
20.00 Час.
21.05 Серыял «Не радзіся прыгожай».
23.30 «Інтуіцыя. Знакі лёсу».

7.00 Ранішняя падзарадка.
8.00, 17.30 Серыял «Белінда».
8.50, 15.50 Навіны культуры.
9.00 У гэты дзень.
9.05, 21.20 Серыял «Опера. Хронікі забойнага аддзела-3».
10.00 Дак. серыял «Голая навука». «Гнеў нябёсаў».
10.50, 19.25 Ядзім дома.
11.25 Камедыя «Як я быў вундэркіндам».
12.30 Серыял «Гарадскі раманс».
13.20 ПРАсоўванне+.
13.35 Серыял «Лінія абароны».
14.30 Школа рамонту.
15.20 Святло далёкай зоркі. Юрый Тур.
16.10 Мультсерыял «Вакол шпіёны!-4».
16.30 Серыял «Таямнічы востраў».
16.55 Дак. серыял «Пятае вымярэнне».
18.30 Серыял «Расплата за грахі». 1-я серыя.
20.05 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
22.20 Дак. серыял «Голая навука». «Супервулкан».
23.10 «Шок-О-ЛАД».
0.05 Хакей. НХЛ. Фінал Кубка Стэнлі.

6.05, 17.20 «Міншчына».
6.15, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
8.40 «Добро пожаловаться».
9.00, 20.50 «Салдаты 12». Серыял.
10.00 «Сталічны футбол».
10.40 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
11.00, 18.25 «Пяць мінут да метро». Серыял.
12.00 «Татачкаў сынок». Серыял.
13.00 «Рэпарцёр СТБ»:
13.50, 22.55 «Студэнты 2». Серыял.
14.50 «Бейблэйд». Мультсерыял.
15.15 «Фантастычныя гісторыі»: «Ведзьмы эры Вадалея».
16.05 «Наш дом».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вячэра 3».
20.05 «СТБ-спорт».
20.20 «Добры вечар, малыш!».
20.30 «Аўтапанарама».
22.00 «Зоркі спорту»: «Дэвід Бэкхэм. Гісторыя футбаліста».
23.50 «Звышцяжкасць». Дак. фільм.
0.35 «Тэма дня».
0.40 «4400». Серыял.
1.25 «Баец». Серыял.

6.00 Зараджайся!
7.30, 18.15 Серыял «Пецярбургскія тайны».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Сямейны альбом.
9.00 Спецыяльны рэпартаж.
9.30 Любімыя акцёры: Маргарыта Церахава.
9.45 Нашы любімыя камедыі. Маст. фільм «Сабака на сене».
12.00, 22.25 Студыя 60—90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «Корцік».
13.45 Мільён пытанняў аб прыродзе.
14.00 Да дня нараджэння А.С. Пушкіна «Казка пра цара Салтана».
15.00 «Ведаем рускую».
16.00 Серыял «Максімо ў маім сэрцы».
17.00 Цацкі для дарослых.
18.00 Акцэнты.
19.15 «Цік-так».
19.30 Ток-шоў «Спрэчная тэрыторыя».
21.00 Серыял «Чорны спіс».
22.00 Акцэнты+.

7.00, 19.30 «Сад і агарод».
7.05, 10.55, 21.05, 23.45 «Метэапрагноз».
7.10 Маст. фільм «Белая галубка».
8.45 «К-гульня».
9.00 «Клуб 700».
9.30 «Каралі муай тай».
9.50, 18.00 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
10.50, 21.00 Інфармбюро «Міжнароднае».
11.00 Маст. фільм «Эквілібрыум».
13.00 «Лаві момант!».
13.15 «Тэлечат — «8 канал».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
16.55, 19.20 «Навіны кіно».
17.00 Серыял «Свавольнікі».
17.30 «Мультпарад».
19.00 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
19.40, 21.10 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.45 Серыял «Хросны бацька».
20.45 «Вечарніца».
21.15 Маст. фільм «Шакалад».
23.45 «Начны тэлечат».

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.15 «Савецкая імперыя. Народны аўтамабіль».
10.00, 19.55 Серыял «Сонька Залатая Ручка».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.20 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.50, 21.00 Серыял «Плюс бясконцасць».
12.45 Серыял «Самазванцы».
13.40 Весткі. Дзяжурная часць.
14.40 «Прыватнае жыццё».
15.30 Суд ідзе.
16.40 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.10 «Кулагін і партнёры».
17.45 Серыял «Анёлахоўнік».
18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
19.45 Добрай ночы, малышы!
22.00 Серыял «Закон і парадак».
23.10 Весткі+.
23.25 Эксперт.
23.35 «Народны маркіз. Ігар Дзмітрыеў».
0.25 «Свабодная піраміда. Чэмпіянат Еўропы-2007 па більярду».

6.00 «Сёння раніцай».
9.05 «Наша ўсё!».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
10.20 «Чыстасардэчнае прызнанне».
10.50 «Крымінальная Расія».
11.15 Серыял «Дальнабойшчыкі».
12.10 «Дзве праўды».
13.25, 19.40 Серыял «Прыіск».
14.15, 20.50 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў-6».
15.05 «Прафесія — рэпарцёр».
15.35, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.30 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».
22.30 Серыял «Агент нацыянальнай бяспекі-5».

5.00 Канал «Настрой».
8.00, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 Маст. фільм «Семсот трынаццаты» просіць пасадку».
9.40 «Дэтэктыўныя гісторыі». «Не знойдзеце! Забойца».
10.15, 23.30, 4.45 Пятроўка, 38.
10.30, 13.30, 16.30, 19.50 Падзеі.
10.50 Лінія абароны.
11.20, 1.55 «Адна справа на дваіх». Серыял.
12.25 «Залатая цешча». Серыял.
13.50 Мультпарад.
14.30 «Часы не выбіраюць». Серыял.
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Сялянская застава.
17.45 «Самазванцы». Серыял.
18.55 Тварам да горада.
20.05 Баявік «Урок выжывання».
22.05 Падзеі. 25-я гадзіна.
22.35 «Скандальнае жыццё» з Вольгай Б. «Развод па-руску».
23.50 Камедыя «Вельмі дзікія штучкі».
2.45 «Ваўкадаў». Маст. фільм.
4.25 Мультфільм.

9.30, 11.00, 20.45, 21.45 Футбол. Еўра-2008. Адборачны турнір.
9.45 Веславанне. Кубак свету ў Аўстрыі.
12.45, 20.30 Тэніс. Гейм, сэт і матч.
13.00, 23.00 Тэніс. «Ралан Гарос».
22.00 Бокс. М. Валуеў—Р. Чагаеў.
0.00 Аўтаспорт. Чэмпіянат свету ў класе «Турынг».
0.30 Чэмпіянат свету. «Ралі Акраполіс».
1.30 Спідвей. Гран-пры Швецыі.

ФІЛЬМ ДНЯ

ПЕРШЫ 21.40 «ЗЛАЧЫНСТВА І ПАКАРАННЕ ПА-АМЕРЫКАНСКУ» (ЗША, 2000 г.)

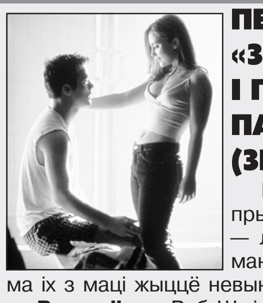

Разанна — адна з першых прыгажунь у школе, яе прыяцель — лепшы ігрок футбольнай каманды і мара дзяўчынак, але дома іх з маці жыццё невыноснае.

Рэжысёр — Роб Шміт. **У ролях:** Моніка Кіна, Элен Баркін, Майкл Айрансайд, Вінсент Картайзер.

СЕРАДА, 6 ЧЭРВЕНЯ

6.00, 16.45 Серыял «Агенцтва НЛС».
6.45, 23.45 Дзень спорту.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.20 Навіны.
7.05, 9.05 Прэс-агляд.
7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
7.20 Ты ўбачыш Першы!
7.25, 8.25, 11.50 Дзелавое жыццё.
7.45, 8.45 Зона Х.
8.20 «Гатуем разам»
9.10 Серыял «Адчайныя хатнія гаспадыні». Заключная серыя.
9.55 Здароўе.
10.25, 17.45 Серыял «Каханне як каханне».
11.25 Дак. серыял «Некранутая прырода». 1-я серыя.
12.10 Зямельнае пытанне.
12.35 Меладрама «Цыган».
14.00 Дак. серыял «Экстрэмальныя падарожжы».
14.30 Час кіно.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Мультфільм.
15.50 Серыял «Дэтэктывы з табакеркі». 1-я серыя.
16.15, 0.00 Серыял «Дзядуля маёй мары».
18.50, 23.55 Зона Х.
19.35 Nota Bene.
19.55 Серыял «Д'ябал з Орлі». 1-я серыя.
Пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі і разгрому белай арміі расійскія арыстакраты вымушаны былі эміграваць за граніцу.
21.00 Панарама.
21.40 Трылер «З днём нараджэння, Лола».

Кватэра Лолы ў дзень яе нараджэння выбрана кілерамі для замаху на прэзідэнта. Яна становіцца заложніцай і ... асноўнай перашкодай ажыццяўлення плана.

Тэхнічная прафілактыка Геранёвскага цэха УКВР з 9.05 да 17.00.

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 19.30, 23.45 Нашы навіны.
7.05 «Наша раніца».
9.05 «Тацянін дзень». Серыял.
10.00 Серыял «Застацца ў жывых».
10.50 «Ералаш».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 20.45, 0.00 Навіны спорту.
11.10 Серыял «Не радзіся прыгожай».
12.00 «Малахаў+».
13.10 «Інтуіцыя. Знакі лёсу».
14.05 «Дэтэктывы».
14.35 «Кантрольная закупка».
15.05 «Лаліта. Без комплексаў».
16.15 Серыял «Пячоры».
17.15 «Няхай гавораць».
18.20 Серыял «Сябры».
18.55 «Зоркі гумару».
20.00 Футбол. Адборачны матч чэмпіянату Еўропы-2008. Балгарыя—Беларусь.
22.00 Футбол. Адборачны матч чэмпіянату Еўропы-2008. Харватыя—Расія.
0.05 «Адрынутыя. Гісторыя кахання».

7.00 Ранішняя падзарадка.
8.00, 17.30 Серыял «Белінда».
8.50, 15.50 Навіны культуры.
9.00 У гэты дзень.
9.05, 21.20 Серыял «Опера. Хронікі забойнага аддзела-3».
9.55 Дак. серыял «Голая навука». «Супервулкан».
10.45, 19.25 Ядзім дома.
11.20 Маст. фільм «Летнія ўражанні аб планеце Z».
12.30, 18.30 Серыял «Расплата за грахі».
13.15 ПРАсоўванне+.
13.30 Серыял «Лінія абароны».
14.20 Школа рамонту.
15.10 Плошча мастацтваў. Расціслаў Янкоўскі.
16.10 Мультсерыял «Вакол шпіёны!-4».
16.30 Серыял «Таямнічы востраў».
16.55 Дак. серыял «Пятае вымярэнне».
20.05 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
22.20 Дак. серыял «Голая навука». «Бермудскі трохвугольнік».
23.10 «Проста праграма».

6.05, 17.20 «Міншчына».
6.15, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
8.40 «Аўтапанарама».
9.00, 20.50 «Салдаты 12». Серыял.
10.00 «Цудоўнае далёкае». Відэафільм.
10.40 «Тэма дня».
10.45 «Урокі англійскай».
11.00 «Пяць мінут да метро». Серыял.
12.00 «Татачкаў сынок». Серыял.
13.00 «Зоркі спорту»: Дэвід Бэкхэм. Гісторыя футбаліста».
13.50, 22.55 «Студэнты 2». Серыял.
14.50 «Бейблэйд». Мультсерыял.
15.15 «Горад дзяцінства».
15.30 «Ecce homo».
16.00 «Новыя падарожжы дылетанта».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вячэра 3».
18.25 «Чужыя тайны». Серыял. 1-я серыя.

У невялікім правінцыйным гарадку надзвычайнае здарэнне: у бальніцу паступілі вучні правінцыйнага ліцэя з прыкметамі атручэння, але ні ў кога з супрацоўнікаў гімназіі няма ніякіх матываў злачынства.

20.05 «СТБ-спорт».
20.20 «Добры вечар, малыш!».
20.30 «Закон і крымінал».
22.00 «Мінск і мінчане».
22.30 «Рэактыўны бокс».
0.20 «4400». Серыял.
1.10 «Баец». Серыял.

6.00 Зараджайся!
7.30, 18.15 Серыял «Пецярбургскія тайны».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Паэзія Арменіі.
9.00 Мар, дзейнічай, будзь!
9.30, 19.30 Ток-шоў «Спрэчная тэрыторыя».
10.30 Дак. серыял «Гісторыі злачынстваў».
12.00, 22.25 Студыя 60—90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «Корцік».
13.45 Мільён пытанняў аб прыродзе.
14.00 Да дня нараджэння А.С. Пушкіна. «Казка пра залатога пеўніка».
15.00 Планета VISION прадстаўляе...
16.00 Серыял «Максімо ў маім сэрцы».
17.00 Следчыя і экстрасэнсы.
18.00 Акцэнты.
19.15 «Цік-так».
21.00 Серыял «Чорны спіс».
22.00 Акцэнты+.

7.00, 19.30 «Сад і агарод».
7.05, 10.55, 21.05, 23.30 «Метэапрагноз».
7.10 Маст. фільм «Жанчына пад дажджом».
8.45 «Топ-8».
9.00 «Мультпарад».
9.30 «Адшукваецца адпачынак».
9.50, 18.00 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
10.50, 21.00 Інфармбюро «Міжнароднае».
11.00 Маст. фільм «Шакалад».
13.00 «Лаві момант!».
13.15 «Тэлечат — «8 канал».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Серыял «Свавольнікі».
17.30 «К-відэа» для дзяцей.
19.00 Гурман-клуб.
19.20 «Навіны кіно».
19.40, 21.10 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.45 Серыял «Хросны бацька».
20.45 «Вечарніца».
21.15 Камедыя «Інтуіцыя».
23.35 «Начны тэлечат».

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.00 Прафілактыка.
15.30 Суд ідзе.
16.40 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.00, 19.00 Весткі.
17.10 «Кулагін і партнёры».
17.45 Серыял «Анёлахоўнік».
18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
19.45 Добрай ночы, малышы!
19.55 Серыял «Сонька Залатая Ручка».
21.00 Серыял «Абаронца».
22.00 Серыял «Закон і парадак». ЗША.
23.10 Весткі+.
23.25 «Хай заўжды буду я. Леў Ашанін».
0.15 «Свабодная піраміда. Чэмпіянат Еўропы-2007 па більярду».

6.00 «Сёння раніцай».
9.05 «Наша ўсё!».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
10.20 «Пакой адпачынку». Эла Памфілава.
10.45 «Крымінальная Расія».
11.15 Серыял «Дальнабойшчыкі».
12.05 Ток-шоў «Дзве праўды».
13.25, 19.40 Серыял «Прыіск».
14.15, 20.50 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў-6».
15.05 «Жаночы погляд». Кацярына Раждзественская.
15.35, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.30 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».
22.30 Серыял «Агент нацыянальнай бяспекі-5».

5.00 Канал «Настрой».
8.00, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 «Тайна Залатой гары». Маст. фільм.
9.35 «Згублены «Мір». Дак. фільм.
10.15, 23.20 Пятроўка, 38.
10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
10.50 «У цэнтры ўвагі». «Тайны шоў-бізнэс».
11.20, 2.25 «Адна справа на дваіх». Серыял.
12.25 «Залатая цешча». Серыял.
13.50 Без рэпетыцый.
14.30 «Часы не выбіраюць». Серыял.
15.30 Новая «Часінка».
16.55 «Рэзананс».
17.15 «21 кабінет».
17.45 «Самазванцы». Серыял.
18.55 «У цэнтры ўвагі». «З чаго пачынаецца дзяцінства».
20.05 Баявік «Гадзіннікавы механізм».
21.55 Падзеі. 25-я гадзіна.
22.25 «Вуліца твайго лёсу». «530 дзён да загаду».
23.40 Футбол. «Тарпеда» (Масква)—«Зорка» (Іркуцк).
0.40 Эдрыян Броўдзі ў трылеры «Кісларод».
3.15 «Сямсот трынаццаты» просіць пасадку». Маст. фільм.
4.25 Мультфільм.

9.30, 21.15, 0.30 Футбол. Еўра-2008. Адборачны тур.
9.45 Чэмпіянат свету. «Ралі Акраполіс».
10.45 Спідвей. Гран-пры Швецыі.
11.45, 13.00, 1.30 Тэніс. «Ралан Гарос».
12.45, 21.00 Тэніс. Гейм, сэт і матч.
21.30, 0.25 Парусны спорт.
21.35, 22.45 Выбранае па серадах.
21.40 Конны спорт.
22.50 Гольф.

ФІЛЬМ ДНЯ

ТБЦ 0.40 «КІСЛАРОД» (ЗША, 1999 г.)

Выкрадзена багатая свецкая дама. Яе муж атрымлівае шакіруючае пасланне: калі на працягу сутак выкрадальніку не будзе выплачаны шчодры выкуп, яго ахвяра задыхнецца, пахаваная жывой дзесьці ў лясах штата Нью-Ёрк.

Рэжысёр — Рычард Шэпард. **У ролях:** Эдрыян Броўдзі, Мора Цірні, Джэймс Нотан.

ЧАЦВЕР, 7 ЧЭРВЕНЯ

6.00, 16.45 Серыял «Агенцтва НЛС».
6.45, 0.25 Дзень спорту.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.00 Навіны.
7.05, 9.05 Прэс-агляд.
7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
7.20 Ты ўбачыш Першы!
7.25, 8.25, 11.50 Дзелавое жыццё.
7.45 Зона Х.
8.20 «Гатуем разам!»
8.50 Выпускны экзамен па матэматыцы за перыяд навучання на ўзроўні агульнай базавай адукацыі ў агульнаадукацыйных установах.
9.10, 19.55 Серыял «Д'ябал з Орлі».
9.55 Галерэя вобразаў.
10.25, 17.45 Серыял «Каханне як каханне».
11.25 Дак. серыял «Некранутая прырода».
12.10 Nota Bene.
12.35 Меладрама «Цыган».
14.00 Дак. серыял «Экстрэмальныя падарожжы».
14.30 КампаС.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Мультфільм.
15.50 Серыял «Дэтэктывы з табакеркі».
16.15, 0.40 Серыял «Дзядуля маёй мары».
18.50, 0.35 Зона Х.
19.35 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.40 Фігуры.
22.10 Трылер «Вялікія стаўкі».

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Нашы навіны.
7.05 «Наша раніца».
9.05 Маст. фільм «Залатая Макены».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25 Навіны спорту.
11.35 «Ералаш».
12.00 «Малахаў+».
13.10 «Адрынутыя. Гісторыя кахання».
14.05 «Дэтэктывы».
14.35 «Кантрольная закупка».
15.05 «Лаліта. Без комплексаў».
16.15 Серыял «Пячоры».
17.15 «Няхай гавораць».
18.20 Серыял «Сябры».
18.55 «Тацянін дзень». Серыял.
20.00 Час.
21.05 Серыял «Не радзіся прыгожай».
22.10 Серыял «Застацца ў жывых».
23.30 «Руская рулетка».

7.00 Ранішняя падзарадка.
8.00, 17.30 Серыял «Белінда».
8.50, 15.50 Навіны культуры.
9.00 У гэты дзень.
9.05, 21.20 Серыял «Опера. Хронікі забойнага аддзела-3».
10.00 Дак. серыял «Голая навука». «Бермудскі трохвугольнік».
10.55, 19.25 Ядзім дома.
11.30 Маст. фільм «Летнія ўражанні аб планеце Z».
12.40, 18.30 Серыял «Расплата за грахі».
13.30 ПРАсоўванне+.
13.45 Серыял «Лінія абароны».
14.45 Сезон у дачы.
15.15 Гаспадар.
16.10 Мультсерыял «Вакол шпіёны!-4».
16.30 Серыял «Таямнічы востраў».
16.55 Дак. серыял «Пятае вымярэнне».
20.05 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
22.20 Дак. серыял «Голая навука». «Акулы атакуюць».
23.05 Баскетбол. НБА. Фінал.
23.35 Хакей. НХЛ. Фінал Кубка Стэнлі.

6.05, 17.20 «Міншчына».
6.15, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
8.40 «Закон і крымінал».
9.00, 20.50 «Салдаты 12». Серыял.
10.00 «Рэактыўны бокс».
10.40 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
11.00, 18.25 «Чужыя тайны». Серыял.
12.00 «Татачкаў сынок». Серыял.
13.00 «Добры дзень, доктар!».
13.50, 22.55 «Студэнты 2». Серыял.
14.50 «Бейблэйд». Мультсерыял.
15.15 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
16.00 «Лёсу свайго гаспадары».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вячэра 3».
20.05 «СТБ-спорт».
20.20 «Добры вечар, малыш!».
20.30 «Аўтапанарама».
22.00 «Асабістыя інтарэсы».
23.50 «Сталкер».
0.20 «Тэма дня».
0.25 «4400». Серыял.
1.15 «Баец». Серыял.

6.00 Зараджайся!
7.30, 18.15 Серыял «Пецярбургскія тайны».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Арт-рэвалюцыя.
9.00 Каму на Русі жыць добра.
9.30, 19.30 Ток-шоў «Спрэчная тэрыторыя».
10.30 Дак. серыял «Гісторыі злачынстваў».
12.00, 22.25 Студыя 60—90.
12.15, 22.30 Кіно-Індыя. «Калі ты не са мной».
13.45 Мільён пытанняў аб прыродзе.
14.00 Да дня нараджэння А.С. Пушкіна «Казка пра папа і работніка яго Балду».
15.00 Дак. серыял «Вы гэта бачылі?».
16.00 Серыял «Максімо ў маім сэрцы».
17.00 З першых рук з Бергам Вольфам.
18.00 Акцэнты.
19.15 «Цік-так».
21.00 Серыял «Чорны спіс».
22.00 Акцэнты+.

7.00 «Сад і агарод».
7.05, 10.55, 21.00 «Метэапрагноз».
7.10 Маст. фільм «Супраць ветру».
8.45, 17.30 «Мультпарад».
9.00 «Дом жывых гісторый».
9.30 «Магелан» — «Падарожжа са смакам».
9.50, 18.00 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
10.50 Інфармбюро «Міжнароднае».
11.00 Маст. фільм «Інтуіцыя».
13.00 «Лаві момант!».
13.15 «Тэлечат — «8 канал».
13.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Серыял «Свавольнікі».
19.00 «Легенда аб вялікім Але».
19.20 «Сад і агарод плюс».
19.35 «К-гульня».
19.40, 21.20 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.45 Серыял «Хросны бацька».
20.45 «Вечарніца».
21.05 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
21.25 Гістарычная драма «Пунсовая літара».
23.25 «Навіны кіно».
23.30 «Начны тэлечат».

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.10 «Вар'яцтва Барыса Андрэева».
10.00 Серыял «Сонька Залатая Ручка».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.20 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.50, 21.00 Серыял «Абаронца».
12.45 Серыял «Самазванцы».
13.40 Весткі. Дзяжурная часць.
14.40 «Прыватнае жыццё».
15.30 Суд ідзе.
16.40 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.10 «Кулагін і партнёры».
17.45 Серыял «Анёлахоўнік».
18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
19.45 Добрай ночы, малышы!
19.55 «Сонька Залатая Ручка. Канец легенды».
22.00 Серыял «Закон і парадак».
23.10 Весткі+.
23.25 Эксперт.
23.35 «Аляксандр Марынеска. Атака стагоддзя».
0.25 «Свабодная піраміда. Чэмпіянат Еўропы-2007 па більярду».

6.00 «Сёння раніцай».
9.05 «Наша ўсё!».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
10.20 «Турдыкла».
10.50 «Крымінальная Расія».
11.15 Серыял «Дальнабойшчыкі».
12.05 «Дзве праўды».
13.25, 19.45 Серыял «Прыіск».
14.15, 20.50 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў-6».
15.05 «Іх норавы».
15.35, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.30 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».
22.25 «Да бар'ера!».
23.25 «Кабарэ сто зорак. Шоў Боба Грэка».

5.00 Канал «Настрой».
8.00, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 Маст. фільм «Выпадак у квадраце 36—80».
9.35 «Блакітны бант Атлантыкі». Дак. фільм.
10.15, 23.40, 4.45 Пятроўка, 38.
10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
10.50 «У цэнтры ўвагі». «З чаго пачынаецца дзяцінства».
11.20, 1.55 «Адна справа на дваіх». Серыял.
12.25 «Залатая цешча». Серыял.
13.50 Марш-кідок.
14.30 «Часы не выбіраюць». Серыял.
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 «Рэальныя гісторыі». «Смяротны дайвінг».
17.45 «Самазванцы». Серыял.
18.55 «У цэнтры ўвагі». «Справа антыквараў».
20.05 Баявік «Крутыя: смяротнае шоў».
22.15 Падзеі. 25-я гадзіна.
22.45 «Доказы віны». «Забойца паняволі».
0.00 Трылер «Начны дазор».

Агенты ЦРУ Майк і Сабіна атрымліваюць заданне знайсці скрадзеную карціну Рэмбрандта «Начны дазор». Пошукі прыводзяць іх у Ганконг.

2.45 «Скандальнае жыццё з Вольгай Б.». «Развод па-руску».
3.25 «Тайна Залатой гары». Маст. фільм.

9.30, 14.45, 19.00, 2.15 Тэніс. Гейм, сэт і матч.
9.45 Аўтаспорт. Чэмпіянат свету ў класе «Турынг».
10.15 Конны спорт.
11.15, 19.15, 21.45 Футбол. Еўра-2008. Адборачны турнір.
13.45, 23.45 Тэніс. «Ралан Гарос».
20.00, 22.00 Футбол. Маладзёжны фестываль у Францыі (U-21).
0.45 Байцоўскі клуб.
2.00 Футбол. Еўра-2008.

ФІЛЬМ ДНЯ

ПЕРШЫ 22.10 «ВЯЛІКІЯ СТАЎКІ» (ЗША, 2000 г.)

По зялёнаму сукну лётаюць хуткія шары, вялікія стаўкі кружаць галаву, і ігракі твораць на вачах у публікі сапраўдныя цуды. Камусьці ў гэты дзень чакае трыумф, а камусьці — знішчальнае паражэнне.

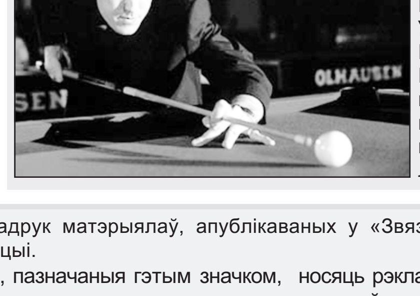

Рэжысёр — Марс Калахан. **У ролях:** Чэз Палмінтэры, Крыстафер Уокен, Род Стайгер, Элісан Іствуд, Марс Калахан.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, А. МЯСНІКОЎ, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287-19-19; аддзелаў: пісьмаў — 287-18-64, падпіскі і распаўсюджвання — 287-18-51, юрыдычнага — 287-19-68, сакратарыята — 292-05-82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292-44-12; «Мясцовае самакіраванне» — 292-21-03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20-37-98, Віцебску: 24-31-92, Гродне: 43-25-29, Гомелі: 74-13-92, Баранавічах: 7-26-02, Магілёве: 32-74-31; бухгалтэрыі: 292-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах тэл./факс: 287-17-79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292-04-52.
html: www.zviazda.by E-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з аўтарамі. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 34.660. Індэкс 63850. Зак. № 2950. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ПЯТНІЦА, 8 ЧЭРВЕНЯ

Першы канал

6.00, 16.50 Серыял «Агенцтва НЛС».
6.50, 0.35 Дзень спорту.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.10 Навіны.
7.05, 9.05 Прэс-агляд.
7.10, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».
7.20 «Ты ўбачыш Першы!».
7.25, 8.25, 11.50 «Дзелавое жыццё».
7.45, 8.45 Зона Х.
8.20 «Гатуем разам!».
9.10, 19.55 Серыял «Д'ябал з Орлі».
9.55 «Шпілька».
10.25, 17.50 Серыял «Каханне як каханне».
11.25 Дак. серыял «Некранутая прырода».
12.10 «Сфера інтарэсаў».
12.30 Меладрама «Цыган».
14.05 Дак. серыял «Экстрэмальныя падарожжы».
14.30 «Альманах падарожжаў».
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Мультфільмы.
15.55 Серыял «Дэтэктывы з табакеркі».
16.20, 0.45 Серыял «Дзядуля маёй мары».
19.35 Зона Х.
21.00 «Панарама».
21.40 «Культурныя людзі».
22.10 Баявік «Апрэль».
Дзетдомавец Пётр Апрэль вымушаны прыняць ад «хроснага бацькі» мафіі заказ на ўстараненне дзвюх асобаў.

НТ

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.25 Нашы навіны.
7.05 «Наша раніца».
9.05 Серыял «Таццянін дзень».
10.00 Серыял «Застацца ў жывых».
10.50 Ералаш.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.40 Навіны спорту.
11.10, 21.05 Серыял «Не радзіся прыгожай».
12.00 «Малахаў+».
13.10 «Дзеці зорак».
14.05 «Дэтэктывы».
14.35 «Кантрольная закупка».
15.05 «Лаліта. Без комплексаў».
16.15 Серыял «Пячорын».
17.15 «Няхай гавораць».
18.20 Серыял «Сябры».
18.55 «Поле цудаў».
20.00 Час.
22.10 «Сярэбраны грамафон».
23.45 Маст. фільм «Даверся мужчыне».
1.35 Маст. фільм «Час падзення».

ЛАД

7.00 «Ранішняя падзарадка».
8.00, 17.30 Серыял «Белінда».
8.50, 15.50 Навіны культуры.
9.00 «У гэты дзень».
9.05 Серыял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела-3».
10.00 Дак. серыял «Голая навука». «Акулы атакуюць».
10.50 «Ядзім дома».
11.20 Фільм-казка «Чараўнік Ізумруднага горада».
12.30, 18.30 Серыял «Расплата за грахі».
13.20 «ПРАсоўванне+».
13.30 Серыял «Лінія абароны».
14.30 «Алімпійская гісторыя». 1980 г. Масква.
15.20 Як гэта робіцца.
16.10 Мультсерыял «Вакол шпіёны!-4».
16.35 Серыял «Таямнічы востраў».
17.00 Дак. серыял «Пятае вымярэнне».
19.30 Усё пра бяспеку.
20.05 «Калыханка».
20.20 Беларуская часінка.
21.20 «Дэталі». Кінутыя дзеці.
21.50 «Правы чалавека».
22.05 Баскетбол. НБА. Фінал.
23.45 Драма «У адзін цудоўны дзень».

ТВ РЭН

6.05, 17.20 «Міншчына».
6.15, 7.40 «З чаго пачынаецца раніца».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
8.40 «Аўтапанарама».
9.00 Серыял «Салдаты 12».
10.00 «Сталкер».
10.40 «Тэма дня».
10.45 «Наша справа».
11.00, 18.25 Серыял «Чужыя тайны».
12.00 Серыял «Татачкаў сынок».
13.00 «Асабісты інтарэс».
13.50 Серыял «Студэнты 2».
14.50 «Бейблэйд». Мультсерыял.
15.15 «Відавочца прадстаўляе: самае шакіруючае».
16.00 «Ёсць кантакт».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вячэра 3».
20.05 «СТБ-спорт».
20.20 «Добры вечар, малыш».
20.30 Камедыя «Шлёпні яе, яна француожанка».

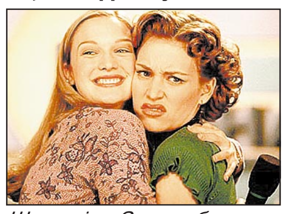
Школьніца Старла была сапраўднай каралевай маленькага тэхаскага горада. Але ў горад прыязджае па абмену французская студэнтка.

22.55 «Відзьма-нявідзьма».
23.30 «Бла-бла-шоў».
0.45 Трылер «Прывід у глыбіні».
2.15 «Па поўнай праграме».
2.55 Серыял «Уцёкі».

МИР

6.00 Зараджайся!
7.30 Серыял «Пецярбургскія тайны».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Хто лепшы за нас?
9.00 Даведнік.
9.30 Ток-шоў «Спрэчная тэрыторыя».
10.30 Дак. серыял «Гісторыі злачынстваў».
12.00, 22.25 Студыя 60—90.
12.15, 22.30 Кіно-Індыя. «Калі ты не са мной».
13.45 Мільён пытанняў аб прыродзе.
14.00 Дзіцячы сеанс. «Лебедзі Няпрадвы».
15.00 «Сливки общества».
16.00 Серыял «Максімо ў маім сэрцы».
17.00 «Вясельныя вар'яцтвы».
18.00 Акцэнты.
18.15 Парад парадаў: гр. «Ліцэй».
19.45 «Цік-так».
20.00 Лепшае з «Джэнтльмен-шоў».
21.00 Серыял «Бушыдо — шлях воіна».
22.00 Акцэнты+.

8 канал

7.00 «Сад і агарод плюс».
7.15, 10.50, 21.00, 23.45 «Метэапрагноз».
7.20 Маст. фільм «Накладныя вейкі».
8.55 «К-гульня».
9.00 «Дом жывых гісторый».
9.30 «Мультпарад».
9.50 Серыял «Палюбоўнікі пустыні».
11.00 Маст. фільм «Пунсовая літара».
13.00 «Лаві момант!».
13.15 «Тэлечат — «8 канал».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Маст. фільм «Чорны цюльпан».
18.40 «Дзіно».
19.00 «Магелан» — «Падарожжа з густам».
19.30 «Сад і агарод».
19.40, 21.25 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.45 Серыял «Хросны бацька».
20.45 «Вечарніца».
21.10 «Каралі муай тай».
21.30 Маст. фільм «Целаахоўнік».
23.50 «Начны тэлечат».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.15 «Сонька Залатая Ручка. Канец легенды».
10.00 Серыял «Сонька Залатая Ручка».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.20 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.50 Серыял «Абаронца».
12.45 Серыял «Самазванцы».
13.40 Весткі. Дзяжурная часць.
14.40 «Прыватнае жыццё».
15.30 Суд ідзе.
16.40 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.10 Серыял «Кулагін і партнёры».
17.45 Серыял «Анёлахоўнік».
18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
19.15 «Пятая студыя».
19.55 «Дзяжурны па краіне».
20.55 Драма «Набярэжная Арфеўр, 36».
23.10 Маст. фільм «Залатое дно».

НТВ Беларусь

6.00 «Сёння раніцай».
9.05 «Наша ўсё!».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.20 Дак. серыял «Пераможшыя смерць».
10.50 «Крымінальная Расія».
11.15 Серыял «Дальнабойшчыкі-2».
12.05 «Дзве праўды».
13.25 Серыял «Прыіск».
14.15 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў-6».
15.05 «Авіятары».
15.35 «Агляд. Выратавальнікі».
16.30 Серыял «Вяртанне Мухтара-2».
18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
19.45 «Зусім сакрэтна».
20.40 Камедыя «Мама, не бядуй-2».

У адным прыморскім горадзе пачынаецца перадвыбарная кампанія, а выбары ў сучаснай Расіі — гэта штосьці падобнае на стыхійнае бедства.

22.45 Драма «Псіхушка».

ТВ ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
8.00, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 Маст. фільм «Выпрабавальны тэрмін».
10.00 «Рэпарцёр».
10.15, 23.20 Пятроўка, 38.
10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
10.50 «У цэнтры ўвагі». «Справа антыкквараў».
11.20, 2.10 Серыял «Адна справа на дваіх».
12.25 Серыял «Залатая цешча».
13.50 Небяспечная зона.
14.30 Серыял «Часы не выбіраюць».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Нашы любімыя жывёлы.
17.45 Серыял «Самазванцы».
18.55 «У цэнтры ўвагі». «Выкрасці за 60 секунд».
20.05 Дак. фільм «Неапублікаваны спіс Хлебнікава».
20.55 Момант ісціны.
21.50 «Народ хоча ведаць». Ток-шоў.
22.50 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.40 Драма «Чалавек дажджу».

Бацька пакінуў багацце старэйшаму сыну, хвораму на аутызм. Лаўкач-малодшы збіраецца абвесці прастака-брата вакол пальца і атрымаць усё. Для гэтага трэба толькі выкрасці яго з палі-клінікі.

3.00 Маст. фільм «Выпадак у квадраце 36—80».
4.10 Мультфільмы.

EUROSPORT

9.30, 19.15 Футбол. Еўра-2008. Адборачны турнір.
12.45, 14.00, 23.00, 1.30 Тэніс. «Ралан Гарос».
13.45, 19.00, 2.15 Тэніс. Гейм, сэт і матч.
20.00 Пляжны валейбол. Сусветны тур у Харватыі.
21.00 Самыя дужыя людзі планеты.
22.00 Покер. Еўратур.
0.00 Рэстлінг.

ФІЛЬМ ДНЯ

АНТ 23.45 «ДАВЕРСЯ МУЖЧЫНЕ» (ЗША, 2005 Г.)

Дзве пары, дзве гісторыі кахання і поўнага расчаравання ў ім. Жанчыны адправіліся на пошукі новых адчуванняў, а мужчыны задумаліся, як захаваць старыя пачуцці.

Рэжысёр — Барт Фрэйндліх. **У ролях:** Ева Мендэс, Джуліяна Мур, Дэвід Духоўны, Білі Крадап.

СУБОТА, 9 ЧЭРВЕНЯ

Першы канал

6.35 Дзень спорту.
6.50 Мультфільмы.
7.25 Дак. серыял «Аматары жывёл».
7.50 Добрай раніцы, Беларусь!
9.00, 12.00, 15.00, 19.00 Навіны.
9.05 Здароўе.
9.45 «Тайны смак».
10.15 Шпілька.
10.55 «Альманах падарожжаў».
11.20 «Вось такія пірагі».
12.10 Камедыя «Дванаццаць крэслаў».
13.45 Дак. серыял «Жаночыя партрэты. Знакамітыя сем'і».
14.30 Існасць.
15.10 Навіны рэгіёна.
15.30 «Зямельнае пытанне».
15.50 Галерэя вобразаў.
16.25 Кухня гумару.
17.00 Зона Х.
17.25 Вакол планеты.
17.55 «Ваша лато».
19.10 Трагікамедыя «Кіно пра кіно».
Малады рэжысёр здымае трылер, але потым на пляцоўку прыязджае прадзюсар і прымае рашэнне ўсё памяняць.
21.00 Панарама.
21.40 «Беларусь — 12 балаў!». Канцэрт-акцыя ўдзельнікаў конкурсу «Еўрабачанне».
23.40 Музычны плэй-оф. Дзённікі.
0.10 «Формула-1». Гран-пры Канады. Кваліфікацыя.

НТ

7.00 «Суботняя раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 20.30 Нашы навіны.
9.05 Серыял «Сябры».
9.45 «Здароўе».
10.35 «Смак».
11.10 Мультсерыял «Фрэд пячорны чалавек».
11.20 «Дзікі маладняк». «Дом».
11.55 «Тэлечасопіс «Саюз».
12.40 Камедыя «Артыстка з Грыбава».
15.15 «Грамадзянскія шлюбы зорак».
16.10, 21.00 Навіны спорту.
16.15 Камедыя «Раз на раз не прыходзіцца».
17.50 Маст. фільм «Шчаслівы выпадак».
20.00 Вялікая палітыка.
21.05 «Розыгрыш».
22.25 Што? Дзе? Калі? Фінал.
23.55 Трылер «Паляўнічыя на розум».
1.45 Меладрама «Скура саламандры».

ЛАД

7.30 «Дабравест».
8.00 «Дзіцячая гадзіна».
9.05 Дак. серыял «Мільён пытанняў аб прыродзе».
9.15 Мультфільм.
9.30 Серыял «Уцёкі Артфула Доджэра».
9.55 Добрыя навіны.
10.30 Школа рамонту.
11.20 Дак. серыял «Невядомая планета». «Вяртанне да папуасаў».
12.15 Дэтэктыў «На рагу ля Патрыяршых».
16.10 «Спорт, спорт, спорт...».
16.40 Камедыя «Зорка сцэны».
18.25 Гандбол. Адборачны матч чэмпіянату Еўропы. Мужчыны. Беларусь—Швейцарыя.
19.55 Анекдот. LAD.
20.15 Меладрама «Толькі між намі».
22.00 Маст. фільм «Грэх. Гісторыя страсці».

ТВ РЭН

6.15 «Дэтэктыўныя гісторыі»: «Фальшывыя корачкі».
7.00 «Ваенная тайна».
7.45 «З дакладных крыніц».
8.00 «Прыгоды кенгуранят». Мультсерыял.
8.25 Серыял «Трое зверху».
9.10 «Голы кухар».
9.45 «Наш дом».
10.10 «Мінск і мінчане».
10.40 «Дэтэктыўныя гісторыі»: «Праклён алкагалічкі».
11.30 «Лёсам напісаныя радкі».
12.00 Серыял «КДБ у смокінгу».
13.00 «Огі і прусакі». Мультсерыял.
13.45 Дэтэктыў «І зноў Аніскін».
15.15 «Народжаныя ў СССР».
16.00 «Надзвычайныя гісторыі»: «Мужчыны вучацца раджаць».
16.55 «Відзьма-нявідзьма».
17.30 «Наша справа».
17.40 «Неверагодныя гісторыі».
18.05 «Рэтраманія».
19.30 «24 гадзіны».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Маст. фільм «Пік Дантэ».
21.50 «Далёкія сваякі».
22.20 Драма «Пагаварыз ёй».

У пошуках цікавага персанажа для артыкула журналіст Марко сустракаецца са знакамітай жанчынай-тарэра Лідзіяй.

0.20 «Рэкламны аблом».
0.45 Камедыя «Шлёпні яе, яна француожанка».

МИР

6.00, 15.00 Дак. серыял «Хіт-парад дзікай прыроды».
7.30 Мультсерыял «Рыплі ў пошуках».
8.00 Маст. серыял «Закон джунгляў».
8.30 Даведнік.
9.00, 17.00 Камедыйны кактэйль.
9.30 «Хіт-экспрэс».
10.30 Лепшае з «Джэнтльмен-шоў».
11.00 Мар, дзейнічай, будзь!
11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
12.00 Любімыя акцёры.
12.15 Казкі нашага дзяцінства. «Снежная каралева».
14.00 Студыя 60—90.
14.10 Казахстан: старонкі гісторыі.
16.00 Аднакашнікі: Г. Хазанаў.
18.10 Чамадан гісторый.
18.45 На мяжы магчымага.
19.45 «Цік-так».
20.00 Спецыяльны рэпартаж.
21.00 Кінаакцыя «Дарослыя як дзеці». Маст. фільм «Вялікія хлопцы».
22.50 Серыял «Амазонка Пітэра Бенчлі».

8 канал

9.00 «Сад і агарод».
9.05, 21.00 «Метэапрагноз».
9.10 «Адзінка ў кубе».
9.30 «Дзіно».
9.55 «К-гульня».
10.00 «Каралі муай тай».
10.15 Маст. фільм «Целаахоўнік».
12.30 Серыял «Справядлівая справа».
14.30 «Змяні свой свет».
15.00 «К-відэа для дзяцей».
15.30 «Мультпарад» па выхадных.
16.30 «Адшукваецца адпачынак».
17.00 Серыял «Фантоцы».
18.45 «Сад і агарод плюс».
19.00, 21.05 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.05 Меладрама «Успамін».
20.45 «Вечарніца».
21.10 Трылер «Двайнік».
23.30 «Начны тэлечат».

РОССИЯ

7.00, 11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
7.10 Добрай раніцы, Расія!
8.30 «Фитиль».
9.10 Ваенная праграма.
9.30 Ранішняя пошта.
10.00 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна».
10.30 Мультфільмы.
11.10 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.20 Гарадок. Дайджэст.
12.15 Суботнік.
13.00 «Святаслаў Фёдараў. Жыццё пасля смерці».
14.20 «Смяяцца дазваляецца».
16.00 «Нацыянальны інтарэс».
16.55 Мясцовы час. Весткі—Масква. Тыдзень у горадзе.
17.30 «Формула ўлады».
18.00 «Ха». Маленькія камедыі.
18.15 «Юрмала».
20.15 «Суботні вечар».
22.10 Камедыя «Утаймаванне сваволніка».
0.15 Маст. фільм «Цудоўная Рыта».

НТВ Беларусь

8.20 Серыял «Амазонка Пітэра Бенчлі».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.20 «Асабліва небяспечны!».
10.50 Камедыя «Забі мяне! Ну калі ласка».
13.35 Меладрама «Кахаць па-руску-2».
15.35 «Агляд. Выратавальнікі».
16.35 Меладрама «Гісторыя Асі Клячынай, якая кахала, ды не выйшла замуж».
18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
19.40 «Прафесія — рэпарцёр».
20.15 «Праграма Максімум».
21.20 «Рускія сенсацыі».
22.15 Драма «Бумер».

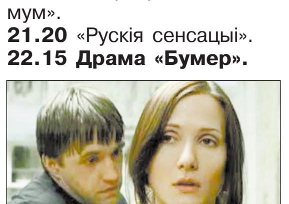
Ланцуг ракавых падзей з разборкамі і стральбой паставіў чатырох герояў — чатырох сяброў па-за законам.

0.20 «Рэальная палітыка».
0.55 «Мікс-Файт М-1. Баі без правілаў».

ТВ ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
8.00, 13.45 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 Маст. фільм «Сэрцы трох».
10.15 Пятроўка, 38.
10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
10.50 Маст. фільм «Сэрцы трох».
13.50 Мультпарад. «Вярніце Рэкса», «Папялушка».
14.30 Серыял «Часы не выбіраюць».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Маст. фільм «Каханне па заказу».
18.50 «Марш энтузіястаў. Дзесяць гадоў без права спынення». Фільм Леаніда Млечына.
20.00 «Першая дзесятка!». Юбілейны вечар канала «ТБ Цэнтр».
22.30 Падзеі.
23.00 Маст. фільм «Гісторыя пра нас».
Накопленае за гады раздражненне адно ад аднаго ўвесь час выплюхваецца вонкі. Можа, выйсце ў тым, каб кахаць адно аднаго такімі, якія яны ёсць?
1.00 Маст. фільм «Урок выжывання».
2.35 Маст. фільм «Дзівакі».
3.55 Мультфільмы.

EUROSPORT

9.30, 18.15, 2.45 Тэніс. Гейм, сэт і матч.
9.45 Футбол. Еўра-2008. Адборачны турнір.
10.45, 20.00, 22.00 Футбол. Маладзёжны фестываль у Францыі (U-21).
11.45, 16.00, 19.00, 1.45 Тэніс. «Ралан Гарос».
13.30 Матагонкі. Гран-пры Каталоніі.
18.30 «Eurosport Buzz».
19.00 Пляжны валейбол. Сусветны тур у Харватыі.
21.45 Футбол. Го-о-о-ол!!!
0.00 Байцоўскі клуб.

ФІЛЬМ ДНЯ

АНТ 17.50 «ШЧАСЛІВЫ ВЫПАДАК» (ЗША, 1994 Г.)

Чатыры мільёны долараў звальваюцца яму на галаву. Цяпер Чарлі багаты, але ён не забыў, што яшчэ павінен заплаціць чаявыя... у два мільёны долараў...

Рэжысёр — Эндру Бергман. **У ролях:** Нікалас Кэйдж, Айзек Хэйес, Розі Перэз, Брыджэт Фонда.

Тэлесеткі

Ад Кустурыцы да Таранціна

Каны стануць бліжэй да Беларусі. Упершыню адна з самых значных падзей у сусветнай кінаіндустрыі, а дакладней, цырымонія ўзнагароджання пераможцаў 60-га міжнароднага Канскага фестывалю будзе трансліявацца на Першым канале. Гледачы запрашаюцца да экранаў 2 чэрвеня ў 23.45.

Конкурсная праграма фестывалю сёлета адкрылася 16 мая паказам першага англамоўнага фільма карэйскага рэжысёра Вонга Карвая «Мае чарнічныя ночы». Усяго ў конкурсе ўдзельнічалі 22 кінастужкі з 13 краін, у тым ліку новыя работы лаўрэатаў «Залатой пальмавай галіны» братоў Коэн («Для старых тут месца няма»), Эміра Кустурыцы («Абяцай мне гэта»), Квенціна Таранціна («Доказ смерці»). Расію ў конкурсе прадстаўляла стужка Аляксандра Сакурава «Аляксандра» і прытча Андрэя Звягінцава «Выгнанне». Ацэньвала намаганні рэжысёраў кампетэнтнае журы, якое ўзначаліў англійскі рэжысёр Сціven Фрырз. Журы другога па рангу конкурсу «Асаблівы погляд» упершыню ўзначаліла жанчына — рэжысёр Паскаль Феран. Кіраўніком журы конкурсу «Залатая камера» стаў знакаміты расійскі кінамайстар Павел Лунгін. Усяго ж для ўдзелу ў маштабным кінафоруме прыбылі больш як 30 тысяч прафесіяналаў у галіне кінаіндустрыі, 4 тысячы журналістаў і кінакрытыкаў. На ўдзел у праграме Канскага фестывалю прэтэндавалі 3983 фільмы са 111 краін. Імя ўладальніка галоўнай узнагароды 60-га Канскага фестывалю — «Залатой пальмавай галіны» — беларусы даведаюцца ў ноч з суботы на нядзелю. Каментаваць трансляцыю будзе вядучы Першага канала Алег Лукашэвіч.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Выйдзе вядучы з народа...

Праграма «Белорусское времечко», якая выходзіць на тэлеканале «ЛАД», шукае прэтэндэнтаў на ролю новага вядучага. Статус яго загадзя вядомы — «народны».

Да ўдзелу ў конкурсе запрашаюцца ўсе жадаючыя, хто адчувае ў сябе сілы і талент вядучага. Трэба ўсяго толькі даслаць сваё фота (партрэт) і кароткую інфармацыю (узрост, адукацыя, прафесія, захапленні, тэлефон для сувязі) на адрас праграмы: 220807, г. Мінск, вул. Макаёнка, 9 — з паметкай «Белорусское времечко — конкурс».

Пасля таго, як кіраўніцтва праграмы па сваіх крытэрыях вызначыць кандыдатаў, якія найбольш падыходзяць да «фармату», у справу выбару ўключацца тэлегледачы. Пераможцам конкурсу і «народным вядучым» стане той з удзельнікаў, хто набярэ па выніках галасавання ў прамым эфіры найбольшую колькасць SMS-паведамленняў.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Сёння

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.45	21.30	16.45
Віцебск —	4.27	21.28	17.01
Магілёў —	4.35	21.21	16.46
Гомель —	4.40	21.08	16.28
Гродна —	5.02	21.44	16.42
Брэст —	5.11	21.36	16.25

Месяц

Поўня ў 4.05.
Месяц у сузор'і Стральца.

Імяніны

Пр. *Дзмітрыя, Івана, Ігната, Карнілы, Мітрафана, Сяргея;*
К. *Магдалены, Кандрата, Якуба.*

По звестках Нацыянальнага навукова-даследчага цэнтра маніторынгу азонасферы БДУ

Прагнозныя значэнні УФ-індэкса для г. Мінска і Мінскай вобласці на 01.06.2007

Для безвоблачнага неба — UV INDEX 6,0
З улікам прагназуемай воблачнасці — UV INDEX 3,0

Экстрэмальны	11+
Вельмі высокі	8—10
Высокі	6—7
Умераны	3—5
Нізкі	1—2

З **11** да **15** гадзін дня — час бяспечнага знаходжання на сонцы для людзей з адчувальным тыпам скуры — **20 мінут**.

Надвор'е на заўтра

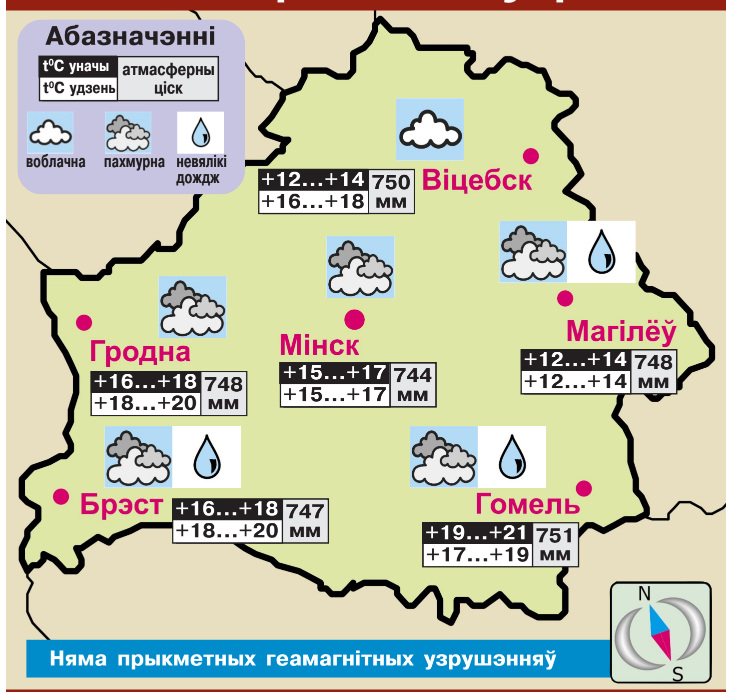

Няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў

...у суседзяў

ВАРШАВА	+17 — +19 °С	дождж
ВІЛЬНЮС	+15 — +17 °С	Без ападкаў
КІЕЎ	+25 — +27 °С	дождж
МАСКВА	+15 — +17 °С	Без ападкаў
РЫГА	+14 — +16 °С	Без ападкаў
С-ПЕЦЯРБУРГ	+12 — +14 °С	Без ападкаў

Усміхнёмся!

Муж прыходзіць дадому ў тры гадзіны ночы ўшчэнт п'яны, жонка сустракае яго са скалкай:
— Ты ведаеш, колькі зараз часу?
— Не, любая...
— А я табе скажу! Вось табе 1 гадзіна (б'е скалкай па галаве), вось табе дзве (зноў) і вось табе тры (яшчэ раз) гадзіны ночы!
Муж:
— Добра яшчэ, што не апоўначы прыйшоў...

☺

Прапаршчык салдатам:
— Вы не павінны адводзіць вачэй ад свайго ворага! Сідараў! Ты чаго так на мяне вылупіўся?!

☺

Карабель праплывае міма ненаселенага вострава. Пасажырка цікавіцца ў капітана:
— А што гэта там за чалавек на беразе бегае вакол вогнішча, скача і размахвае рукамі?
Капітан:
— Не ведаю, але кожны раз, калі мы праплываем міма, ён так радуецца!..

☺

«Вегетарыянец» у перакладзе з чукоцкага азначае «кры-варукі паляўнічы».

☺

У пластычнага хірурга:
— А можна зрабіць твар, як у Гурчанкі?
— Канешне! Вось вам каталог, выбірайце год...

НЯДЗЕЛЯ, 10 ЧЭРВЕНЯ

Першы канал

6.50 Мультфільмы.
7.25 Дак. серыял «Аматары жывёл».
7.50 Сузор'е надзей.
8.30 Раўнавага: асяроддзе пражывання.
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.05 Арсенал.
9.35 Ранішняя хваля.
10.10 У свеце матораў.
10.45 КомпаС.
11.25 Усе стыхіі.
12.10 Камедыя «Дванаццаць крэслаў».
13.40 Дак. серыял «Жаночыя партрэты. Мэй Уэст».
14.30 Мужчынскі характар.
15.10 Навіны рэгіёна.
15.30 Час кіно.
16.00 Камедыя «Дзённікі прынцэсы-2: Каралеўскія заручыны».
18.05 Суперлато.
19.05 Меладрама «Пялёсткі надзеі».

У яго сэрцы ўжо прабіваюцца парасткі новага кахання, як раптам на гарызонце аб'яўляецца забытая легкадумная каханая.

21.00 Панарама тыдня.
22.05 Крымінальная камедыя «Абрабаванне па-французску».
23.55 «Формула-1». Гран-пры Канады.

НТ

7.00 «Нядзельная раніца».
8.00, 9.00, 16.00 Нашы навіны.
9.05 Нядзельная пропаведзь.
9.15 Серыял «Сябры».
9.55 Камедыя «Алё, Варшава!».
11.30 «Ранішняя пошта».
12.30 Нядзельны «Ералаш».
13.00 «Гэтыя цудоўныя жывёлы». Дак. серыял.
14.00 Маст. фільм «Джуманджы».
16.15 Навіны спорту.
16.20 «Міжнародная панарама».
16.40 «Зачем пережила тебя любовь моя...».
17.45 «Мінута славы». Узнагароджанне пераможцаў.
20.00 Контуры.
21.05 «Дыханне планеты».
21.35 Маст. фільм «Вяртанне».
23.55 «Камедзі Клаб».
0.30 Маст. фільм «Галівудскі фінал».

ЛАД

7.45 Мір вашаму дому.
8.00 Дзіцячая гадзіна.
9.05 Дак. серыял «Мільён пытанняў аб прыродзе».
9.15 Мультфільм.
9.35 Серыял «Уцёкі Артфула Доджэра».
10.00 Добрыя навіны.
10.35 Школа рамонту.
11.30 Сезон у дачи.
12.05 Гаспадар.
12.35 Як гэта робіцца.
13.05 Слова пісьменніка.
13.30 Іраклій Андронікаў расказвае... «Зямляк Лермантава».
14.00 Камедыя «Пакроўскія вароты».
16.35 Анекдот. LAD.
16.55 Гандбол. Адборачны матч чэмпіянату свету. Жанчыны. Беларусь—Македонія.
18.30 Маст. фільм «Яраслаўна, каралева Францыі».
20.20 Тэлебарометр.
20.30 Меладрама «Афера».
22.15 Футбол. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна)—«Дынама» (Мінск).
0.05 Хакей. НХЛ. Фінал Кубка Стэнлі.

ТВ РЭН

6.30 «Рэкламны аблом».
6.55 «Далёкія сваякі».
7.20 Маст. фільм «Ішоў сабака па раялі».
8.25 «Трое зверху». Серыял.
9.15 «Аўтапанарама».
9.40 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
10.30 «Вялікае снеданне».
11.05 «Культурнае жыццё».
11.35 «Добры дзень, доктар!».
12.05 «КДБ у смокінгу». Серыял.
13.05 «Огі і прусакі». Мультсерыял.
13.50 Маст. фільм «Нядзельны тата».
Бацькі шасцігадовага хлопчыка, нягледзячы на тое, што ўсё яшчэ кахаюць адзін аднаго, збіраюцца развесціся. Малы, які марыць памірыць бацькоў, ідзе на розныя хітрыкі, каб дабіцца свайго мэты.
15.15 «И Вам при встрече я скажу...». Наталля Руднева.
16.00 «Новыя падарожжы дылетанта».
16.30 «24 гадзіны».
16.50 «Нацыянальны здабытак». Рамёствы.
17.20 «Прыватныя гісторыі».
18.10 «Відавочца прадстаўляе: самае шакіруючае».
19.00 «Аўтапанарама».
19.30 «Тыдзень».
20.45 Камедыя «Мой лепшы палюбоўнік».
22-гадовы мастак Дэйв закахаўся ў бізнэс-вумэн Рафі, якая была старэй за Дэвіда на паўтара дзесятка гадоў.
22.30 «Спартыўны тыдзень».
23.00 «Чэмпіянат свету па ралі 2007». Грэцыя.
0.00 «Па поўнай праграме».
0.40 «Уцёкі». Серыял.
1.25 Маст. фільм «Пік Дантэ».

МИР

6.00, 15.00 Дак. серыял «Згубленыя светы».
7.30 Мультсерыял «Рыплі ў пошуках...».
8.00 Маст. фільм «Закон джунгляў».
8.30 «Мільён пытанняў аб прыродзе».
8.45 Хто лепшы за нас?
9.00, 17.00 Камедыйны кактэйль.
9.30 Ведаем рускую.
10.30 «Хвост каметы»: Ч. Айтматаў.
11.30, 14.30, 17.30 «Навіны Садружнасці».
11.55 Любімыя акцёры.
12.05 Нашы любімыя камедыі. «Набожная Марта».
14.15 Сямейны альбом.
16.00 Паэзія Арменіі.
16.15 Любоўныя гісторыі.
16.45 Арт-рэвалюцыя.
18.10 Каму на Русі жыць добра.
18.45 У нашу гавань заходзілі караблі.
19.45 «Цік-так».
20.00 «Разам».
21.00 Кінаакцыя «Дарослыя як дзеці». Маст. фільм «Грамілы».
22.50 Серыял «Амазонка Пітэра Бенчлі».

8 канал

9.00, 18.55 «Сад і агарод».
9.05, 23.00 «Метэапрагноз».
9.10 «Адшукваецца адпачынак».
9.30 «Дзіно».
9.55 «К-гульня».
10.00 «Магелан» — «Падарожжа са смакам».
10.30 Маст. фільм «Двайнік».
12.30 Серыял «Шукальнікі згубленага каўчэга».
14.30 «Добрая вестка з Рыкам Рэнерам».
15.00 «К-відэа для дзяцей».
15.20 Фільм для дзяцей.
17.00 Маст. фільм «Сланечнік».
19.00, 21.00 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.05 Баявік «Атрад «Дэльта».
20.45 «Вечарніца».
21.05 Маст. фільм «Вам пісьмо».

РОССИЯ

7.00, 11.00, 14.00, Весткі.
7.10 Маст. фільм «Журавушка».
8.35 Мультфільмы.
9.00 «Дыялогі пра жывёл».
9.30 Студыя «Здароўе».
10.00 «Сто да аднаго».
11.10 «Сам сабе рэжысёр».
12.10 Пакой смеху.
13.00 «Вакол свету».
14.20 Дэтэктыў «Без права на памылку».
16.00 Весткі. Дзяжурная часць.
16.30 «Сумленны дэтэктыў».
17.00 «Крывое люстэрка. Тэатр Яўгена Петрасяна».
19.00 Весткі тыдня.
20.00 Камедыя «Пра каханне ў любое надвор'е».
22.00 Дэтэктыў «Сусед».
У адной камунальнай кватэры ў падмаскоўнай Істры жывуць малодшы лейтэнант міліцыі Іван Качаніхін і сляпы пенсіянер Павел Перагудаў.
23.35 Трылер «Праклящце».
Праклящце памерлых знаходзіцца ў месцах, дзе яны жылі, чакаючы новую ахвяру. Калі праклящце знаходзіць новую ахвяру — яна памірае. А праклящце становіцца толькі мацнейшым.

НТВ Беларусь

8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сёння.
8.15 Серыял «Амазонка Пітэра Бенчлі».
9.05 Дзікі свет.
9.25 «Усё адразу!».
10.20 «Ядзім дома!».
10.55 «Шчаслівы рэйс».
11.50 «Іх норавы».
12.25 «Авіятары».
13.25 Меладрама «Кахаць па-руску-3. Губернатар».
15.25 Дак. серыял «Пераможшыя смерць».
16.25 «Адзін дзень. Новая версія».
17.05 Серыял «Кодэкс гонару-2».
19.00 Сёння. Падагульняючая праграма.
19.55 «Чыстасардэчнае прызнанне».
20.35 «Надзвычайнае здарэнне. Агляд за тыдзень».
21.15 «Галоўны герой».
22.25 «Нядзельны вечар».
23.30 Маст. фільм «Другі, але лепшы».
Гісторыя аб зменлівасці мужчынскай дружбы, жыццёвых перажываннях і аб непазбежнасці.

ТВ ЦЕНТР

4.35 «Выпрабавальны тэрмін». Маст. фільм.
6.30 Права на надзею.
6.55 Дзённік падарожніка.
7.25 Сялянская застава.
8.00 «Жывая прырода». «Незвычайныя сабакі».
8.45 «21 кабінет».
9.15 Нашы любімыя жывёлы.
9.50 «Рэальныя гісторыі». «SOS».
10.30, 20.00, 22.35 Падзеі.
10.40 Камедыя «Калі спазняюцца ў ЗАГС...».
12.25 Юрый Кара ў праграме «Запрашае Барыс Ноткін».
12.55 «Дэтэктыўныя гісторыі». «Крымінальны транзіт».
13.30 Падзеі. Маскоўскі тыдзень.
14.00 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
14.25 «Каралі бензакалонкі». Дак. фільм.
15.15 Дэтэктыў «Цела ў бібліятэцы».
18.10 «Неба. Самалёт. Дзяўчына». Маст. фільм.
20.30 Баявік «Расплата».
22.50 Баявік «Герой».
0.55 «Гадзіннікавы механізм». Маст. фільм.
2.25 «Стажор». Дэтэктыў.
Кайл атрымлівае працу сваёй мары — пасаду стажора ў паспяховай фірме. Але ён не можа ўстаяць перад чарамі ракавой жанчыны — жонкі боса.
4.00 «Проста Саша». Маст. фільм.

EUROSPORT

9.30 Тэніс. Гейм, сэт і матч.
9.45 «Eurosport Buzz».
10.15 Футбол. Еўра-2008. Адборачны турнір.
10.45 Матагонкі. Гран-пры Каталоніі.
16.00, 0.00 Тэніс. «Ралан Гарос».
19.30 Веласпорт. Пра-тур. Францыя.
20.00, 1.00 Пляжны валейбол. Сусветны тур у Харватыі.
20.30 Футбол. Маладзёжны фестываль Францыі (U-21).
21.30, 2.00 Матаспорт па выхадных.
22.00 Бокс. Р. Раселіа—Г. Аетовіч.

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена!

ФІЛЬМ ДНЯ

АНТ 21.35 «ВЯРТАННЕ» (ІСПАНІЯ, 2006 Г.)

Узнагароды: прэміі МКФ у Канах (Францыя), прэмія ФИПРЕСИ на КФ у Сан-Себасцьяне (Іспанія), прэмії «Гойя» (Іспанія), 2006 г.

Цудоўныя іспанкі, яркія прадстаўніцы трох пакаленняў гарачага кастыльскага роду, пад гукі гарачага лацінскага танга шукаюць свой лёс і вучацца пагарджаць смерцю.

Рэжысёр — Педро Альмадовар. **У ролях:** Пенелопа Крус, Лола Дуэньяс, Бланка Парцільо, Кармен Маура, Йоана Кобо, Чус Лампрэаве, Пілар Кастро.